

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

Participatory Resources Management for Quality of Life Improvement
on Palian Basin Community, Trang Province

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัจน์ ธีญรส และคณะ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

กรกฎาคม 2561

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

Participatory Resources Management for Quality of Life Improvement
on Palian Basin Community, Trang Province

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัจน์ ฉัตรส

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประภาศรี ศรีชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ธาราญกูร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

กรกฎาคม 2561

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยดำเนินโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการทุนทำทายไทย เพื่อตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาลตามระเบียบวาระแห่งชาติ ปี 2560 กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ภายใต้โครงการ การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยให้มีความคล่องตัวและเหมาะสมกับการบริหารงานวิจัยในปัจจุบัน มุ่งเน้นการทำงานอย่างเป็นระบบและเข้าถึงการบูรณาการหลากหลายระดับ เพื่อการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยการใช้องค์ความรู้ ประสบการณ์และความสำเร็จในการผลิตงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่น

แม่น้ำปะเหลียน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดพัทลุงและจังหวัดสตูล โดยมีความยาวประมาณ 58 กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ 7 สาย ซึ่งไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง 4 อำเภอ คือ อำเภอย่านตาขาว อำเภอปะเหลียน อำเภอกันตัง และอำเภอหาดสำราญ แล้วไหลลงสู่ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียที่ปากแม่น้ำปะเหลียน อำเภอปะเหลียน และอำเภอกันตัง ลุ่มน้ำปะเหลียนเป็นระบบนิเวศ 3 น้ำ คือ ระบบนิเวศน้ำจืด ระบบนิเวศน้ำกร่อย และระบบนิเวศน้ำเค็ม พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนที่เป็นหัวใจสำคัญของชุมชน คือบริเวณพื้นที่ตำบลบ้านา อำเภอปะเหลียน, ตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว และตำบลวังวน อำเภอกันตัง ที่เกิดจากการไหลมารวมกันของแม่น้ำปะเหลียน คลองทุ่งค่าย และคลองเล็กๆ จากอำเภอย่านตาขาว ส่งผลให้บริเวณดังกล่าวกลายเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะผืนป่าชายเลนในพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำปะเหลียนกว่า 20,000 ไร่ ป่าจากกว่า 5,000 ไร่ กลายเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อนและพันธุ์สัตว์เฉพาะถิ่น สร้างอาชีพให้กับชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนมากกว่า 2,000ครัวเรือน ที่ได้พึ่งพาป่าชายเลน ป่าจาก และทรัพยากรบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน โดยเฉพาะหอยปะหรือหอยตลับ และหอยนางรมธรรมชาติ ซึ่งเป็นสัตว์น้ำที่มีความโดดเด่นมากที่สุดในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน

ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการประมงชายฝั่ง การแปรรูปผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมง และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ความหลากหลายของทรัพยากรได้สร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนมากกว่า 10 ชุมชน ภายใต้บริบทของความอุดมสมบูรณ์และการใช้ประโยชน์ พบว่า ชุมชนยังมีความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและรักษาฐานทรัพยากรที่มีความสมบูรณ์ให้ยั่งยืนต่อไป

การดำเนินงานโครงการการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ภายใต้ความรับผิดชอบของ สถาบันวิจัยและ

พัฒนา โดยมี อธิการบดี และรองอธิการบดีเป็นที่ปรึกษาโครงการ ผู้อำนวยการวิจัยและพัฒนาเป็นผู้บริหารโครงการ จากการดำเนินการก่อให้เกิดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. กลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

1.1 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยได้จัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ (ABC- RMUTSV) ภายใต้ความรับผิดชอบของสถาบันวิจัยและพัฒนา เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการตั้งแต่

- กระบวนการจัดทำกรอบการวิจัยตามประเด็นความต้องการของพื้นที่
- ประกาศทุนการวิจัยเพื่อเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย
- กระบวนการพิจารณาคัดเลือกและพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยตามกรอบประเด็นการวิจัย
- การจัดสรรทุนวิจัยให้แก่บริหารจัดการโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่
- พัฒนาเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย อาทิ ประกาศหลักเกณฑ์การสนับสนุนทุนวิจัยให้แก่บุคลากรในการดำเนินการวิจัยร่วมกับองค์กรอื่น (Matching fund) และประกาศกฎเกณฑ์ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงิน เป็นต้น
- พัฒนาศักยภาพงานวิจัยเพื่องานวิจัยเชิงพื้นที่ ผ่านกระบวนการ Coaching และการประเมินผลรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยระยะ 3, 6, 9, 12 เดือน
- ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารจัดการ นักวิจัย ชุมชน และหน่วยงานภายนอก
- จัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่แก่นักวิจัย

1.2 กลไกเชื่อมโยงกับจังหวัดและผู้ประโยชน์งานวิจัย การเชื่อมโยงกับหน่วยจังหวัดและผู้ใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง โดยได้รับความร่วมมือจากตัวแทนหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานประมงจังหวัดตรัง สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง พัฒนาการจังหวัดตรัง ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล (สบทช 10)

2. การสร้างระบบพัฒนานักวิจัยรับใช้สังคม ทำให้เกิดนักวิจัยรุ่นใหม่ในการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ร่วมกับชุมชนโดยใช้โจทย์วิจัยตามความต้องการของชุมชน นักวิจัยภายใต้โครงการมีจำนวนทั้งสิ้น 31 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน และเพศหญิง จำนวน 18 คน โดยมีประสบการณ์การทำงานวิจัยเป็นกลุ่มนักวิจัยหน้าใหม่จำนวน 13 คน กลุ่มนักวิจัยรุ่นกลางจำนวน 14 คน และกลุ่มนักวิจัยอาวุโสจำนวน 4 คน ทั้งนี้หน่วยบริหารจัดการฯ ได้สร้างกลไกในการพัฒนาทักษะการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่แก่นักวิจัยโดยจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนและพัฒนาทักษะ ดังนี้

- กิจกรรมลงสำรวจพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเรียนรู้บริบททางสังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่

- กิจกรรมจัดเวทีชุมชนระดมความคิดเห็น เพื่อให้ได้เป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัย และกระชับความสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัยแต่ละวิทยาเขตเพื่อช่วยบูรณาการงานวิจัย และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัยและคนในชุมชน เพื่อสนับสนุนการลงพื้นที่เป้าหมายของนักวิจัยในลำดับต่อไป

3. กลไกและเครื่องมือบริหารจัดการงาน

การพัฒนางานวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ภายใต้โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ได้พิจารณาสนับสนุนโครงการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 11 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการวิจัยสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 7 โครงการ และโครงการวิจัยสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน 4 โครงการ ผลการดำเนินโครงการวิจัยสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน มีนวัตกรรมที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิตในท้องถิ่น เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับชุมชน และเกิดการบูรณาการงานวิจัยร่วมกับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการ

ผลการดำเนินการที่ผ่านมาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารงานวิจัยภายในมหาวิทยาลัย การเปลี่ยนแปลงระบบบริหารงานวิจัย สามารถกระตุ้นให้นักวิจัยดำเนินการวิจัยได้ตามกรอบการวิจัยและเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามแผนงาน มีการขยายการทำงานด้านวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ไปยังทุนวิจัยอื่นๆ และเกิดการเชื่อมโยงความร่วมมือและการทำงานระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ร่วมกับชุมชนได้อย่างเข้มแข็ง อันเป็นการตอบสนองภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านรับใช้สังคมได้อย่างแท้จริง

การวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ในครั้งนี้ได้กำหนดกรอบประเด็นการวิจัยผ่านการระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์เพื่อค้นหาโจทย์การวิจัย กำหนดกรอบประเด็นการวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรังบนความต้องการของชุมชน ได้จำนวน 5 กรอบ ดังนี้

กรอบการวิจัยที่ 1 สนับสนุนการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน เพื่อได้รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน โดยมีโครงการวิจัยภายใต้กรอบ จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

1.1 โครงการเครือข่ายทางสังคมและพลังของข้อมูลและสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรหอยตลับในชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง พบว่าเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะบ้านหินคอกควาย และเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะและป่าชายเลนบ้านทุ่งตะเชะ มีศักยภาพในการจัดการทรัพยากรหอยปะ (หอยตลับ) ของชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก โดยปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของเครือข่ายฯ ประกอบด้วย 1) ผู้นำ 2) สมาชิกเครือข่าย 3) การสื่อสาร 4) ความโปร่งใส 5) การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง 6) การถ่ายทอดแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร (หอยปะ ป่าชายเลน) และ 7) การเชื่อมประสานระหว่างเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะ 2 ชุมชน ส่วนปัจจัยภายนอก คือ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก มีดังนี้ 1) ความจำเป็นและความขาดแคลน 2) การพึ่งพาตนเองของชุมชน 3) ความชัดเจนของขอบเขต 4) การติดตามตรวจสอบและการลงโทษ 5) ทุนทางสังคม 6) การบริหารจัดการของเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะ

7) กลไกการแก้ไขปัญหาคัดแย้ง 8) การสนับสนุนจากภายนอก ทั้งนี้ข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญที่ใช้ในการจัดการหอยปะทั้ง 2 ชุมชน พบว่า ข้อมูลที่สำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการ/อนุรักษ์หอยปะ และผลลัพธ์ และด้านสภาพปัญหาและการใช้ประโยชน์หอยปะอยู่ในระดับมาก

1.2 โครงการพลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลักและความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน พบว่า ความหลากหลายของปลาเศรษฐกิจชนิดหลักจากการเก็บตัวอย่าง 12 เดือน จาก 3 สถานี มีชนิดปลาเศรษฐกิจชนิดหลักจำนวน 6 ชนิด คือ ปลาจวดเทา (*Nibea soldado*) ปลาช่อนทรายแก้ว (*Sillago sihama*) ปลากดทะเลหัวแข็ง (*Arius maculatus*) ปลาดอกหมากกระโดง (*Gerres filamentosus*) ปลาดอกหมากครีบสั้น (*Gerres erythrouros*) และ ปลาแมว (*Thyrssa hamiltonii*) จากการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จากการเก็บตัวอย่าง 12 เดือน อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของคุณภาพน้ำชายฝั่ง และคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำหรับความสัมพันธ์ของปลาเศรษฐกิจชนิดหลักกับปัจจัยสภาพแวดล้อมพบว่า มีความสัมพันธ์กันกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมปัจจัยหลัก คือ ความเร็วลม ฟอสฟอรัสที่ละลายในน้ำ ความนำไฟฟ้า อุณหภูมิของน้ำ ความเค็ม ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ ความเป็นกรดต่าง และความโปร่งแสง จำนวนชนิดปลาเศรษฐกิจชนิดหลักที่พบในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนในแต่ละเดือนมีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่พบชนิดปลาเศรษฐกิจในแต่ละเดือนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าสภาพแวดล้อมบางปัจจัยอาจจะไม่เหมาะสมกับปลาบางชนิด

กรอบการวิจัยที่ 2 การคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน เพื่อการจัดการคุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยมีโครงการวิจัยภายใต้กรอบจำนวน 1 โครงการ ดังนี้

2.1 โครงการรูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนและอนุรักษ์ พบว่า 1) การศึกษาอัตราการไหลของน้ำถูกควบคุมด้วยอิทธิพลของน้ำขึ้นน้ำลงและปริมาณของน้ำท่าเป็นหลัก โดยอัตราการไหลของน้ำขณะน้ำขึ้นน้ำลงมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่หน้าตัดของลำน้ำและความเร็วของกระแสน้ำในแต่ละพื้นที่ศึกษา ผลการประเมินศักยภาพโดยรวมพบว่า อิทธิพลของความเค็มจะเป็นตัวกำหนดอาณาเขตการคงอยู่ของทรัพยากรสัตว์น้ำ และเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงความเค็มของแม่น้ำปะเหลียน และคลองทุ่งค่ายมีความเหมาะสมที่จะสร้างเขตพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่วนคลองเกาะเคี่ยมมีสภาพเป็นคลองแคบและน้ำตื้นจึงไม่เหมาะสมที่จะสร้างเขตพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และไม่เหมาะสำหรับการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง อีกทั้งได้รับผลกระทบจากคลองปะเหลียนในช่วงน้ำหลากมีการเปลี่ยนแปลงในช่วงกว้างในช่วงฤดูฝนอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่อยู่กับที่ และไม่สามารถทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมอย่างฉับพลัน เช่น หอยนางรม และปลาในกระชัง 2) ปัจจัยทางด้านคุณภาพบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนมีความผันแปรตลอดทั้งในช่วงฤดูฝนและฤดูแล้งขึ้นอยู่กับอิทธิพลของน้ำขึ้นน้ำลงและน้ำท่าเป็นหลัก โดยช่วงฤดูฝนจะเกิดปัญหาเรื่องความเค็มของน้ำมีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และพบปริมาณฟอสเฟตในแหล่งน้ำเกินค่ามาตรฐานอาจเป็นปัญหาได้ในอนาคต ในช่วงฤดูแล้งจะพบปัญหาอุณหภูมิของน้ำสูงทั้งในช่วงน้ำเกิดและน้ำตาย (เดือนมีนาคม-เดือนเมษายน) ส่งผลให้ปริมาณออกซิเจน

ในน้ำต่ำในบางช่วงเวลา และมีการสะสมของแอมโมเนียในน้ำสูงขึ้นด้วย 3) การออกแบบระบบสารสนเทศ เพื่อเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพน้ำแบบเรียลไทม์ ใช้ระบบการส่งผ่านข้อมูลโดยเครือข่ายไร้สาย โดยข้อมูลที่ได้อาจถูกส่งสัญญาณไปยังตัวแสดงผลเป็นกราฟเก็บรวบรวมเป็นฐานข้อมูล นำผลไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ ในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น การแจ้งเตือนคุณภาพน้ำ การคาดการณ์หรือทำนายอัตราการคงอยู่ของทรัพยากร สัตว์น้ำที่สำคัญ การกำหนดแนวทางในการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน

กรอบการวิจัยที่ 3 การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน เพื่อส่งเสริมอาชีพและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีโครงการวิจัยภายใต้กรอบวิจัยจำนวน 2 โครงการ ดังนี้

3.1 โครงการการเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง พบว่า 1) รูปแบบและวิธีการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางจากได้กระบวนการผลิต และผลิตภัณฑ์ซึ่งเกิดจากการนำวัสดุเหลือใช้ทางจากมาทดลอง 2 ผลิตภัณฑ์ คือ กระถางสำหรับปลูกต้นไม้ และถ่านแผ่นซีก้าจัดกลิ่น 2) ระดับความพึงพอใจของชุมชนจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก พบว่าชุมชนมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนที่เกิดจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก สำหรับผลิตภัณฑ์กระถางมีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย เท่ากับ 6.31 บาท และผลิตภัณฑ์ถ่านแผ่นซีก้าจัดกลิ่น มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย เท่ากับ 6.89 บาท 4) ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาด จากผลิตภัณฑ์ที่สร้างจากวัสดุเหลือใช้ทางจากในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และกลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์ถ่านแผ่นซีก้าจัดกลิ่นที่สร้างจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

3.2 โครงการการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร พบว่า ผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านเดิมของ 5 ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน มีดังนี้ ชุมชนบ้านตาเซะ อ.หาดสำราญ มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาในรูปของปลาหวาน ปลาเค็ม ชุมชนประมงบ้านเกาะเคียม อ.กันตังใต้ มีการแปรรูปปลาแดดเดียว กะปิ หอยดอง กุ้งเค็มส้ม ชุมชนประมงบ้านนา อ.ปะเหลียน มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์หอยในรูปของหอยดอง ปลาเค็ม กุ้งเค็ม ปลาเค็ม และชุมชนประมง ต.วังวน บ้านแหลม อ.กันตัง มีการแปรรูปเป็นหอยดองและหอยปรุงรส 1) ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอาหาร ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์หอยดองปลารส 3 สูตร คือ สูตรสมุนไพร สูตร 3 รส และสูตรน้ำจิ้มซีฟู้ด ผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผู้บริโภคให้การยอมรับสูตรหอยดองปลารส 3 รสมากที่สุด และการพัฒนากรรมวิธีการผลิตหอยดองมี 3 สูตร พบว่า สูตรหอยดองที่แช่ด้วยน้ำแบ่งข้าวเหนียวผู้บริโภครับประทานมากที่สุด และผลิตภัณฑ์ปลาเค็ม ใช้เกลือ 7 % เป็นสูตรที่ยอมรับของผู้บริโภคมากที่สุด 2) การเปลี่ยนแปลงคุณภาพในผลิตภัณฑ์หอยดองปลารส 3 รส ที่เก็บรักษาในสภาวะการเก็บ 3 สภาวะคือ สภาวะบรรยากาศปกติ สภาวะใส่สารดูดซับออกซิเจน และสภาวะปรับบรรยากาศด้วยแก๊สไนโตรเจน พบว่าในเวลา 60 วัน คุณภาพทางด้านจุลชีววิทยาปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

กรอบการวิจัยที่ 4 การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อรู้ศักยภาพของชุมชนและองค์ประกอบเชิงพื้นที่ทางการท่องเที่ยว โดยมีโครงการวิจัยภายใต้กรอบวิจัย จำนวน 3 โครงการ ดังนี้

4.1 โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง พบว่า 1) ศักยภาพของเกาะหอยไทรและสันหลังลูกมังกรของชุมชนบ้านแหลม อยู่ในระดับดี ศักยภาพของเส้นทางศึกษาธรรมชาติบ้านหินคอกควาย อยู่ในระดับปานกลาง ศักยภาพของป่าชายเลนชุมชนบ้านทุ่งตะเชะ อยู่ในระดับดี และศักยภาพของน้ำตกน้ำเค็ม อยู่ในระดับดี 2) การเข้าถึงและรูปแบบกิจกรรมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่พัฒนาแล้วของทั้ง 3 ชุมชน พบว่าเกาะหอยไทรและสันหลังลูกมังกรของชุมชนบ้านแหลมสามารถเข้าถึงได้จากทางเรือ ส่วนกิจกรรมที่เหมาะสมคือ การพายเรือตกปลา/ตกปู และการหาหอยปะ เส้นทางศึกษาธรรมชาติบ้านหินคอกควาย เข้าถึงได้จากทางเรือ รถยนต์ จักรยานยนต์ และรถจักรยาน กิจกรรมที่เหมาะสมคือ กิจกรรมพายเรือตกปลา/ตกปู กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ป่าชายเลนชุมชนบ้านทุ่งตะเชะ สามารถเข้าถึงได้จากทางเรือ รถยนต์ จักรยานยนต์ และรถจักรยาน กิจกรรมที่เหมาะสมคือ กิจกรรมพายเรือตกปลา/ตกปู กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ และกิจกรรมการเก็บหอย ส่วนน้ำตกน้ำเค็มนั้นสามารถเข้าถึงได้จากทางเรือ รถยนต์ จักรยานยนต์ และรถจักรยาน กิจกรรมที่เหมาะสมคือ กิจกรรมพายเรือตกปลา/ตกปู การชมน้ำตก และการส่องนกชนิดต่างๆ เช่น เหยี่ยวแดง นกรุ้ง 3) ประเภทการท่องเที่ยว แบ่งเป็นการท่องเที่ยวแบบครึ่งวันและเต็มวัน โดยการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนสำหรับการท่องเที่ยวแบบครึ่งวัน คือ 7 คน/วัน และสำหรับการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเต็มวันคือ 6 คน/วัน

4.2 โครงการศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง พบว่า ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนต้องการรักษาฐานทรัพยากรสู่ความมั่นคงของเศรษฐกิจและการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน โดยกำหนดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวสู่ชุมชน การเพิ่มมูลค่าด้านผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมงและผลผลิตจากการแปรรูปสัตว์น้ำตลอดจนคงไว้ ซึ่งวิถีที่ดั้งเดิมของชุมชนในมิติของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ การผลิตใบจาก หัตถกรรมจักสานก้านจากของตำบลวังวน อำเภอกันตัง การทำประมงพื้นบ้าน การคงอยู่ของวัฒนธรรมความเชื่อ และการอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรมของชาวไทยพุทธ อิสลาม และเชื้อสายจีนในลุ่มน้ำปะเหลียน โดยมีกลไกการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ดังนี้ 1) มีองค์กรในการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่เกิดจากการรวมตัวของคนในชุมชน ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว 2) มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน และกฎกติกาที่ใช้ในการบริหารการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาด้านอื่นๆ 3) การควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบและรูปแบบที่ใช้สำหรับบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน 4) นักท่องเที่ยวมีส่วนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชนผ่านกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ กระตุ้นจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม เช่น กิจกรรมการนั่งเรือไปเก็บหอยปะที่เกาะหอยไทร กิจกรรมการนั่งเรือชมระบบนิเวศและวิถีชีวิตของชาวประมงพื้นบ้านในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน

4.3 โครงการแนวทางการออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า ประเด็นความต้องการรูปแบบภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมของชุมชนเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยมีแนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการคมนาคมกับระบบเมือง 2) เชื่อมโยงการเข้าถึงพื้นที่

ท่องเที่ยวทุกจุดที่สำคัญ โดยการกำหนดเส้นทางเดินริมน้ำและจุดแวะชมซึ่งจะเป็นการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชนได้อย่างทั่วถึง 3) รูปแบบภูมิทัศน์ทางเดินริมน้ำที่ได้เป็นการนำลักษณะธรรมชาติของชายฝั่งมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ เพื่อให้มีความสอดคล้องและกลมกลืนกับภูมิทัศน์ธรรมชาติเดิมในพื้นที่ และจากการศึกษาพบว่า การออกแบบภูมิทัศน์และรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมจากผู้อยู่อาศัยในชุมชนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับพื้นที่ท่องเที่ยวอื่น ภายใต้ความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

กรอบการวิจัยที่ 5 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน เพื่อสร้างนวัตกรรมที่ยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและก่อให้เกิดการสร้างรายได้ มีโครงการวิจัยภายใต้กรอบวิจัยจำนวน 3 โครงการ ดังนี้

5.1 โครงการนวัตกรรมสีเขียววัสดุเหลือใช้จากต้นจากสู่ความยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน พบว่าการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ ฉลาก และผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้จากต้นจาก กำหนดขึ้นภายใต้แนวคิด “ฉลากเขียว” โดยมีออกแบบและพัฒนาารูปแบบร่วมกับชุมชน และมีการประเมินผลความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ ได้นวัตกรรมจากเศษวัสดุเหลือใช้จากต้นจาก คือ ผงซีเมนต์ใยจากเปลือกทางเดินใยจากฝ้ายเพดานเส้นใยจาก โคมไฟใยจาก เปลือกประสานเส้นใยจาก เปลือก ซีเมนต์เส้นใยจาก ผงกันเสียงเส้นใยจาก นอกจากนี้ได้มีการจัดกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี และวิพากษ์นวัตกรรมจากชุมชนต้นแบบเพื่อพัฒนานวัตกรรม นอกจากนวัตกรรมที่ได้การดำเนินงานวิจัย ช่วยให้ชุมชนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของเศษวัสดุเหลือใช้จากทรัพยากรในพื้นที่ และเป็นการลดปริมาณขยะจากวัสดุเศษเหลือในชุมชน ก่อให้เกิดความยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม

5.2 โครงการการสร้างมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์ พบว่าการสร้างมูลค่าจากวัสดุเศษเหลือในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ในรูปของการผลิตปุ๋ยหมักจากทางจากได้มีการวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมีของปุ๋ยหมัก ในด้านต่างๆ ได้แก่ อัตราส่วนคาร์บอนต่อไนโตรเจน ค่าการนำไฟฟ้า อัตราการย่อยสลายเสร็จสมบูรณ์ ค่าความชื้น ค่า pH มาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์ ปริมาณไนโตรเจน ปริมาณอินทรีย์วัตถุ ปริมาณโพแทสเซียมทั้งหมด ปริมาณเกลือ ปริมาณฟอสเฟตทั้งหมด ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในหน่วยกิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า จากปุ๋ยหมัก จำนวน 1 ตัน มีธาตุอาหาร ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม นอกจากนี้ช่วยลดปริมาณขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้นในชุมชน

5.3 โครงการการพัฒนาตู้อบแสงอาทิตย์สำหรับอบแห้งใบจากสู่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน พบว่า 1) การพัฒนาเทคโนโลยีการอบใบจากสำหรับใช้ในการผลิตติหมาและใบจากสูบ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตใบจากได้มากขึ้น และผลิตใบจากได้ตลอดทุกฤดูกาลส่งผลให้ชุมชนมีรายได้อย่างสม่ำเสมอตลอดปี โดยตู้อบใบจากที่พัฒนาขึ้นนั้นสามารถผลิตติหมาได้ครั้งละประมาณ 480 ใบ และสามารถอบใบจากสูบได้ครั้งละประมาณ 12-15 กิโลกรัม การใช้ตู้อบแสงอาทิตย์สามารถใช้งานได้ 2 รูปแบบ โดยในช่วงเวลาปกติหรือแดดจัดสามารถใช้ตู้อบแสงอาทิตย์โดยไม่จำเป็นต้องใช้ฮีตเตอร์ก็สามารถผลิตใบจากสูบได้ และหากไม่มีแดดหรือฝนตกจึงค่อยเปิดใช้งานฮีตเตอร์เพื่อเพิ่มอุณหภูมิภายในตู้อบ ก็สามารถผลิตใบจากสูบได้เช่นเดียวกันแต่อาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการประมาณ 24 บาทต่อรอบการผลิต 2) การประเมินผลจากการผลิตติหมาและใบจากสูบโดยใช้ตู้อบแสงอาทิตย์พบว่า ชุมชนมีความพึงพอใจ

ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และเชื่อมั่นว่าเทคโนโลยีที่ต่อยอดจากมีความคุ้มค่าหรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้งาน ส่งผลให้เมื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ต่อยอดจากสู่ชุมชนต้นแบบและขยายผล การดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยทั้งชุมชนต้นแบบและชุมชนขยายผลสามารถนำเทคโนโลยีที่ได้จากโครงการวิจัยไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดเครือข่ายการผลิตผลิตภัณฑ์จากอย่างเป็นระบบ

จากโครงการวิจัยทั้ง 11 โครงการ ภายใต้กรอบการวิจัย 5 กรอบดังกล่าว ตอบโจทย์เป้าหมายร่วมกันของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน คือ ต้องการรักษาสถานที่ทรัพยากรสู่ความมั่นคงของเศรษฐกิจและการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้มีความยั่งยืน เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนและการกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวชุมชน การเพิ่มมูลค่าด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและการแปรรูปสัตว์น้ำ ในการดำเนินงานโครงการวิจัยทั้ง 11 โครงการ สามารถช่วยในการสร้างรายได้และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

บทคัดย่อ

โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยภายในมหาวิทยาลัย และการพัฒนางานวิจัยเพื่อยกระดับความเข้มแข็งให้กับชุมชนสังคม ด้วยการใช้องค์ความรู้และทุนเดิมภายในมหาวิทยาลัย ผสมผสานระหว่างนักวิจัยอาวุโสกับนักวิจัยรุ่นใหม่ พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการครอบคลุมชุมชนที่อยู่อาศัยในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน และชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ หรือมีฐานอาชีพเกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำปะเหลียน ในเขตพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง ตำบลทุ่งกระบือ และตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว และพื้นที่ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน ผลจากการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้กรอบการวิจัยและประเด็นโจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ จำนวน 5 กรอบ คือ 1) สนับสนุนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน 2) การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม 3) การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน 4) การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน และ 5) การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน มีข้อเสนอโครงการวิจัยจำนวน 20 โครงการ ภายใต้กระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 11 โครงการ รวมวงเงินวิจัยทั้งสิ้น 3.2 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานโครงการวิจัยทั้ง 11 โครงการ สามารถดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ตามแผนงานวิจัยร้อยละ 100.00 มีการนำผลการวิจัยมาถ่ายทอดให้แก่ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน เกิดการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ ดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากการที่กระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัยของชุมชน เกิดความตระหนักเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น กระตุ้นพลังชุมชนในการขับเคลื่อนและพัฒนาพื้นที่ตามความมุ่งหวังของคนในชุมชน

ผลการดำเนินการเกิดสิ่งประทับใจและข้อเรียนรู้ ได้แก่ การได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะด้านการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จากผู้ทรงคุณวุฒิ พี่เลี้ยงโครงการ มีการให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาทักษะของนักวิจัย เกิดการนำข้อมูลการดำเนินงานของโครงการวิจัยไปขยายในการประชุมระดับจังหวัด ให้ส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผลความสำเร็จ เกิดผลกระทบให้มีการขยายงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ในแหล่งทุนอื่นๆของมหาวิทยาลัยเพื่อสนองตอบพันธกิจมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม

คำสำคัญ: การจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน กระบวนการมีส่วนร่วม คุณภาพชีวิต งานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

Abstract

Participatory Resources Management for Quality of Life Improvement on Palian Basin Community, Trang, Province aims to develop the research management system within the university and develop the research to enhance strengthen of the community by using the knowledge and original capital within the university with integration between senior researchers and new researchers. Target area cover the residential communities in the Palian Basi and communities in 1) Wang Won sub-district, Kan Tang district, 2) Thug Khai sub-district, Yantakhao district, and 3) Ban Na sub-district, Palian district. According to the results of stakeholders' brainstorming got the research frameworks and issues for the following of 5 development research frameworks; 1) To support the management and utilization of sustainable resource based. 2) To study the process of participatory community management. 3) To improve the quality of life and he economy of the community. 4) To management Community Tourism. 5) To develop of community innovation. There are 20 research proposals. The result of proposal consideration found that there were 11 projects and Totaling fund 3.2 million bath.

Sub-research project has been completed 100%. The results of the research are presented to communities in the Palian Basin. To continue to work for improve the quality of life and living of people in the community. This is due to the fact that the process involved in the research community. Raise awareness of the value of local resources. Encourage the community to drive and develop the area according to the aspirations of the people in the community.

Impression and learning from this project is including the knowledge exchange on research management skills for area based development researching from the experts and the ABC's mentors. They have been providing ongoing advice in the operations, troubleshooting, and development of researcher skills. The research activities of the research project were expanded to provincial level and let the government agencies and stakeholders acknowledge the achievement. There is the impact to expansion of research to develop the area based development research in other capital sources on university for response to the university's mission to serve society.

Keywords: The management of sustainable resource, Participatory, Quality of life, Area based Development Research

กิตติกรรมประกาศ

โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ภายใต้ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เกิดขึ้นภายใต้ความร่วมมือของหลายฝ่าย โดยได้รับการสนับสนุนการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ ทั้งจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้รับการสนับสนุนจากคณะผู้บริหารจากคณะและวิทยาลัย ภายใต้สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่น ตัวแทนชุมชน ปราชญ์ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง หน่วยงานภาครัฐ ทั้งระดับจังหวัด และระดับตำบล และโรงเรียนบ้านแหลม รวมทั้งชาวบ้านและหน่วยงานต่างๆ ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมกับกระบวนการดำเนินงานของโครงการ อันมีส่วนช่วยให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยโอกาสนี้คณะผู้ดำเนินงานโครงการขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องอันมีส่วนช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการให้เกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหวัง อีกทั้งให้ความร่วมมือตลอดระยะเวลาดำเนินการของโครงการ คณะผู้ดำเนินการมีความคาดหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่องในการดำเนินงานของโครงการในโอกาสต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทคัดย่อ	ณ
Abstract	ญ
กิตติกรรมประกาศ	ฎ
สารบัญ	ฎ
สารบัญภาพ	ท
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. บทนำ	1
2. วัตถุประสงค์ของโครงการ	10
3. กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน	10
4. วิธีดำเนินการ	12
5. ขอบเขตการวิจัย	13
6. ระยะเวลาการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงานวิจัยตลอดโครงการวิจัย	17
7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	17
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
แนวคิดด้านการมีส่วนร่วม	20
แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิต	22
แนวคิดเรื่องงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่	24
บทที่ 2 การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย	26
การพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่	26
1. การพัฒนาทักษะของทีมบริหารจัดการการวิจัย	32
2. การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ	32
3. การปรับปรุงนโยบาย/ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	53
4. กลไกเชื่อมโยงกับจังหวัดและผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย	54
บทที่ 4 การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์	56
การพัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างความรู้และข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อน	56
การพัฒนาพื้นที่	
1. พื้นที่เป้าหมาย	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์ (ต่อ)	49
2. โครงการวิจัยภายใต้โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	59
3. สรุปผลการดำเนินการโครงการวิจัยภายใต้โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	60
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	87
1. ผลการดำเนินงาน	87
2. อภิปรายผลการวิจัย	88
3. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาแนวทางการทำงานในระยะต่อไป	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก ประกาศ ระเบียบ กฎเกณฑ์	96
ภาคผนวก ข กิจกรรม และรายละเอียดการดำเนินงานภาคสนาม	114
ภาคผนวก ค ข้อเสนอโครงการวิจัย และผลการดำเนินงาน	127

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	7
2 กรอบแนวคิดในการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	11
3 พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	13
4 การจัดกิจกรรมเวทีชุมชนเพื่อระดมโจทย์วิจัยตามความต้องการของชุมชน	34
5 บรรยายภาพการระดมความคิดเห็นของคนในชุมชน	35
6 กิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	35
7 กิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน (2)	35
8 ความคิดเห็นนักวิจัยที่เข้าร่วมโครงการต่อความประสงค์ในการส่งข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	37
9 บรรยายภาพการเตรียมความพร้อมนักวิจัยก่อนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย	44
10 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และตัวแทนชุมชนเข้าร่วมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย	45
11 กิจกรรมการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย ระยะ 3 เดือน	47
12 กิจกรรมการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย ระยะ 6 เดือน	47
13 การประชุมกลุ่มย่อย ประเด็นวิจัยกลุ่มท่องเที่ยว วันที่ 10 กันยายน 2560	48
14 การประชุมกลุ่มย่อย ประเด็นวิจัยกลุ่มฐานทรัพยากรท้องถิ่นและระบบนิเวศ ลุ่มน้ำปะเหลียน วันที่ 14 กันยายน 2560	48
15 การประชุมกลุ่มย่อย ประเด็นวิจัยกลุ่มนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน วันที่ 24 กันยายน 2560	49
16 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใต้ชุดโครงการวิจัยเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน วันที่ 24 พฤศจิกายน 2560	49
17 การจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และค้นหาแนวทางการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ วันที่ 15 มีนาคม 2561	50
18 การประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง วันที่ 9 เมษายน 2561	51
19 โครงการเปิดประตูสู่การท่องเที่ยวตำบลวังวน ครั้งที่ 1 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ระหว่างวันที่ 27-28 เมษายน 2561	51
20 เวทีระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ สำหรับพัฒนาโครงการวิจัยระยะที่ 2 วันที่ 4 พฤษภาคม 2561	52
21 กิจกรรมการบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกับงานวิจัยรับใช้สังคม ระหว่างวันที่ 11-12 พฤษภาคม 2561	52

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
22 เป้าหมายการพัฒนาข้อเสนองานวิจัยเพื่อสร้างความรู้และข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่	53
23 ข้อมูลโครงการวิจัยที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนงานวิจัย จำแนกตามสาขา	58
24 ข้อมูลโครงการวิจัยที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนงานวิจัย จำแนกตามสาขา	59

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ระยะเวลาการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงานวิจัยตลอดโครงการวิจัย	17
2 เป้าหมายของผลผลิต (output) และตัวชี้วัดของโครงการวิจัย	18
3 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) และตัวชี้วัดของโครงการวิจัย	19
4 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย	26
5 เปรียบเทียบเป้าหมายในการดำเนินงานโครงการ กับผลผลิตโครงการ (Output) ตามสัญญาโครงการ	29
6 บุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาโจทย์แบ่งตามประเด็นกรอบวิจัยเปรียบเทียบกับ การส่งนำเสนอ โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่	38
7 รูปแบบการติดตามความก้าวหน้าโครงการวิจัย	46
8 ข้อมูลโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุน	60
9 ข้อมูลของหัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ร่วมโครงการวิจัย	78

บทที่ 1 บทนำ

สัญญาเลขที่	RDG60A0016
ชื่อโครงการ	การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง
หัวหน้าโครงการ :	รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัจน์ ธัญรส
หน่วยงานต้นสังกัด:	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
หน่วยงานร่วมโครงการ :	1. องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง 2. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง 3. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 4. สำนักงานประมงจังหวัดตรัง 5. สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 6. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง 7. มูลนิธิอันดามัน 8. เครือข่ายลุ่มน้ำปะเหลียน 9. ชมรมประมงพื้นบ้านจังหวัดตรัง 10. พัฒนาการจังหวัดตรัง 11. ศูนย์วิจัยและพัฒนากเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตรัง 12. ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล สบพท 10 13. ส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วม สบพท 10 14. สมาคมหยาตฝน
ระยะเวลาดำเนินการ:	1 ปี 4 เดือน (ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 ถึง 31 พฤษภาคม 2561)

1.1 ความเป็นมา หลักการและเหตุผล

แม่น้ำปะเหลียน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดพัทลุงและจังหวัดสตูล โดยมีความยาวประมาณ 58 กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ 7 สาย ได้แก่ คลองปะเหลียน คลองลำคลอง คลองลำปลอก คลองห้วยด้วน คลองลำพิกุล คลองโพรงจระเข้ (คลองไหญ่) และคลองลำชาน แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง 4 อำเภอ คือ อำเภอย่านตาขาว อำเภอปะเหลียน อำเภอกันตัง และอำเภอหาดสำราญ แล้วไหลลงสู่ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียที่ปากแม่น้ำปะเหลียน อำเภอปะเหลียน และอำเภอกันตัง

ลุ่มน้ำปะเหลียน เป็นระบบนิเวศ 3 น้ำ คือระบบนิเวศน้ำจืด ระบบนิเวศน้ำกร่อย และระบบนิเวศน้ำเค็ม พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนที่เป็นหัวใจสำคัญของชุมชน คือบริเวณพื้นที่ตำบลบ้านา อำเภอปะเหลียน, ตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว และตำบลวังวน อำเภอกันตัง ที่เกิดจากการไหลมารวมกันของแม่น้ำปะเหลียน คลองทุ่งค่าย และคลองเล็กๆ จากอำเภอย่านตาขาว ส่งผลให้บริเวณ

ดังกล่าวกลายเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะผืนป่าชายเลนในพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำปะเหลียนกว่า 20,000 ไร่ ป่าจากกว่า 5,000 ไร่ กลายเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อนและพันธุ์สัตว์เฉพาะถิ่น สร้างอาชีพให้กับชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนมากกว่า 2,000 ครัวเรือน ที่ได้พึ่งพาป่าชายเลน ป่าจาก และทรัพยากรบริเวณลุ่มน้ำ ปะเหลียน โดยเฉพาะหอยป๊ะหรือหอยตลับ และหอยนางรมธรรมชาติ ซึ่งเป็นสัตว์น้ำที่มีความโดดเด่นมากที่สุดในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน

ตำบลวังวน อำเภอกันตัง เป็นพื้นที่ซึ่งใช้ประโยชน์จากลุ่มน้ำปะเหลียนมากที่สุด และมีบทบาทสำคัญในการทำงานด้านอนุรักษ์ลุ่มน้ำปะเหลียนร่วมกับชุมชนอื่นๆ มาอย่างยาวนาน เนื่องจากพื้นที่ทั้งหมดของตำบลวังวนตั้งอยู่ริมแม่น้ำปะเหลียน ซึ่งวังวนมีที่มาจากบริเวณผืนน้ำหนึ่งในแม่น้ำปะเหลียนที่น้ำในแม่น้ำหมุนวนเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งมีสาเหตุจากสายน้ำจากลำคลองไหลมาบรรจบกัน 3 สาย คือ คลองทุ่งค่าย คลองย่านตาขาว และคลองปะเหลียน ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ตำบลวังวนโดยทั่วไปจะเป็นพื้นที่ราบ ที่ดอนและชายทะเล โดยพื้นที่ทางด้านทิศเหนือเป็นที่ราบ พื้นที่ด้านทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ป่าชายเลนติดคลองปะเหลียน พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นเทือกเขาบางส่วนและที่ราบ สำหรับพื้นที่ทางด้านทิศใต้เป็นพื้นที่ราบและป่าชายเลนติดคลองปะเหลียน ในการประกอบอาชีพนั้นประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สวนยางพารา ไร่ยางละ 60 ส่วนอาชีพประมง การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ทำใบจาก รับจ้าง และค้าขาย เป็นอาชีพรองและเป็นอาชีพเสริม ตำบลวังวนการแบ่งพื้นที่ปกครองของตำบลวังวนนั้นมีเขตปกครองทั้งหมด 9 หมู่บ้าน มีประชากรจำนวน 4,141 คน มีจำนวนครัวเรือน 1,099 ครัวเรือน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 60 และรองลงมานับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 40

ตำบลทุ่งกระปือ อำเภอย่านตาขาว อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอย่านตาขาวไปทางทิศใต้ประมาณ 3 กิโลเมตร ในอดีตเรียกทุ่งควาย เนื่องจากบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นสาธารณะประโยชน์ หรือทุ่งสงวนเลี้ยงสัตว์ ชาวบ้านจึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่าบ้านทุ่งควาย เมื่อทางราชการตั้งเป็นตำบลจึงตั้งชื่อตำบลทุ่งกระปือ ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 61.60 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 40,000 ไร่ มีประชากรทั้งสิ้น 8,239 คน จำนวน 2,128 ครัวเรือน มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลทุ่งค่าย ตำบลวังวน ตำบลท่าพญา ตำบลบ้านนา และแม่น้ำปะเหลียน และคลองทุ่งค่าย มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญคือ ป่าชายเลน สัตว์น้ำชายฝั่ง หาดหอยปะ

ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน เดิมเป็นที่ตั้งของหัวเมืองปะเหลียน คำว่า “นา” มาจากการที่ประชาชนในตำบลบ้านนา ประกอบอาชีพทำนาและมีพื้นที่นาครอบคลุมเต็มพื้นที่ เลยเรียกชื่อต่อกันมาว่า บ้านนา มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลท่าพญา อำเภอปะเหลียน และตำบลทุ่งกระปือ อำเภอย่านตาขาว โดยมีแม่น้ำปะเหลียนเป็นเส้นกั้นแบ่งระหว่างอำเภอ ซึ่งใช้เป็นเส้นทางเรือออกสู่ทะเลอันดามันของผู้ที่มีอาชีพทางด้านการประมง โดยมีท่าเทียบเรือถาวรขนาดเล็ก ตำบลบ้านนามีเนื้อที่ 117 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 8,000 ไร่ พื้นที่ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมดในตำบลบ้านนา มีลักษณะเป็นที่ราบเหมาะแก่การประกอบอาชีพทางการเกษตร และอีกประมาณร้อยละ 20 เป็นแม่น้ำ ภูเขา

และป่าชายเลน ชุมชนบ้านหินคอกควายเป็นพื้นที่ซึ่งติดแม่น้ำปะเหลียน ซึ่งมีความสำคัญในการใช้ประโยชน์บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนมากที่สุด

ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนทั้ง 3 อำเภอ มีการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการประมงชายฝั่ง การแปรรูปผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมง และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน ได้รับความสนใจทั้งจากชุมชนและการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ เพื่อต้องการยกระดับการพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพเพื่อสร้างความเข้มแข็งและสร้างเศรษฐกิจที่ดีขึ้นแก่ประชาชนในชุมชน โดยมีกลไกภาคประชาชนคือคณะกรรมการลุ่มน้ำปะเหลียน ซึ่งสนับสนุนโดยสมาคมหยาดฝน ในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา การที่ชุมชนมีแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์ จากการที่พื้นที่ตั้งอยู่ติดคลองปะเหลียน และมีเส้นทางของคลองไหลออกสู่ทะเลได้บริเวณปากแม่น้ำตรัง ลุ่มน้ำปะเหลียนจึงกลายเป็นแหล่งอยู่อาศัยของสัตว์น้ำให้อุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการอนุบาลและอยู่อาศัยของสัตว์น้ำ และบริเวณชายฝั่งมีต้นจากขึ้นเป็นจำนวนมาก กลายเป็นอาชีพที่สำคัญของประชาชนในพื้นที่ หากสามารถสร้างความเข้มแข็งด้านอาชีพการประมง การแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การใช้ประโยชน์จากได้อย่างมีคุณค่าและเหมาะสมจะสามารถสร้างความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงของชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนทั้งในระดับพื้นที่และสู่สังคมภายนอก

โครงการการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง เป็นการยกระดับความเข้มแข็งของชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อรักษาฐานทรัพยากรสู่ความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน คือ การสร้างความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งทรัพยากร และการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่หมู่บ้านบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนทั้ง 3 อำเภอ โดยได้มีการประชุมหารือร่วมกันกับตัวแทนผู้ท้องถิ่นชุมชน นำโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน คุณประภาพรรณ กันตังพันธ์ และคณะทำงาน ได้สนับสนุนโครงการเพื่อศึกษาวิจัยร่วมกับชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนเป็นศูนย์กลางประสานงานกับพื้นที่ตำบลใกล้เคียงที่ใช้ประโยชน์จากลุ่มน้ำปะเหลียนร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนสู่การการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้มีความยั่งยืน เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน การกระจายรายได้ด้านการท่องเที่ยว การเพิ่มมูลค่าด้านผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมง ผลผลิตจากการแปรรูปสัตว์น้ำ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารของจังหวัดตรัง และแผนยุทธศาสตร์การบริหารตำบลวังวน ที่กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน คือ “เป็นองค์กรแห่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ใช้หลักธรรมาภิบาล บริการเป็นเลิศ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน” และมีพันธกิจการพัฒนาที่เกี่ยวกับการจัดการฐานทรัพยากรและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน คือ 1) การส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว อาชีพ และศักยภาพของคน ครอบครัว และชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 2) การส่งเสริม อนุรักษ์ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีของชุมชน หากการดำเนินโครงการบรรลุผลจะสามารถพัฒนาชุมชนในระดับตำบลให้มีความเข้มแข็งและเป็นต้นแบบของชุมชนระดับตำบลชายฝั่ง เพื่อขยายผลสู่พื้นที่อื่นๆ ได้อีก

1.2 ทุนเดิมของมหาวิทยาลัยในการทำงานร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีในพื้นที่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีวิทยาเขตอยู่ในพื้นที่จังหวัดตรัง และมีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มาเริ่มต้นจัดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปี 2534 และจัดตั้งวิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว ในปี 2551 ทางมหาวิทยาลัยฯ มีนักวิชาการที่ทำงานวิจัยทางด้านประมง การแปรรูปอุตสาหกรรมประมง การท่องเที่ยวชุมชน การจัดการทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดตรังอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ยอมรับของชุมชนชายฝั่ง หน่วยงานราชการ และองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ทำงานด้านทะเลและชายฝั่ง ที่สำคัญคือนักวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ เริ่มต้นงานบริการวิชาการสู่ชุมชนในพื้นที่ตำบลวังวนเป็นเวลากว่า 10 ปี พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการทำงานด้านการพัฒนาฐานทรัพยากรและอาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดตรัง จนเป็นที่ยอมรับในผลงานจากทุกภาคส่วน ทำให้มหาวิทยาลัยฯ เป็นหน่วยงานที่ได้รับคาดหวังจากจังหวัดตรัง ในการรับผิดชอบดูแลทางด้านการประมงด้านทะเลและชายฝั่ง การพัฒนาชุมชนประมงชายฝั่ง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนชายฝั่ง ดังนั้นการยกระดับความเข้มแข็งของชุมชนตำบลวังวน เพื่อรักษาฐานทรัพยากรสู่ความมั่นคงของเศรษฐกิจ จะเป็นพื้นที่ชุมชนต้นแบบในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืนในฝั่งทะเลอันดามัน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แลกเปลี่ยนของชุมชนในพื้นที่ 6 จังหวัดฝั่งทะเลอันดามัน

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ยังประกอบด้วย 3 วิทยาเขต คือวิทยาเขตสงขลา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช และวิทยาเขตตรัง มีการจัดการศึกษาออกเป็น 11 คณะ และ 3 วิทยาลัย มีองค์ความรู้ที่สามารถเชื่อมโยงและนำมาพัฒนาการวิจัยในพื้นที่ได้ตามความต้องการของชุมชน เช่น ความรู้ทางด้านการเกษตร ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ การบริหารธุรกิจ ซึ่งนักวิจัยของมหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จกับการทำงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยที่สำคัญ เช่น การวิจัยและพัฒนาชุมชนตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ร่วมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การวิจัยและพัฒนาชุมชนตำบลลำแดง อำเภอลี้ นคร จังหวัดสงขลา ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง

นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีองค์ความรู้ที่สำคัญสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนตำบลวังวน ซึ่งทางสถาบันวิจัยและพัฒนาจึงได้วิเคราะห์ความสำเร็จในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายร่วมกับท้องถิ่น โดยใช้องค์ความรู้หลักที่เป็นจุดแข็งทางด้านการวิจัย คือ การประมงชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง การท่องเที่ยวชุมชน การแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน การจัดการชุมชนอย่างยั่งยืน ผสานกับความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายภาคีในการทำงานพัฒนาชุมชน ในพื้นที่ตำบลวังวน ที่ครอบคลุมหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงานทั้งหมดมีความสำเร็จในการทำงานกับทางมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานพร้อมเข้าร่วมพัฒนารูปแบบการถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชน บนงานวิจัยเพื่อชุมชนสังคม ผ่านการประชุมสัมมนา ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ การสาธิต ศึกษาดูงาน พร้อมทั้งการถอดวิธีการทำงาน และการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้เริ่มต้นทำงานวิจัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 โดยได้รับงบประมาณจากสำนักงาน

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เกี่ยวกับการศึกษาความหลากหลายของทรัพยากรประมงชายฝั่ง บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน การใช้ประโยชน์หอยปะ (หอยตลับ) บริเวณแม่น้ำปะเหลียน และการศึกษา ระบบนิเวศป่าชายเลนทุ่งตะเชะ การศึกษาการใช้ประโยชน์ป่าจาก ซึ่งได้สร้างนักวิจัยที่มีประสบการณ์ ในพื้นที่มากกว่า 10 คน นอกจากนี้ ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยยังได้รับงบประมาณ จากสำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เพื่อการวิจัยและพัฒนาแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งจังหวัดตรัง สำหรับเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งใน เชิงพื้นที่ต่อไป ซึ่งพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนได้อยู่ในฐานการวิจัยและขอบเขตของพื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัด ตรัง ดังนั้นโครงการการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำ ปะเหลียน จังหวัดตรัง จะเป็นต้นแบบของชุดโครงการวิจัยเชิงพื้นที่ ที่จะตอบสนองความต้องการของ ชุมชน ตามที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดตรัง พ.ศ. 2560 - 2564

1.3 สถานการณ์ระบบการบริหารจัดการงานวิจัยและงานวิชาการของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ ที่มีพื้นที่ตั้งของ หน่วยงานกระจายอยู่มากถึง 4 จังหวัด เกิดจากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.2548 ที่ยุบรวมหน่วยงานในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในพื้นที่ภาคใต้ รวมกันเป็น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เมื่อปี 2549 มีปณิธานคือการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ และ เชี่ยวชาญเทคโนโลยี ได้กำหนดจุดยืนในการพัฒนาด้านการวิจัยไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนា มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปี 2560-2564 โดยมุ่งพัฒนาความสามารถของมหาวิทยาลัย ให้มีระบบบริหารงานวิจัยให้มีมาตรฐาน มีนักวิจัยเชี่ยวชาญ และตอบสนองความต้องการของชุมชน สังคม ช่วยเพิ่มขีดความสามารถการพัฒนาพื้นที่จังหวัดทางภาคใต้ และการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย ด้านการสร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมสู่การผลิต การบริการที่สามารถ ถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งได้กำหนดเป้าประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย ไว้ 2 เป้าประสงค์ และมีทิศทางวิจัย 5 ด้านดังนี้

ทิศทางการวิจัยที่ 1 การพัฒนาศักยภาพการผลิตทางการเกษตร

เป้าประสงค์การวิจัย: สร้างเสริมความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและ
ความสามารถเพื่อการพัฒนาการผลิตทางการเกษตร

- แผนวิจัยที่ 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพืช สัตว์ และประมง เพื่อสร้าง
มูลค่าเพิ่มและนำไปสู่การแข่งขันและการพัฒนาตนเอง
- แผนวิจัยที่ 1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและ
การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

ทิศทางการวิจัยที่ 2 การสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน

เป้าประสงค์การวิจัย: สร้างเสริมความรู้ด้านการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ทาง
การเกษตรและการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน

แผนวิจัยที่ 2.1 การวิจัยเกี่ยวกับการผลิตอาหารปลอดภัย

แผนวิจัยที่ 2.2 การวิจัยเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพ

ทิศทางการวิจัยที่ 3 การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออนุรักษ์พลังงานและพัฒนาเทคโนโลยีวัสดุอุตสาหกรรม

เป้าประสงค์การวิจัย: การพัฒนาการใช้พลังงานหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพ
และพัฒนาเทคโนโลยีวัสดุอุตสาหกรรม

แผนวิจัยที่ 3.1 การพัฒนาการเทคโนโลยีเพื่ออนุรักษ์พลังงาน

แผนวิจัยที่ 3.2 การพัฒนาการเทคโนโลยีด้านวัสดุอุตสาหกรรม

ทิศทางการวิจัยที่ 4 การสร้างศักยภาพในการป้องกันแก้ไขอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน

เป้าประสงค์การวิจัย : เพื่อจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบโดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม

แผนวิจัยที่ 4.1: การสร้างศักยภาพในการป้องกันแก้ไขด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

แผนวิจัยที่ 4.2: การสร้างศักยภาพในการทางด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

แผนวิจัยที่ 4.3: การสร้างศักยภาพการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและ
การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ทิศทางการวิจัยที่ 5 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจท้องถิ่นภาคใต้

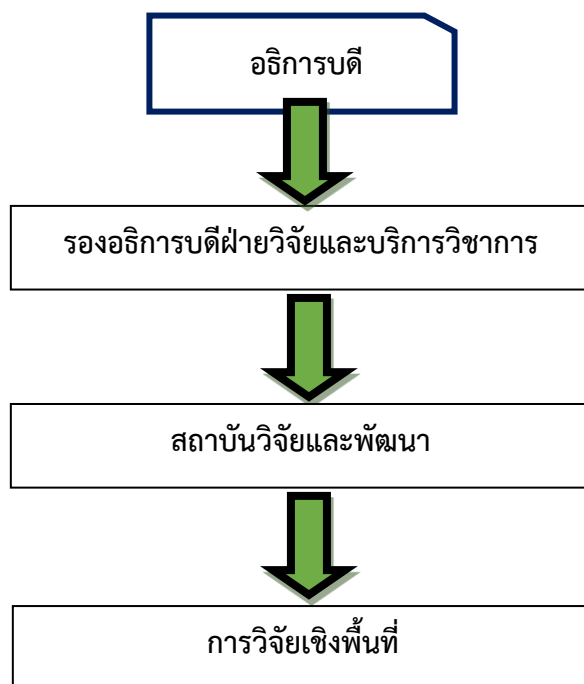
เป้าประสงค์การวิจัย: เพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาทางเศรษฐกิจท้องถิ่นภาคใต้เพื่อรองรับ
การก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แผนวิจัยที่ 5.1: การสร้างศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจ SMEs ในท้องถิ่นภาคใต้

แผนวิจัยที่ 5.2: การสร้างศักยภาพด้านการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
และธุรกิจบริการในพื้นที่ภาคใต้

แผนวิจัยที่ 5.3: การพัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์
เชิงพาณิชย์และสาธารณะ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

ระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีการกำหนด
ภารกิจด้านการวิจัยและงานบริการวิชาการ โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานสนับสนุน
ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ยังได้ให้ความสำคัญในการผลิตผลงานวิชาการทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ มีการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติ ภายใต้ระบบบริหารจัดการวิจัย ดังต่อไปนี้

1) การพัฒนาศักยภาพนักวิจัย มีการจัดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางด้านการวิจัยเป็นประจำทุกปี เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำวิจัยที่มีคุณภาพและผลิตผลงานวิชาการที่มีคุณค่า เช่น โครงการพัฒนาการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย โครงการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่ โครงการนักวิจัยพี่เลี้ยง โครงการเขียนบทความวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ

2) การจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ โดยกำหนดให้หน่วยงานระดับคณะจัดสรรงบประมาณเงินรายได้เพื่อการสนับสนุนโครงการวิจัย จำนวน 1 เปอร์เซ็นต์ และมหาวิทยาลัยสมทบอีก 1 เปอร์เซ็นต์ ของงบประมาณการ เพื่อใช้สนับสนุนทุนวิจัยประเภทโครงการวิจัยเงินรายได้

3) การสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ โดยมีการจัดประชุมวิชาการระดับชาติร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง การสนับสนุนการเป็นเจ้าภาพร่วมจัดการประชุมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ และการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการและการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

4) การส่งเสริมการผลิตรายการวิชาการ มหาวิทยาลัยฯ ได้สนับสนุนให้มีวารสารวิชาการชื่อวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งปัจจุบันจัดอยู่ใน ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1 และอยู่ระหว่างขอจัดทำวารสารวิชาการรับใช้สังคม ร่วมกับกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง

5) การสนับสนุนให้มีกองทุนสนับสนุนการวิจัยทั้งในระดับของมหาวิทยาลัย และกองทุนวิจัยในระดับของคณะ/วิทยาลัย เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและส่งเสริมงานวิจัยของนักวิจัย ทั้งการเริ่มต้นทำวิจัย การดูแลกระบวนการพัฒนาผลงานวิจัย และการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัย รวมถึงการให้ขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัย

6) การสนับสนุนการจัดตั้งหน่วยวิจัย มหาวิทยาลัยฯ สนับสนุนการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มการวิจัย ให้มีทิศทางที่ชัดเจน สามารถพัฒนาและยกระดับศักยภาพด้านการวิจัย และเน้นการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ การเชื่อมโยงกับบัณฑิตศึกษา และเป็นกลุ่มนักวิจัยที่มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศในอนาคต ปัจจุบันมีหน่วยวิจัย จำนวน 6 หน่วยวิจัย

7) การสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ มหาวิทยาลัยฯ มีความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน มหาวิทยาลัยในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานส่วนกลาง เพื่อการทำงานทางด้านงานวิจัย งานบริการวิชาการ และการดูแลรับผิดชอบต่อชุมชนสังคม ตามที่เครือข่ายความร่วมมือขอความ

1.4 การกำหนด positioning ของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย ดังปรัชญา “สร้างคนสู่งาน เชี่ยวชาญเทคโนโลยี” มีวิสัยทัศน์คือ “มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสู่สากล ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม” และกำหนดพันธกิจ คือ 1) ผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพบนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพ และมีความสามารถพร้อมเข้าสู่อาชีพ 2) สร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม สู่การผลิต การบริการที่สามารถถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่ม 3) ให้บริการวิชาการแก่สังคมเพื่อพัฒนาอาชีพให้มีความสามารถในการแข่งขัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน และ 4) ทำนุบำรุงศาสนา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เล็งเห็นความสำคัญของการสร้างข้อมูลความรู้ที่สะท้อนบริบทของพื้นที่ และการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชุมชน เพื่อจะเป็นเครื่องมือในการยกระดับความเข้มแข็งของชุมชน และแก้ปัญหาความยากจนของประเทศไทยได้จริง ดังนั้นกระบวนการวิจัยและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการวิจัยแบบชุมชนมีส่วนร่วม จะก่อให้เกิดการเรียนรู้และมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งกลไกที่มหาวิทยาลัยฯ นำมาใช้ขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชนและสังคม มีดังนี้

1) มีการแต่งตั้งรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนงานด้านวิจัย และการนำผลงานวิจัยสู่การแก้ปัญหาให้ชุมชนท้องถิ่น

2) มหาวิทยาลัยฯ กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยที่มุ่งเน้นการผลิตผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ตอบโจทย์ความต้องการแก้ปัญหาในท้องถิ่น และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยมีการสนับสนุนงบประมาณวิจัยจากเงินรายได้มาตั้งแต่ปี 2559

3) มหาวิทยาลัยฯ ได้กำหนดงานด้านพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (Engagement) เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการงานวิจัย บริการวิชาการ ให้สอดคล้องกับพันธกิจมหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน เป็นภาคีก่อตั้ง Engagement Thailand

มหาวิทยาลัยฯ ได้เริ่มต้นพัฒนากลุ่มนักวิจัยที่ทำงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคมอย่างต่อเนื่อง มาตั้งแต่ ปี 2557 มีบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา และพื้นที่ จังหวัดตรัง ที่มุ่งเน้นการทำงานตามบริบทที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง ได้ทบทวน บริบทของตนเอง ซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้กำหนดบริบทตนเองเพื่อตอบสนองการพัฒนาสังคมภาคใต้ โดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจชายฝั่งของประเทศไทยสู่ความยั่งยืนด้วยนวัตกรรม ที่กำหนดบริบทการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของภาคใต้ 2 ด้านที่สำคัญ คือ ทางด้านการเกษตรและ ประมง ได้แก่ การพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา และปาล์มน้ำมัน การพัฒนา เกษตรกรรมทำนาข้าว เพื่อรองรับประชากรในภาคใต้ การพัฒนาการปลูกไม้ผลเน้นคุณภาพ การออกผล นอกฤดูกาล การพัฒนาระบบชลประทานเก็บน้ำเพื่อการเกษตร การพัฒนาอุตสาหกรรมประมง ในชายฝั่งภาคใต้ การประมงพาณิชย์ในทะเลอันดามันและทะเลหลวง การพัฒนาการประมงชายฝั่งที่มี ประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมชุมชนในการพัฒนาสู่ธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) เพื่อการจัดการผลผลิตสัตว์น้ำ ส่วนด้านการท่องเที่ยวและบริการ เน้นการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวทางทะเล การพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางบินในภูมิภาคกลุ่มอาเซียนใต้ การพัฒนาด้าน การท่องเที่ยวชุมชนและวิถีวัฒนธรรม (โฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์) การพัฒนาบุคลากรรองรับ การท่องเที่ยวและบริการ และการจัดการและการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติและทรัพยากรที่มีคุณค่า

1.5 แนวคิดและเป้าหมาย ประกอบด้วย

1.5.1 โครงการการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน กลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีเป้าหมายสำคัญ 2 ด้าน คือ

1.5.1.1 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยแบบใหม่

1.5.1.2 การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้ประสบการณ์และความสำเร็จในการผลิตงานวิจัยตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และใช้ผลการวิจัยที่ประสบความสำเร็จในการวิจัยและพัฒนาฐานทรัพยากรในจังหวัดตรัง ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนงานวิจัยสู่มหาวิทยาลัยวิจัยรับใช้สังคมอย่างเต็มตัว

1.5.2 เป้าหมายและรูปธรรมของสิ่งที่ต้องการขับเคลื่อนให้เห็นผลภายใน 16 เดือน

1.5.2.1 ผลการพัฒนาการบริหารจัดการงานวิจัยภายใต้การพัฒนางานวิจัย เพื่อตอบโจทย์ความต้องการชุมชนท้องถิ่น 2 ประการคือ

1) การสร้างเครือข่ายและรูปแบบการทำงานร่วมกับชุมชนจนเกิดองค์ความรู้ ร่วมระหว่างความรู้ทางวิชาการกับความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) เกิดระบบพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (Engagement) เพื่อเป็น กลไกสำหรับสนับสนุนการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อสังคม

1.5.2.2 สร้างระบบพัฒนานักวิจัยด้านรับใช้สังคม

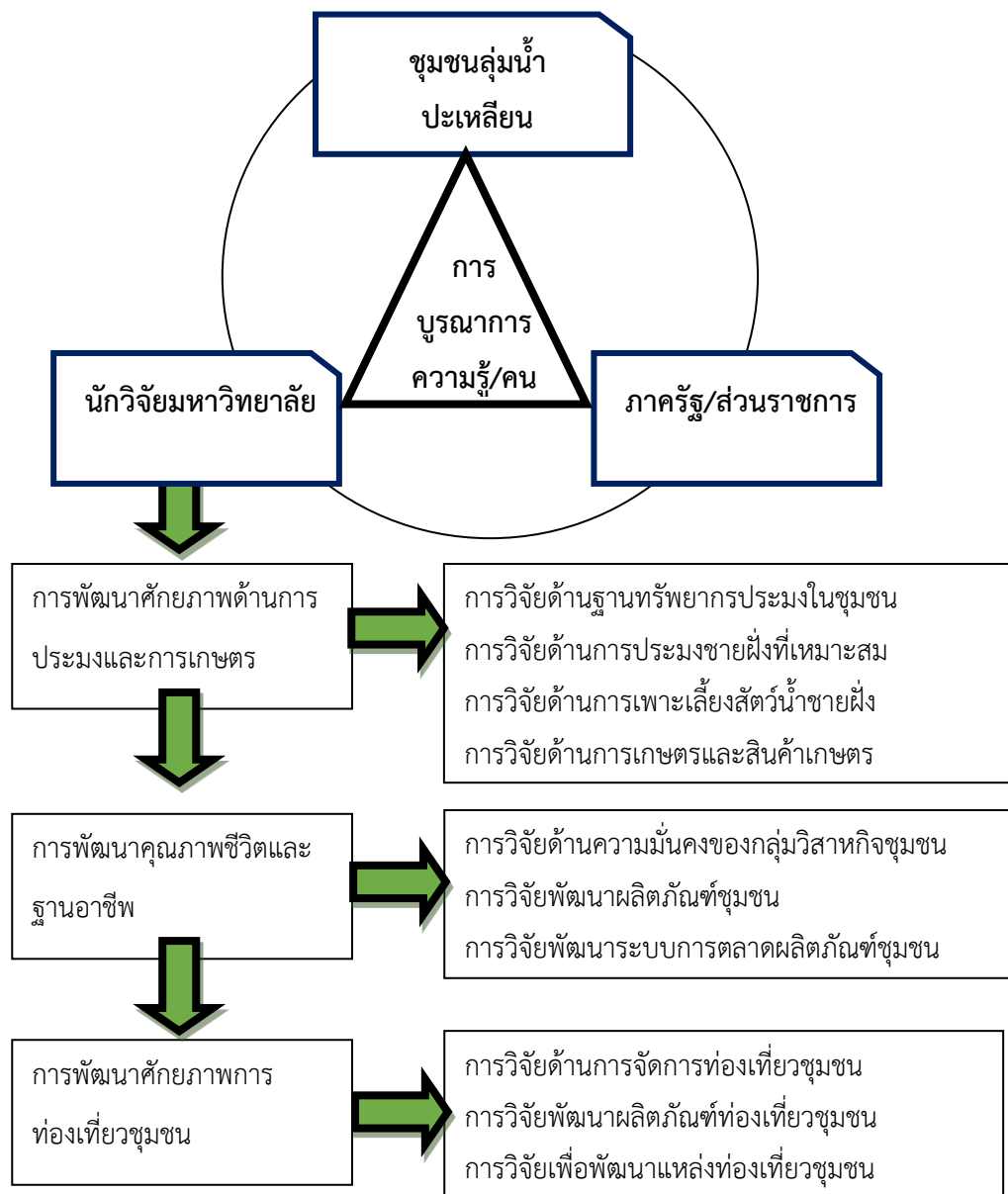
1.5.2.3 พัฒนางานวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง โดยการเสริมสร้างชุมชนให้เข้าสู่การแข่งขันธุรกิจขนาดเล็ก การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวในชุมชน และการรักษาฐานทรัพยากรในท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการงานวิจัยในรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง
- 2) เพื่อสร้างระบบพัฒนานักวิจัยด้านรับใช้สังคม ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- 3) พัฒนางานวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

3. กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้เสนอกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งเป็นการดำเนินการในปีที่ 1 เพื่อบริหารจัดการโครงการวิจัยการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ให้สามารถเกิดประโยชน์สูงสุดตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และเกิดรูปธรรมตามความมุ่งมั่นที่จะเป็นการวิจัยในภาพของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม ซึ่งมหาวิทยาลัยได้พัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยและจุดเริ่มต้นในการพัฒนาระบบงานวิจัยของมหาวิทยาลัยร่วมกับชุมชนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ มีการสร้างระบบและกระบวนการบริหารจัดการงานวิจัย มีระบบสนับสนุนการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ เริ่มพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ด้วยการทำงานวิจัยร่วมกับชุมชนและใช้โจทย์วิจัยที่มาจากชุมชน มีกลไกการสนับสนุนนักวิจัยพี่เลี้ยง และกลไกอื่นๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยจะได้พัฒนาขึ้นจากการทำโครงการวิจัยดังกล่าวร่วมกับผู้ให้การสนับสนุนและหน่วยงานพี่เลี้ยง ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

การพัฒนาระบบการวิจัยเพื่อการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ ได้กำหนดรูปแบบออกเป็น 3 องค์ประกอบคือ ส่วนของนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยฯ ส่วนราชการและภาครัฐให้การสนับสนุน และส่วนที่สำคัญที่สุดคือส่วนของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจะมีผลกระทบในการเปลี่ยนแปลงนักวิจัยรุ่นใหม่ให้เกิดทักษะ มีความรู้ ความเข้าใจ การวิจัยเชิงพื้นที่ที่สามารถสร้างงานวิจัยรับใช้สังคมได้อย่างมีคุณภาพ ช่วยยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และช่วยแก้ปัญหาความยากจนตามนโยบายรัฐบาลได้อย่างแท้จริง

4. วิธีดำเนินการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนา วางแผนพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยในลักษณะบูรณาการเชิงพื้นที่ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ชุมชนและเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้องในลักษณะของ Research for Community เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยกำหนดกระบวนการทำงานได้ดังนี้

กระบวนการที่ 1 ค้นหาจุดเด่นและแสวงหาความต้องการ

- ทบทวนผลงานวิจัยที่สำเร็จและโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนของมหาวิทยาลัย
- ร่วมวิเคราะห์ค้นหาโจทย์และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่งและความหลากหลายของระบบนิเวศบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนชายฝั่งลุ่มน้ำปะเหลียน และการเชื่อมโยงกิจกรรมชุมชน และจุดเด่นของแต่ละชุมชน สู่การยกระดับชุมชนเพื่อการรองรับการท่องเที่ยวชุมชน

- สร้างเครือข่ายการวิจัยร่วมกับชุมชนและเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมสนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

กระบวนการที่ 2 การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วม

- กำหนดรูปแบบการวิจัยที่ให้นักวิจัยรุ่นใหม่และนักวิจัยพี่เลี้ยง
- กำหนดรูปแบบการวิจัยที่ให้มีหน่วยงานภาคนอกและชุมชนร่วมวิจัยเพื่อความสำเร็จ
- การรายงานความก้าวหน้าการวิจัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กระบวนการที่ 3 การวิจัยแบบบูรณาการ

- นักวิจัยในชุมชนมีบทบาทในการทำวิจัยมากขึ้น และมีประสิทธิภาพที่วัดผลได้
- มีการจัดวางแผนป้องกันการวิจัยที่ไม่ตรงตามแผนงานได้อย่างชัดเจน
- มีการเชื่อมโยงการวิจัยของชุมชนกับงานประจำของนักวิจัย หรืองานวิจัยของนักวิจัยกับภารกิจของหน่วยงานเครือข่ายภาคีได้ เช่น การเรียนการสอน งานบริการวิชาการ การฝึกอบรมและพัฒนา การศึกษาดูงาน เป็นต้น

กระบวนการที่ 4 การสนับสนุนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

- มีระบบสนับสนุนงานวิจัยที่สำเร็จ เพื่อการนำเสนอในรูปแบบที่สร้างคุณค่าต่อนักวิจัยชุมชน เช่น การตีพิมพ์ การนำเสนอผลงานในที่ประชุม การจัดนิทรรศการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ค้นพบใหม่สู่ชุมชน

- นักวิจัยสามารถพัฒนาผลงานวิจัยให้เป็นนวัตกรรมชุมชน และเข้าสู่กระบวนการทรัพย์สินทางปัญญาได้

- นักวิจัยที่มาจากชุมชนมีบทบาทในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชุมชน และขยายผลได้ด้วยตนเอง

- พัฒนาระบบสนับสนุนนักวิจัยที่สามารถสร้างผลงานวิจัยแล้วเสร็จและได้รับรางวัลหรือการยอมรับจากองค์กรอื่น

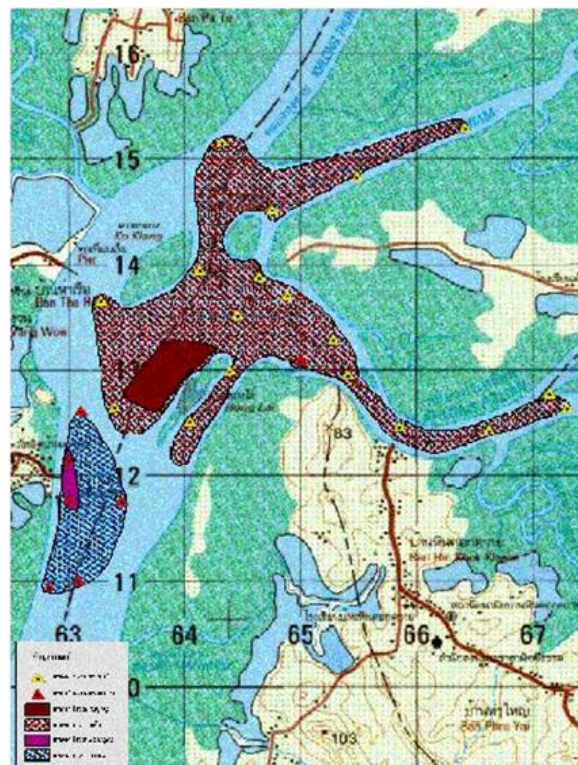
กระบวนการที่ 5 การพัฒนาการอย่างต่อเนื่องของระบบวิจัย

- มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการประเมินสู่ระดับผู้บริหารและพื้นที่สาธารณะที่เป็นทางการ
- มีการพัฒนางานวิจัยชุมชน ที่เกิดจากค้นหาโจทย์วิจัยชุมชนต่อเนื่องจากการทำวิจัยในพื้นที่ และมีความไว้วางใจที่ตื้นเขินระหว่างกัน ของนักวิจัย ชุมชน และเครือข่ายภาคีอื่น
- นักวิจัยและชุมชน มีความมุ่งมั่นและเห็นถึงคุณค่าของการทำงานวิจัยรับใช้สังคม ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในด้านอื่นๆ
- เกิดการขยายพื้นที่เป้าหมายในการทำวิจัยด้านรับใช้สังคม ที่เกิดจากความต้องการของชุมชนขยายผล อันเนื่องมาจากความสำเร็จของพื้นที่นำร่อง

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ในการพัฒนาระบบการวิจัยเพื่อรับใช้สังคม กำหนดพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ประกอบด้วยพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง, ตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว และตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน

ภาพที่ 3 พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

ที่มา : ชาญยุทธและคณะ (2552)

5.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาการวิจัยเพื่อรับใช้สังคม ในพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง, ตำบลทุ่งกระปือ อำเภอย่านตาขาว และตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ได้ปรึกษาหารือกับผู้นำท้องถิ่นและแกนนำชุมชน โดยจะต้องทำงานกับกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายที่ต้องมีส่วนร่วมคือ

- 1) ผู้นำท้องถิ่นและกรรมการหมู่บ้านที่มีส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่
 - นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
 - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านตำบลชายฝั่งในพื้นที่ทั้ง 3 ตำบล
 - สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 ตำบล
 - กรรมการในระดับตำบลและหมู่บ้าน ที่ได้รับการเสนอชื่อ
- 2) ผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม ได้แก่
 - คณะกรรมการกลุ่มน้ำปะเหลียน
 - กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในตำบล
 - กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก
 - กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ผลผลิตประมง
 - กลุ่มประมงพื้นบ้าน
 - กลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลน
 - กลุ่มการแสดงศิลปวัฒนธรรม
 - กลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่

5.3 ขอบเขตด้านเนื้อหาและองค์ความรู้

ขอบเขตด้านเนื้อหาและองค์ความรู้ ในการพัฒนาการวิจัยเพื่อรับใช้สังคม พื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง, ตำบลทุ่งกระปือ อำเภอย่านตาขาว และตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง กำหนดเนื้อหาองค์ความรู้ที่จะใช้ในการขับเคลื่อนงานวิจัยครั้งนี้ มีการกำหนดกรอบการวิจัยเพื่อพัฒนาในพื้นที่กลุ่มน้ำปะเหลียน บนความต้องการของชุมชน ทั้งนี้ได้จำแนกกรอบการวิจัยและประเด็นโจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ดังนี้

กรอบการวิจัยที่ 1 สนับสนุนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย: การบริหารจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม การลดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ การศึกษากระบวนการจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม การจัดตั้งและการบริหารจัดการกลุ่มภายในชุมชน

ประเด็นโจทย์วิจัย:

1. การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน
2. การวิจัยเพื่อลดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ป่าชายเลน หอยตลับ หอยนางรม ปูแสม ปูดำ หรือสัตว์น้ำอื่น
3. การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม

4. การวิจัยเพื่อการจัดตั้งและการบริหารจัดการกลุ่มภายในชุมชน

กรอบการวิจัยที่ 2 การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนและระบบนิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน

เป้าหมาย: ศึกษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ การลดปริมาณขยะหรือวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน

ประเด็นโจทย์วิจัย:

1. การวิจัยเพื่อด้านคุณภาพน้ำ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่
2. การวิจัยเพื่อเสนอแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบของคุณภาพน้ำทิ้งจากภาคอุตสาหกรรม (โรงงานในพื้นที่) หรือภาคเกษตร หรือครัวเรือน
3. การวิจัยเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมต่อการจัดการทรัพยากรในพื้นที่
4. การวิจัยเพื่อลดปริมาณขยะหรือวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เช่น ทางจาก เศษใบจาก เปลือกหอย

กรอบการวิจัยที่ 3 การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน

เป้าหมาย: พัฒนาและส่งเสริมอาชีพจากฐานทรัพยากรของชุมชน เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของชุมชน ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนและชุมชนได้อย่างยั่งยืน ของกลุ่มการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์หอยตลับ หรือสัตว์น้ำอื่น ผลิตภัณฑ์การแปรรูปของต้นจาก

ประเด็นโจทย์วิจัย:

1. การวิจัยเพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพจากฐานทรัพยากรของชุมชน
2. การวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. การวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน
5. การวิจัยเพื่อสร้างช่องทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน
6. การวิจัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน

กรอบการวิจัยที่ 4 การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน

เป้าหมาย: การศึกษาศักยภาพชุมชนและองค์ประกอบเชิงพื้นที่ เพื่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เกิดความยั่งยืน

ประเด็นโจทย์วิจัย:

1. การวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. การวิจัยเพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน
3. การวิจัยเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

4. การวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กรอบการวิจัยที่ 5 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน

เป้าหมาย: สร้างนวัตกรรมระดับชุมชน (Innovative Community) สำหรับสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อยกระดับศักยภาพการผลิตของชุมชน

ประเด็นโจทย์วิจัย:

1. การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมในกระบวนการผลิตและการแปรรูปของผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมเพื่อการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการใช้ประโยชน์วัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน

6. ระยะเวลาการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงานวิจัยตลอดโครงการวิจัย

ระยะเวลาการดำเนินงาน (16 เดือน)

ตารางที่ 1 ระยะเวลาการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงานวิจัยตลอดโครงการวิจัย

กิจกรรม	เดือนที่															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
กระบวนการที่ 1 ค้นหาจุดเด่นและ แสวงหาความ ต้องการ																
กระบวนการที่ 2 การพัฒนา ข้อเสนอ โครงการวิจัยโดย กระบวนการมี ส่วนร่วม																
กระบวนการที่ 3 การ วิ จัย แ บ บ บูรณาการ																
กระบวนการที่ 4 การสนับสนุน ผลงานวิจัยสู่การ ใช้ประโยชน์																
กระบวนการที่ 5 การพัฒนาการ อย่างต่อเนื่องของ ระบบวิจัย																
บทสรุปการวิจัย																

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) มีการบูรณาการงานวิจัย กับบริการวิชาการ เพื่อพัฒนาสู่การวิจัยเพื่อรับใช้สังคมตามพันธกิจมหาวิทยาลัยฯ
- 2) สามารถพัฒนาระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย เพื่อรองรับการวิจัยแบบรับใช้สังคม และสามารถปรับระเบียบและกฎเกณฑ์การสนับสนุนการวิจัยเพื่อสังคม
- 3) เพื่อสนับสนุนนักวิจัยเข้าสู่การขอตำแหน่งทางวิชาการสายวิชาการรับใช้สังคม

4) ทำให้ชุมชนตำบลวังวน มีความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ยกกระดับชุมชนให้สามารถเข้าสู่การสร้างอาชีพ ลดความยากจนและพึ่งพาตนเองได้

5) ทำให้ชุมชนตำบลวังวนเป็นพื้นที่รองรับการจัดการท่องเที่ยวชุมชนของจังหวัดตรังได้ในอนาคต และสามารถรักษาสถานทรัพยากรที่มีคุณค่าของพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

6) เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชนและเกิดการสร้างงานในท้องถิ่น เกิดพัฒนาสู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้มากขึ้น

7.2 เป้าหมายของผลผลิต (output) และตัวชี้วัด

ตารางที่ 2 เป้าหมายของผลผลิต (output) และตัวชี้วัดของโครงการวิจัย

วัตถุประสงค์	ผลผลิต	ตัวชี้วัด	
		เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
1.เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการงานวิจัยในรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่น	1.ได้ระบบโครงสร้างการทำงานร่วมกับชุมชนจนเกิดองค์ความรู้ร่วมระหว่างความรู้ทางวิชาการกับความรู้ภูมิปัญญาชุมชน 2.ได้ระบบพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม 3.ได้ระบบการบูรณาการงานวิจัยการบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและภารกิจของหน่วยงานอื่น	1.มีระบบโครงสร้างการบริหารงานวิจัยแบบปรับใช้สังคม 2.มีระบบพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม 3. มีระบบการบูรณาการงานวิจัย การบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและภารกิจของหน่วยงานอื่น	1.ระบบสามารถสนับสนุนให้งานวิจัยสำเร็จตามแผนงานวิจัยได้ 100 เปอร์เซนต์
2.เพื่อสร้างระบบพัฒนานักวิจัยด้านรับใช้สังคม	1. นักวิจัยสามารถทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ ร่วมกับชุมชนและเครือข่ายภาคีได้	1.สามารถพัฒนานักวิจัยรุ่นที่จะเข้าสู่การทำงานวิจัยรับใช้สังคม 2.เกิดระบบพัฒนานักวิจัยพี่เลี้ยง 3.สร้างนักวิจัยในชุมชน	1.สามารถพัฒนานักวิจัยรุ่นที่จะเข้าสู่การทำงานวิจัยรับใช้สังคมจำนวน 20 คน 2.ได้นักวิจัยพี่เลี้ยงไม่น้อยกว่า 5 คน 3.มีนักวิจัยที่เกิดจากชุมชนท้องถิ่นไม่น้อยกว่า 10 คน

7.3 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) และตัวชี้วัด

ตารางที่ 3 เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) และตัวชี้วัดของโครงการวิจัย

เป้าหมายที่กระทบต่อสังคม (outcome)	ตัวชี้วัด
1.รวบรวมองค์ความรู้จากผลงานวิจัย เพื่อยกระดับชุมชน	1.องค์ความรู้ที่ได้รับการถอดกระบวนคิดและเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ
2.การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพในชุมชน	1. เกิดกลุ่มวิสาหกิจและกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็งไม่น้อยกว่า 5 ฐานอาชีพที่สร้างรายได้แก่ประชาชนในชุมชนที่เกี่ยวข้องได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 20
3.การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน	1. เกิดรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวชุมชนที่มีความพร้อมเข้าสู่การพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนได้ในอนาคต ได้ไม่น้อยกว่าชุมชนหรือ 1 กิจกรรมหลัก
4. การเปลี่ยนแปลงมูลค่าทางเศรษฐกิจในชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	1.ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการใช้ความรู้ผลงานวิจัยไปพัฒนาต่อยอดกิจกรรมในกลุ่มชุมชน เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการงานวิจัย นอกเหนือจากบริบททางด้านพื้นที่ที่นักบริหารงานวิจัยต้องให้ความสำคัญ ทฤษฎีและแนวคิดการจัดการเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการบริหารจัดการมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน ในบทนี้จึงได้มีการทบทวนวรรณกรรม ทั้งแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ และกรอบการวิจัยอันเกี่ยวข้องกับบริหารจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยทำการศึกษาแนวคิดและงานวิจัย ดังนี้ แนวคิดด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

แนวคิดด้านการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชนใน 3 เรื่องคือ การตัดสินใจ การเข้าร่วมกิจกรรม และการร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมที่เกิดจากกิจกรรมนั้นๆ (Institute of Social Development : UNRISD) นอกจากนี้หมายรวมถึงการรวมตัวกันเพื่อให้เกิดประเด็นของการสร้างโอกาสเชิงบวก ต่อการพัฒนา สร้างสรรค์ รวมถึงกระบวนการตัดสินใจเพื่อการพัฒนา (United Nations, 1981) รวมถึงการแก้ไขปัญหาที่มีร่วมกัน จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึง สายสัมพันธ์บางประการที่มีร่วมกันระหว่างกลุ่มคน อาทิ อยู่ในบริบททางสังคมเดียวกัน มีความสัมพันธ์ร่วมกันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง สิ่งเหล่านี้ทำให้คนในกลุ่มหรือประชาชนที่เกี่ยวข้องมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมต่อกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาอันมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของตนเอง การพัฒนาและการดำเนินงานของกลุ่มจะต้องมีเห็นพ้องต้องกันต่อลักษณะการดำเนินงานเพื่อสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน (อาภรณ์พันธ์ จันทรสว่าง, 2522)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการมีส่วนร่วม จะเป็นการรวมตัวกันเพื่อกิจกรรมหรือดำเนินงานตามรูปแบบ ใน 3 ลักษณะ ดังนี้ คือ การให้ความช่วยเหลือ ให้อำนาจ และเป็นงานขององค์กร (Oakley, 1991) กระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่ม หรือประชาชนในสังคม เข้ามาร่วมช่วยเหลือ พัฒนาหรือสร้างสรรค์กระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา และได้รับประโยชน์จากผลของกิจกรรมร่วมกัน และเท่าเทียมกัน (United Nations, 1981)

รูปแบบของการมีส่วนร่วม (อิสระวัชร จันทรประเสริฐ, 2541 อ้างถึงใน ณรงค์ วารีชล, 2551)

1. การมีส่วนร่วมในลักษณะตัวบุคคล ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การมีส่วนร่วมในลักษณะของกลุ่มขบวนการ ที่มุ่งสร้างพื้นฐานอำนาจจากกลุ่มและโครงสร้างภายในหน่วยงาน

3. การมีส่วนร่วมในลักษณะโครงการ ให้ความสำคัญที่การจัดโครงการอันก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่ดี เน้นกลุ่มเป้าหมาย การถ่ายทอดระบบเทคนิค ความรู้ การกระจายอำนาจสู่ประชาชน
4. การมีส่วนร่วมในลักษณะสถาบัน ให้ความสำคัญในแง่ของการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสถาบัน มีการถ่ายทอดหรือขยายโครงการสร้างอำนาจของกลุ่ม ผลประโยชน์และชนชั้นทางสังคม
5. การมีส่วนร่วมในลักษณะนโยบาย เน้นเรื่องหลักการยอมรับการมีส่วนร่วมประชาชนและผู้เสียเปรียบในสังคม และการนำมากำหนดนโยบายและแผนงานระดับชาติ

แนวคิดและทัศนะที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด สามารถแยกประเด็นสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดขึ้นจากเป้าหมายที่ต้องการ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี ความผูกพัน การเสริมแรง โอกาส ความสามารถ การสนับสนุน ความคาดหวังในสิ่งที่ต้องการ โดยมีพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของเหตุผล
2. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของค่านิยม
3. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของประเพณี
4. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความผูกพัน ความสนใจ

การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น เกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ซึ่งการเร้าให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ผู้ดำเนินงานจะต้องมีความเข้าใจในวิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม อคิน รพีพัฒน์ (2547) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข
2. การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา
3. การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน
4. การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

การมีส่วนร่วมของชุมชน อาจกล่าวได้ว่าเป็นการกระตุ้นและฟื้นฟูพลังชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง แรกเริ่มการดำเนินงานอาจเป็นการดึงกลุ่มแกนนำชุมชนเข้ามาร่วมในกระบวนการเพื่อกระตุ้นให้เกิดกลไกในการขับเคลื่อนในชุมชน ร่วมกันกำหนดนโยบายการดำเนินงานที่ชัดเจน อีกทั้งมีการนำเสนอรูปแบบที่ได้ในการศึกษาต่อที่ประชุมส่วนราชการระดับจังหวัด เพื่อช่วยประสานความร่วมมือและผลักดันให้เกิดการขยายผลเชิงนโยบายสร้างโอกาสในการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป (ศรีวรรณ ทาวงศ์มา และ น้ำเพชร ศิริมังขศรี, 2551) นำกลไกเชิงสถาบันมารองรับการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น พัฒนารอบการดำเนินงานให้รูปแบบที่เป็นมาตรฐาน ตอบสนองบริบททางสังคมและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยนำทุนทางสังคมเดิมที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้เป็นกลไกสนับสนุนในการสร้างความร่วมมือในชุมชน อาทิ ธรรมเนียมปฏิบัติ ได้แก่ การเคารพและความเกรงอกเกรงใจ

ผู้สูงอายุในชุมชน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ช่วยขับเคลื่อนกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นภายในสังคมให้เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็ง และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในวงกว้าง ช่วยตอบสนองความต้องการของชุมชนที่ภาครัฐไม่สามารถตอบสนองได้ (นิรมล กุลศรีสมบัติ และพรสรว วิเชียรประดิษฐ์, 2556) การมีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องสำคัญต่อกระบวนการพัฒนา เป็นไปด้วยความสมัครใจ เพื่อมุ่งเน้นให้กระบวนการดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นประชาชน ให้ช่วยเหลือตนเองและพึ่งพาอาศัยกันผ่านพลังชุมชนมุ่งเน้นการดึงเอาศักยภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นคนในหรือคนนอกมาดำเนินการร่วมกันผ่านจุดแข็งของแต่ละฝ่าย (จิรพงษ์ บำรุงพันธ์, สุนทร พูนเอียด และสมคิด รัตนพันธ์, 2558)

แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิต เป็นการกำหนดความหมายเพื่อวัดระดับความเป็นอยู่ที่ดีของคนในสังคม อาทิ ระดับความพึงพอใจ ระดับความต้องการ และระดับที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ในการดำเนินชีวิตของบุคคล (UNESCO, 1993) รับรู้ระดับของความพึงพอใจของความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันด้านต่างๆ มุ่งเน้นความสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้นจะต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่ตนเองและสังคม เป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลในวงกว้างไม่เพียงระดับปัจเจกบุคคล การมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศให้ดียิ่งขึ้นไปด้วย (ปรางทิพย์ ภักดีศรีไพรวัลย์, 2559)

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต คือ องค์ประกอบทั้งหลายที่ให้ความพึงพอใจ (Satisfaction) แก่บุคคลทั้งทางด้านร่างกาย (Physical) และจิตใจ (Psychological) และการประเมินคุณภาพชีวิต คือ การวัดระดับคุณภาพชีวิตจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับแนวคิดและวัตถุประสงค์ในการวิจัย องค์การยูเนสโกได้ให้เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพชีวิต 2 ด้าน คือ 1) ด้านวัตถุวิสัย (Objective Indicators) เป็นการประเมินโดยอาศัยข้อมูลด้านรูปธรรมที่มองเห็นได้ นับได้ วัดได้ และเป็นปัจจัยหรือตัวบ่งชี้ทางสังคม เช่น ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ได้แก่ รายได้ การศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบุคคล และ 2) ด้านจิตวิสัย (Subjective Indicators) เป็นการประเมินข้อมูลทางด้านจิตวิทยา โดยการสอบถามความรู้สึกและเจตคติที่มีต่อประสบการณ์ของบุคคลเกี่ยวกับชีวิต การรับรู้ ความรู้สึก อารมณ์ และจิตใจของบุคคลต่อสภาพความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต ความพึงพอใจในชีวิต ความผาสุก และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ในการประเมินคุณภาพชีวิตเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีทั้งแบบมิติเดียว (Unidimensional Health Status Measures) เป็นเครื่องมือประเมินคุณภาพชีวิตโดยใช้คำถามเดียวหรือหลายคำถามแล้วรายงานเป็นคะแนนรวม อีกประเภทหนึ่งคือ เครื่องมือประเมินคุณภาพชีวิตแบบหลายมิติ (Multidimensional Health Status Measures) เป็นเครื่องมือการประเมินคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพในมิติที่สำคัญ เช่น มิติด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

แตกต่างกันไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือประเมินคุณภาพชีวิต WHOQOL-BREF และการประเมินคุณภาพชีวิตแบบอรรถประโยชน์ (Utility Index Score)

Power, Bullinger and WHOQOL Group (2002, อ้างถึงในชุมพร ฉ่ำแสง และคณะ, 2555) เครื่องมือประเมินคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) ได้พัฒนาเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตด้วยการทบทวนแนวคิดคุณภาพชีวิตและศึกษาคุณภาพชีวิตเพื่อกำหนดองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ชนิด คือ แบบภาวะวิสัย (Perceive Objective) และอัตวิสัย (Self-Report Subjective) โดยมีองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านสุขภาพกาย (Physical Domain) คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคล ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้ถึงความสุขสบาย ไม่มีความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางร่างกายได้ การรับรู้ถึงผลกำลังในการดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้ถึงความเป็นอิสระที่ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น การรับรู้ถึงความสามารถในการเคลื่อนไหวของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการทำงาน การรับรู้ว่าคุณไม่ต้องการยาต่างๆ หรือการรักษาทางการแพทย์อื่นๆ เป็นต้น

2) ด้านจิตใจ (Psychological Domain) คือ การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจในตนเอง การรับรู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจ และความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการจัดการกับความเศร้าหรือกังวล การรับรู้เกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ ของตนที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต และมีผลต่อการเอาชนะอุปสรรค เป็นต้น

3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relationships) คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ว่าคุณได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคม รวมทั้งการรับรู้ในเรื่องอารมณ์ทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์

4) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ ไม่ถูกกักขัง มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าคุณได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่างๆ การคมนาคมสะดวก มีแหล่งประโยชน์ด้านการเงิน สถานบริการทางสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ การรับรู้ว่าคุณมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสารหรือฝึกฝนทักษะต่างๆ การรับรู้ว่าคุณได้มีกิจกรรมสันทนาการและมีกิจกรรมในเวลาว่าง เป็นต้น

สิ่งเหล่านี้ประกอบรวมเป็นคุณภาพชีวิตของบุคคลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม การให้ความสำคัญในแต่ละด้านนั้น ย่อมส่งผลให้เกิดความมั่นคงในการดำเนินชีวิต กระตุ้นความต้องการที่จะพัฒนาเพื่อตอบสนององค์ประกอบของการมีคุณภาพชีวิตที่ต้องการของบุคคล อันส่งผลเกี่ยวเนื่องต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในระยะยาว

แนวคิดเรื่องงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

งานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ หรือ ABC (ABCRD: Area-Based Collaborative Research for Development) เน้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ โดย สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย (สกว.) ให้ความหมายคำว่า “พื้นที่” คือ จังหวัด เนื่องจากจังหวัดเป็นหน่วยงานที่บริหารจัดการทรัพยากรของตนเอง และมีอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรดังกล่าว เช่นเดียวกับ ตำบล ทั้งนี้ จังหวัดสามารถทำการบริหารจัดการในระดับที่แตกต่างซึ่งรวมไปถึงการสร้างคุณภาพความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐาน อาทิ สวัสดิการ การศึกษา อาชีพ ไปพร้อมกับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ เพื่อให้ได้ข้อมูลและกลไกการทำงานร่วมกันของคนในพื้นที่ (สีลาภรณ์ บัวสาย, 2554)

งานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ต้องเป็นงานวิจัยที่พัฒนาทั้งพื้นที่ มิใช่การแก้ไขปัญหาดิโก้ได้ในพื้นที่ โดยการคัดเลือกโจทย์ จำเป็นจะต้องมีข้อมูลของพื้นที่ เพื่อนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา และค้นหาความต้องการของพื้นที่ นำมาจัดทำ Priority ของปัญหาในพื้นที่ ร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ (Stakeholders) สำหรับเป็นโจทย์ในการดำเนินงานวิจัยต่อไป นอกจากนี้แต่ละโครงการย่อยจำเป็นต้องมีการประสานการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน (ปิยะวัติ บุญ-หลง, มปป.)

ลักษณะการงานวิจัยแบบ ABC (สีลาภรณ์ บัวสาย, 2554)

- โจทย์จากคนในพื้นที่
- มุ่งหาคำตอบที่ให้ทางเลือกทางออกจากปัญหา (Solution to Problem)
- ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)
- เป็นการปฏิบัติการของการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคนในและคนนอก (ชุมชนและนักวิชาการ) เจือปนสำคัญ
- การมี Platform ที่ทำให้ได้โจทย์ที่เป็นปัญหาจริงของคนในพื้นที่
- การมีกลุ่มคนในพื้นที่เป็นกลไกที่พร้อมจะรับความรู้ไปใช้

การดำเนินงานของการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ในระยะต่อไป

1. ควรมีการให้ความสำคัญกับการประเมินผลกระทบ (Impact) ของงานที่ทำต่อผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ ทั้งที่เป็นเป้าหมายและไม่เป็นเป้าหมายของโครงการ เพื่อสรุปและเป็นการประเมินผลวิธีการดำเนินงานว่ากระทบต่อพื้นที่ในลักษณะใด ในบริบทพื้นที่อย่างไร นอกจากนี้การประเมินผลกระทบควรมีการดำเนินการวิเคราะห์ที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการระยะต่อไป ซึ่งควรระบุไว้ในแผนการดำเนินงานวิจัยตั้งแต่ต้น

2. ควรมีการทบทวนบทบาทของหน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ สามารถสร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Added) ภายใต้โครงสร้างปัจจุบันของ สกว. และหลายหน่วยงานของรัฐที่ทำงานในพื้นที่อยู่แล้วได้อย่างไร อีกทั้งควรมีการวิเคราะห์ว่าหน่วยงานอื่นๆ ที่ทำงานในพื้นที่ ยังขาดประเด็นใด และงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่มีจุดแข็งหรือความพร้อมในด้านใด เพื่อสร้าง Business Model ที่เหมาะสมสามารถนำเสนอคุณค่าภาพรวมได้ทั้งกับ สกว. และกับพื้นที่

หลักสำคัญของงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ (สีลาภรณ์ บัวสาย และเบญจมาศ ตีระมาศวนิช, มปป.)

1. ใช้ “พื้นที่” เป็นตัวร่วม คือ จังหวัด
2. โจทย์วิจัยเป็นปัญหาของจังหวัด โดยเอาโจทย์พัฒนาจังหวัดเป็นตัวตั้ง และมองภาพการพัฒนาพื้นที่ในภาพรวม เป็นการมองว่าผู้ที่เกี่ยวข้องมองว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสม
3. กลไกจังหวัดเป็นผู้ร่วมกำหนดโจทย์และร่วมกำกับการทำด้วย กระบวนการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ เป็นการพัฒนาร่วมกันบนฐานข้อเท็จจริง ข้อมูล ความรู้ และการมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น เน้น “ความร่วมมือ” “การเรียนรู้ร่วมกัน” และ “การทำงานแบบเสริมแรงกัน” ระหว่างคนที่มีจุดแข็งต่างกัน (ชาวบ้าน ราชการ อปท. ภาคเอกชน วิชาการ)
4. ทำงานบนฐานข้อมูล และข้อเท็จจริง การบริหารจัดการการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ต้องมีการกำหนดตำแหน่งของงานวิจัย กำหนดว่าความรู้ที่จะเชื่อมโยงกับกลไกการพัฒนาจังหวัดหลายภาคส่วนอย่างไร

Output ของงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ (สีลาภรณ์ บัวสาย และเบญจมาศ ตีระมาศวนิช, มปป.) Output ของการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ มี 3 ประการ คือ

1. ผลสำเร็จของการแก้ปัญหาที่เป็นโจทย์ร่วมของภาคพัฒนาในพื้นที่ ได้สิ่งที่เป็นปัญหาสามารถเปลี่ยนให้ดีขึ้น สิ่งที่เป็นโอกาสแต่ไม่ได้ดึงออกมาใช้ ก็นำมาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น
2. เกิด “กลไก” ที่มีความสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ อาทิ เดิมมีแต่ภาครัฐหรือมีแต่ภาคธุรกิจเพียงอย่างเดียว ทำอย่างไรให้เป็นกลไกที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน มีความเป็นธรรมระหว่างกัน และมีความสามารถในการจัดการเรื่องใหม่ในอนาคตร่วมกันได้
3. องค์ความรู้ทางวิชาการจากบริบทปัญหาในพื้นที่ หรือประเด็นจากการพัฒนาของสังคมไทย งานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ถือเป็นงานวิจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ในการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามบริบทของพื้นที่ โดยมีการร่วมมือของทั้งนักวิชาการ ภาครัฐ และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลในบริบทพื้นที่ โดยกระตุ้นให้พื้นที่ตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกัน ให้คนในพื้นที่เป็นกลไกช่วยในการพัฒนาและสร้างความยั่งยืนของการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต กล่าวได้ว่าเป็นการกระตุ้นพลังของคนในท้องถิ่น และสร้างความเป็นเจ้าของงานพัฒนาของคนในท้องถิ่น ให้สามารถช่วยและพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้แสดงศักยภาพออกมาอันก่อให้เกิดการสร้างและกระบวนการเติบโตจากภายใน และสร้างกระบวนการเรียนรู้ของคนในพื้นที่ อันก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ศักดิ์ศรี และความมั่นใจที่จะตัดสินใจและเลือกเส้นทางเดินของตนเองได้ ให้ตระหนักว่าตนเอง ท้องถิ่นของตนเองมีของดี มีองค์ความรู้ที่คนภายนอกไม่รู้ ทำให้เริ่มกล้าแสดงออกความคิดเห็น แสดงออกถึงความต้องการของตน ทำให้งานวิจัยเปรียบเสมือนเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ และพื้นพลังชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ (สีลาภรณ์ บัวสาย, 2552)

บทที่ 3

การดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้กำหนดประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดตรัง พ.ศ.2560-2564 โดยในช่วงปี 2560 ได้กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่ต้องให้บรรลุ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกมิติอย่างเหมาะสมกับชุมชน/พื้นที่ และมีความยั่งยืน ได้มุ่งเน้นทรัพยากรธรรมชาติมีความสมบูรณ์ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาคนและแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการ โครงการการวิจัยเชิงพื้นที่จึงได้มีการกำหนดพื้นที่ต้นแบบ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของจังหวัดตรังประสบความสำเร็จ และเป็นพื้นที่นำร่องในการพัฒนา โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต มาตรฐานการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ชุมชน การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และการสร้างนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนและยกระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในชุมชน อันจะเป็นการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของชุมชน ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ตารางที่ 4 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย

ประเด็น	สถานการณ์ระบบเดิม	กระบวนการที่ใช้ในการสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา	ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากระบบใหม่
โครงสร้าง / กลไก การจัดการ	มีสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานสนับสนุนบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยในการทำวิจัย	1) ได้จัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ภายใต้ สถาบันวิจัยและพัฒนา ในการสนับสนุน และบริหารจัดการโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ให้ดำเนินได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด 2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยจัดให้มีพื้นที่การพัฒนางานวิจัยแบบไม่เป็นทางการ ในพื้นที่ Co-Working Space (KIDDEE @ The Tree) เพื่อให้เป็นพื้นที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างนักวิจัยต่างศาสตร์ และเพื่อเป็นพื้นที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างโครงการวิจัยในกลุ่มประเด็นวิจัย	1) นักวิจัยภายใต้การดำเนินงานโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่มีหน่วยบริหารจัดการฯ คอยสนับสนุน ให้คำแนะนำ และกระตุ้นให้พัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่อง 2) เกิดกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยรูปแบบใหม่ที่มีการสนับสนุนการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ และมีเครื่องมือที่สนับสนุนให้บุคลากรสามารถเพิ่มทักษะในการลงพื้นที่ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัยของคนในชุมชน 3) นักวิจัยต่างคณะ ต่างศาสตร์ และต่างโครงการวิจัย เชื่อมโยงงานวิจัย แบ่งปันองค์ความรู้ และทักษะการทำงานเชิงพื้นที่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเพิ่มพูนทักษะการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้งาน

ประเด็น	สถานการณ์ระบบเดิม	กระบวนการที่ใช้ในการสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา	ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากระบบใหม่
บุคลากรของมหาวิทยาลัย	บุคลากรส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยเป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการทำงานวิจัยในห้องปฏิบัติการหลายคนขาดประสบการณ์และทักษะลงพื้นที่	1) หน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ สนับสนุนช่วยประสานงานและให้คำแนะนำแก่นักวิจัยในการลงพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้ให้นักวิจัยเกิดความคุ้นเคย และเรียนรู้ทักษะการพูดคุยกับชุมชน	1) ชุมชนและนักวิจัยสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัย เพิ่มทักษะการลงพื้นที่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มุ่งหวัง 2) นักวิจัยสามารถลงพื้นที่ดำเนินงานวิจัยได้ แม้ไม่มีเจ้าหน้าที่ของหน่วยบริหารจัดการฯ
การบริหารจัดการงบประมาณ/การเงิน	การเบิกจ่ายของโครงการวิจัย นักวิจัยจะได้รับเงินสนับสนุนเป็นงวด หากเป็นงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินจะได้รับ 2 งวด (70-30) หากเป็นงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณรายได้ จะได้รับ 3 งวด (50-40-10) และต้องทำการชำระค่าสาธารณูปโภค ร้อยละ 10 แก่หน่วยงานต้นสังกัด	1) การกำหนดกฎเกณฑ์การเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัย โดยกำหนดให้เบิกจ่ายเป็นงวด ทั้งหมด 3 งวด คือ 70% - 20% -10% งวดที่ 1 จะให้ทำการเบิกจ่ายให้เร็วที่สุดหลังจากประกาศผลการพิจารณาโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัย 2) การเบิกจ่ายงวดที่ 2 นักวิจัยต้องทำการรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และ ต้อง ปรับ รายงาน ความก้าวหน้าของโครงการวิจัย ระยะ 6 เดือนให้เป็นไปตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ส่งเล่มรายงานความก้าวหน้า ที่ปรับแก้โดยหน่วยบริหารจัดการ ตรวจสอบ พร้อมแนบรายงานการเงินระยะ 12 เดือน พร้อมประมาณการงบประมาณการเงินที่ต้องการขอเบิกจ่ายในงวดที่ 2 ให้หน่วยบริหารจัดการฯ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย ออกประกาศ เรื่อง กฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและพัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักวิจัยในการดำเนินงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) กฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และบริหารการเงินและพัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 ให้ยึดตามคู่มือนักวิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฉบับปรับปรุง กุมภาพันธ์ 2558 2) หมวดค่าตอบแทนให้จ่ายได้ไม่เกิน 10 % ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร 3) ยกเว้นการเรียกเก็บค่าสาธารณูปโภค หรือค่าตอบแทนหน่วยงาน 4) แบ่งการเบิกจ่ายเป็น 3 งวด (70-20-10) (รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถอ่านได้ ใน ภาคผนวก ก. 2. ประกาศมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่อง กฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและ พัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ.2561

ประเด็น	สถานการณ์ระบบเดิม	กระบวนการที่ใช้ในการสร้าง การเปลี่ยนแปลงและพัฒนา	ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากระบบใหม่
กฎ/ระเบียบ/หลักเกณฑ์	ต้องมีการประเมินผลติดตามโครงการที่ได้รับการสนับสนุนโครงการวิจัยในระยะ 6 เดือน เพียงครั้งเดียวพบว่าโครงการวิจัยที่ค้างส่ง ไม่สามารถปิดโครงการได้ตรงตามเวลาเกิน 50% ของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณทั้งหมด	1) ต้องมีการปรับการติดตามโครงการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับการดำเนินงานตามคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากการประเมินผลการดำเนินงานวิจัย และมีการตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นระยะ โดยปรับให้มีการประเมินผลการดำเนินงานทุกระยะ 3, 6, 9 และ 12 เดือน	1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ระบุการจัดทำรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าโครงการวิจัยในระยะ 3, 6, 9 และ 12 เดือน ลงในสัญญา รับทุน และระบุให้นักวิจัยต้องทำการสรุปรายงานการเงินทุกระยะ 3, 6, 9 และ 12 เดือน ทำให้นักวิจัยสามารถขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และสามารถเชิญชุมชนเข้าร่วมติดตามการดำเนินงานของโครงการวิจัยทุกโครงการได้อย่างต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิจัยได้ตรงตามเป้าหมาย 2) โครงการวิจัยที่ได้รับการจัดสรรทุนสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย ร้อยละ 85-90 สามารถปิดโครงการวิจัยได้ภายในระยะเวลา 1 ปี โครงการที่เหลือใช้ระยะเวลาในการแก้ไขรายงานฉบับสมบูรณ์ 1-2 เดือน ถือได้ว่าการติดตามความก้าวหน้าของโครงการในลักษณะนี้ช่วยให้ลดการค้างส่งโครงการวิจัย ได้เพิ่มขึ้นเท่าตัว

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบเป้าหมายในการดำเนินงานของโครงการ กับ ผลผลิตของโครงการ (Output) ตามสัญญาของโครงการ

วัตถุประสงค์	ผลผลิต	ตัวชี้วัด		ผลการดำเนินงาน
		เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ	
1. เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการงานวิจัยในรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่น	1. ได้ระบบโครงสร้างการทำงานร่วมกับชุมชนจนเกิดองค์ความรู้ร่วมระหว่างความรู้ทางวิชาการกับความรู้ภูมิปัญญาชุมชน 2. ได้ระบบพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม 3. ได้ระบบการบูรณาการงานวิจัย การบริการวิชาการกับการเรียนการสอน และภารกิจของหน่วยงานอื่น	1. มีระบบโครงสร้างการบริหารงานวิจัยแบบรับใช้สังคม 2. มีระบบพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม 3. มีระบบการบูรณาการงานวิจัย การบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและภารกิจของหน่วยงานอื่น	1. ระบบสามารถสนับสนุนให้งานวิจัยสำเร็จตามแผนงานวิจัยได้ ร้อยละ 100	1. ระบบบริหารจัดการงานวิจัยช่วยสนับสนุนให้โครงการวิจัยทั้ง 11 โครงการสำเร็จตามแผนวิจัยได้ ร้อยละ 100 ภายในระยะเวลา 12-13 เดือน 2. มีกิจกรรมบูรณาการงานวิจัย การบริการวิชาการ และการเรียนการสอน โดยมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ช่วยพัฒนาพื้นที่ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัยของมหาวิทยาลัย หน่วยบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย และชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน ดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้ตรงตามเป้าหมายภายใต้การดำเนินงานวิจัยทั้ง 11 โครงการ

วัตถุประสงค์	ผลผลิต	ตัวชี้วัด		ผลการดำเนินงาน
		เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ	
2. เพื่อสร้างระบบพัฒนานักวิจัยด้านรับใช้สังคม	1. นักวิจัยสามารถทำงานวิจัยเชิงพื้นที่ ร่วมกับชุมชนและเครือข่ายภาคีได้	1. สามารถพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ที่จะเข้าสู่การทำงานวิจัยรับใช้สังคม 2. เกิดระบบพัฒนานักวิจัยพี่เลี้ยง 3. สร้างนักวิจัยในชุมชน	1. สามารถพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ที่จะเข้าสู่การทำงานวิจัยรับใช้สังคมจำนวน 20 คน 2. ได้นักวิจัยพี่เลี้ยงไม่น้อยกว่า 5 คน 3. มีนักวิจัยที่เกิดจากชุมชนท้องถิ่นไม่น้อยกว่า 10 คน	1. ภายใต้การดำเนินงานของโครงการวิจัย นักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีประสบการณ์การดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ มีจำนวน 23 คน แบ่งเป็นนักวิจัยที่มีประสบการณ์การวิจัย ตั้งแต่ 0-3 ปี จำนวน 13 คน และนักวิจัยที่มีประสบการณ์การวิจัย ระหว่าง 3.1-6 ปี จำนวน 10 คน 2. มีนักวิจัยพี่เลี้ยง จำนวน 7 คน แบ่งเป็นนักวิจัยพี่เลี้ยง ที่มีประสบการณ์การวิจัยตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน และนักวิจัยที่มีประสบการณ์วิจัย ระหว่าง 3.1-6 ปี จำนวน 3 คน 3. มีนักวิจัยที่เกิดจากชุมชนท้องถิ่นจำนวน 10 คน

วัตถุประสงค์	ผลผลิต	ตัวชี้วัด		ผลการดำเนินงาน
		เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ	
3. พัฒนางานวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	1. ได้โครงการวิจัยที่ตรงกับระบบการจัดการงานวิจัยแบบบูรณาการ	1. ได้โครงการวิจัยที่ตรงกับระบบการจัดการงานวิจัยที่เกิดจากภาคีโดยมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจร่วมกัน	1. มีโครงการวิจัยที่มีหน่วยงานภาคีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยไม่น้อยกว่า 10 หน่วยงาน	1. หน่วยงานภาคีที่มีส่วนได้เสียในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยมีจำนวน 14 หน่วยงาน ดังนี้ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง 2) เทศบาลตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง 3) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 4) สำนักงานประมงจังหวัดตรัง 5) สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10 (สบทช.10) 6) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง 7) มูลนิธิอันดามัน 8) เครือข่ายลุ่มน้ำปะเหลียน 9) ชมรมประมงพื้นบ้านจังหวัดตรัง 10) พัฒนาการจังหวัดตรัง 11) ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตรัง 12) ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล สบทช 10 13) ส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วม สบทช 10 14) สมาคมหยาตฝน

การพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่

1. การพัฒนาทักษะของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้สนับสนุนให้สถาบันวิจัยและพัฒนาจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ขึ้น และได้ส่งบุคลากรในหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่เข้ารับการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน การจัดการเอกสาร การบริการและการจัดการงานวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานสนับสนุนการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งผ่านกระบวนการ Coaching และ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงานวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชน รวมถึงเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับพัฒนาผู้จัดการงานวิจัย เพื่อเพิ่มทักษะการบริหารจัดการและสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการพัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างความเข้าใจการพัฒนาเชิงพื้นที่ในภาพกว้าง ค้นหาแนวทางในการเข้าถึงชุมชน และช่วยสร้างเครื่องมือ ซึ่งเปรียบได้กับแว่นขยายที่ช่วยในการดำเนินงานวิจัยเชิงพื้นที่ได้อย่างตรงจุดและรอบด้านมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังขยายผลโดยคัดเลือกนักวิจัยที่มีศักยภาพเข้าพัฒนาการบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อมาเสริมการทำงานในอนาคตอีกด้วย

2. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ส่งเสริมการจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารจัดการ นักวิจัย และหน่วยงานภายนอก โดยมีลักษณะงานในการสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการวิจัย ทั้งการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เป้าหมาย จัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการทำวิจัยของนักวิจัยในโครงการ อีกทั้งช่วยในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานวิจัยของแต่ละโครงการวิจัย โดยได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลร่วมกับนักวิจัย และทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษากระบวนการทำงานและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของแต่ละโครงการวิจัย ทั้งนี้ นักวิจัยแต่ละโครงการให้ความร่วมมือส่งข้อมูลผลการดำเนินงานและการลงพื้นที่ในชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง ได้นำผลการดำเนินงานเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาทิ ทางอีเมล ทางไลน์ กลุ่มของทีมงานบริหารจัดการงานวิจัยและนักวิจัย และทางเฟสบุ๊ก ซึ่งข้อมูลจะมาสรุปลงและทีมงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่จะรายงานให้สังคมได้ทราบความเคลื่อนไหวตลอดเวลา

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการงานวิจัย

กำหนดให้ใช้แนวทางการจัดการคุณภาพของผลการวิจัย (วิจารณ์ พานิช, 2553) เป็นเครื่องมือประกอบการบริหารจัดการ ภายใต้แผนการดำเนินงานและกรอบการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดของการดำเนินงานต่อไปนี้

- 1) การกำหนดให้ส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุน และกำหนดให้มีการรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย ในระยะ 3, 6, 9 และ 12 เดือน เพื่อให้ นักวิจัยมีโอกาสได้นำเสนอผลการดำเนินงานของโครงการ และได้รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานวิจัยให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อีกทั้งในการจัดการ

รายงานความก้าวหน้าแต่ละรอบนั้น ได้กำหนดให้มีการเชิญผู้เกี่ยวข้องในชุมชนเข้ามารับฟัง เพื่อเพิ่มเติมข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อของชุมชน และจะช่วยให้ชุมชนทราบความก้าวหน้าของโครงการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

2) มีระบบที่ปรึกษาเฉพาะให้นักวิจัย ทางหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ ได้เพิ่มแนวทางการทำงานเพื่อสนับสนุนนักวิจัย โดยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย มาเป็นที่ปรึกษาโครงการให้กับนักวิจัย โดยใช้รูปแบบการประชุมกลุ่มย่อยในแต่ละกรอบการวิจัยเพื่อให้นักวิจัยในกลุ่มประเด็นเดียวกัน ได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้รับจากการดำเนินงาน ร่วมออกแบบแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ผ่านกระบวนการ Coaching ของผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องโดยหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ได้มีการอำนวยความสะดวกในการจัดการประชุมให้เป็นระยะ และคอยติดตามความก้าวหน้าของโครงการอันเกิดจากการประสานงานของโครงการวิจัยในกลุ่มประเด็นเดียวกันอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเมื่อนักวิจัยมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินงาน จะสอบถามผ่านทางหน่วยวิจัยฯ ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิได้ตลอดเวลา

3) การจัดการ/ บริหารให้เกิดการพัฒนาโครงการเดี่ยว ทำการบูรณาการศาสตร์จากโครงการวิจัยในกลุ่มประเด็นวิจัยเดียวกัน ช่วยในการสร้างผลกระทบและสร้างโอกาสจากการวิจัยและพัฒนาได้อย่างรอบด้าน โดยมีนักวิจัยที่มีความรู้ความสามารถจากหลากหลายสาขาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดำเนินงานวิจัยของโครงการวิจัย

2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการดำเนินงานวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มอบหมายให้ สถาบันวิจัยและพัฒนา วางแผนการดำเนินงานโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประจำปี 2560 ภายใต้โครงการ “การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง” โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยในลักษณะการบูรณาการเชิงพื้นที่ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ชุมชนท้องถิ่น และเครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้องในลักษณะของ Research for Community เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมลงพื้นที่เพื่อสำรวจพื้นที่เป้าหมาย

กิจกรรมการลงพื้นที่เพื่อสำรวจพื้นที่เป้าหมาย ณ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 ทำการสำรวจพื้นที่ทั้งทางบกและทางน้ำ เพื่อทราบบริบททางสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ โดยทีมผู้บริหารของสถาบันวิจัยและพัฒนา และทำการต่อยอดโดยจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ทำหน้าที่ประสานงานการดำเนินงานของโครงการ และอำนวยความสะดวกให้แก่ักวิจัยเป็นลำดับต่อไป

2) กิจกรรมประชุมระดมความคิดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ เพื่อค้นหาโจทย์การวิจัย

การกำหนดกรอบการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้จัดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนารอบและประเด็นการวิจัย ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยมีนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน ภาควิชาเครือข่ายลุ่มน้ำปะเหลียน ผู้นำชุมชน แกนนำกลุ่มในชุมชน ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ปราชญ์ชุมชน เข้าร่วมโครงการจำนวน 60 คน โดยกิจกรรม เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับชุมชนในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน และระดมโจทย์วิจัยเพื่อกำหนด กรอบการวิจัยตามความต้องการของชุมชน

กระบวนการจัดเวทีระดมความคิดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์เพื่อค้นหาโจทย์การวิจัย มีดังนี้

- 1) การสรุปบริบททางสังคม วัฒนธรรม และฐานทรัพยากรในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน
- 2) สรุปผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่
- 3) นำข้อมูลผลการสรุปผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมตรวจสอบกับชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น และพี่เลี้ยงของโครงการ
- 4) ประสานงาน และเชิญชวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เข้าร่วมเวทีระดมความคิดเห็นฯ ผ่านช่องทางต่างๆ (โทรศัพท์, ไลน์, อีเมลล์, ส่งหนังสือเชิญเข้าร่วมโครงการให้แก่ต้นสังกัดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, ติดต่อผ่านเครือข่ายชุมชน เครือข่ายลุ่มน้ำปะเหลียน)
- 5) การออกหนังสือเชิญเข้าร่วมเวทีระดมความคิดเห็นฯ โดยทำการเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้
 1. กลุ่มชาวบ้านหรือผู้ได้รับประโยชน์จากฐานทรัพยากร วัฒนธรรมในพื้นที่
 2. กลุ่มนักวิจัยเป้าหมาย/ นักวิจัยที่สนใจเข้าร่วมโครงการ
 3. กลุ่มตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาที่เกี่ยวข้อง
 4. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายใน ภาคนอกพื้นที่ รวมถึงพี่เลี้ยงของโครงการ
- 6) การจัดส่งหนังสือเชิญ ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ
 1. ส่งหนังสือเชิญ ผ่านทาง Emailส่วนตัว, Emailหน่วยงานต้นสังกัดของกลุ่มเป้าหมาย, Line, Facebook และไปรษณีย์
 2. เดินทางลงพื้นที่เพื่อส่งหนังสือและเชิญชวนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยตนเอง
- 7) การติดตามหนังสือเชิญ เพื่อสรุปรายชื่อผู้เข้าร่วมก่อนการจัดเวทีเพื่อเพิ่มโอกาสของการเข้าร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ภาพที่ 4 การจัดกิจกรรมเวทีชุมชนเพื่อระดมโจทย์วิจัยตามความต้องการของชุมชน

ภาพที่ 5 บรรยายการระดมความคิดเห็นของคนในชุมชน

3) การประชุมทีมผู้บริหารโครงการเพื่อคัดเลือกโจทย์วิจัย และสรุปประเด็นกรอบวิจัยของโครงการ เพื่อดำเนินการจัดทำประกาศรับสมัครทุนเพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักวิจัยเป้าหมาย โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ 27-28 กุมภาพันธ์ 2560 (ตัวอย่างประกาศทุนในภาคผนวก)

4) กิจกรรมทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้ นักวิจัยที่สนใจได้เรียนรู้บริบททางสังคมภายในพื้นที่ สนับสนุนนักวิจัยทั้ง 3 วิทยาเขตได้ลงพื้นที่เพื่อค้นหาโจทย์เป้าหมายจากผู้ใช้นในพื้นที่ ณ พื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยเชิญชวนนักวิจัยที่สนใจลงพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ในวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2560 ณ พื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้น เยี่ยมชมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชน ล่องเรือชมวิถีชีวิตของชุมชนชายฝั่ง และระบบนิเวศป่าชายเลนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

ภาพที่ 6 กิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ครั้งที่ 1

ภาพที่ 7 กิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ครั้งที่ 2

ผลจากการดำเนินกิจกรรมลงพื้นที่เพื่อพัฒนาโจทย์วิจัย ทางหน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นจากนักวิจัยที่ได้เข้าร่วมโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ใน 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลการสำรวจความคาดหวังของนักวิจัยต่อการเข้าร่วมโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายก่อนการลงพื้นที่ สรุปได้ 4 ประเด็นดังนี้

- นักวิจัยต้องการทราบถึงศักยภาพทางการท่องเที่ยวในชุมชน ทั้งด้านเส้นทาง การท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน และศึกษาโอกาสเพื่อการจัดการทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

- นักวิจัยต้องการศึกษาโอกาสในการช่วยเหลือชุมชนในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่คนในชุมชน

- นักวิจัยต้องการสำรวจความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ และค้นหาอัตลักษณ์ บริบทของชุมชน

- นักวิจัยต้องการทราบโจทย์ความต้องการจากชุมชน

2. ผลจากการจัดโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับแนวทางการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง สรุปได้ 4 ประเด็นดังนี้

- นักวิจัยได้รับข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาเข้าสู่การท่องเที่ยวในอนาคต

- นักวิจัยทราบถึงปัญหาการพัฒนาจากภาครัฐที่ไม่สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน อาทิ การสร้างเขื่อนกั้นน้ำจืดที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางน้ำในพื้นที่

- นักวิจัยทราบข้อมูลเบื้องต้นของพื้นที่ แต่ยังไม่มีเพียงพอต่อการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

- นักวิจัยทราบข้อมูลทรัพยากรในพื้นที่ รวมถึงปัญหาของการจัดการทรัพยากร โดยสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปต่อยอดเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

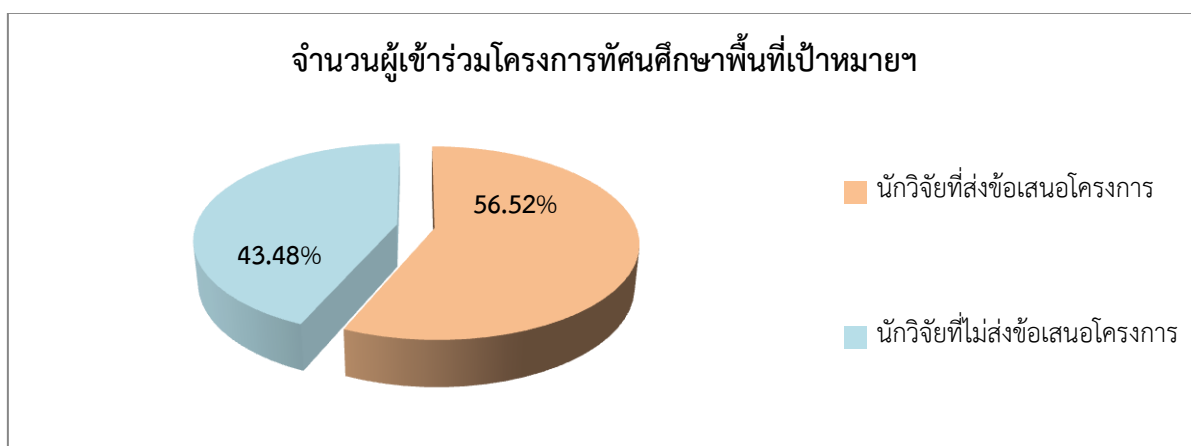
3. จากการจัดโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายนี้ นักวิจัยมีความคาดหวังในการโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในครั้งต่อไป โดยมุ่งเน้นให้มีการจัดการโครงการทัศนศึกษาเฉพาะกลุ่มโดยจำแนกออกตามกรอบวิจัยที่ระบุในประกาศการรับทุน เพื่อให้ให้นักวิจัยสามารถใช้ระยะเวลาในการลงพื้นที่ในประเด็นที่มีความสนใจ และช่วยในการประสานกับนักวิจัยท่านอื่นที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันเพื่อสร้างทีมงานวิจัยที่มีคุณภาพ และลดความซ้ำซ้อนของโครงการวิจัยที่มีความคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้ นักวิจัยได้นำเสนอกรอบวิจัยที่ตนเองสนใจ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดโครงการครั้งต่อไป สรุปได้ 7 ด้านดังนี้

- ด้านศิลปวัฒนธรรม

- ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
- ด้านการพัฒนาศักยภาพทางการเกษตร
- ด้านระบบสาธารณสุขปโภคท้องถิ่นที่รองรับเพื่อการท่องเที่ยว
- ด้านฐานข้อมูลคุณภาพน้ำทางเคมีและจุลชีววิทยาลุ่มน้ำ
- ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาชุมชน

4. การจัดโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง มีนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยทั้งสามพื้นที่ แจ้งความ ประสงค์ เข้าร่วมโครงการจำนวน 23 คน ทีมบริหารจัดการและที่ปรึกษาโครงการ จำนวน 5 คน นอกจากนี้ พบว่านักวิจัยที่ได้ เข้าร่วมโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายมีการส่งข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการ สนับสนุนการวิจัยจำนวน 13 คน สรุปเป็นจำนวนทั้งสิ้น ร้อยละ 56.52

ภาพที่ 8 เปรียบเทียบผู้เข้าร่วมโครงการทัศนศึกษาฯ ที่ส่งข้อเสนอโครงการและไม่ส่งข้อเสนอโครงการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้มีการจัดทำประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัยเรื่องการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ.2560 เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ นักวิจัยในสังกัดรับทราบ และสามารถส่งข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้อง ตามกรอบประเด็นการวิจัย แนวนโยบายประกาศฯ เพื่อเข้าส่วนกระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการที่ได้รับการสนับสนุนต่อไป ทั้งนี้พบว่าการส่งข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 20 โครงการ ดังปรากฏใน ดังนี้

ตารางที่ 6 บุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาโจทย์วิจัยแบ่งตามประเด็นรอบวิจัย เปรียบเทียบกับการส่งข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

กรอบการวิจัย	ผู้เข้าร่วม ทัศนศึกษา(คน)	ผู้เข้าร่วมระดม โจทย์วิจัย (คน)	จำนวนโครงการที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (โครงการ)	จำนวนผู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัย (โครงการ)
1. สนับสนุน การบริหาร จัดการ และ ใช้ประโยชน์ จากฐาน ทรัพยากรที่มี อย่างยั่งยืน	3	3	4 โครงการ คือ 1) โครงการจัดการทรัพยากรหอยดัลป์ในชุมชนบริเวณลุ่มน้ำ ปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: รศ.ดร.ณัฐทิศา โจนประสาทสน สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง 2) โครงการความสัมพันธ์ของปลาเศรษฐกิจกับปัจจัย สภาพแวดล้อม และพลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลัก บริเวณ ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นายวิกิจ ฝินรับ สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง 3) โครงการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดินและสิ่งปก คลุมดินด้วยแบบจำลองภูมิศาสตร์เชิงพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ สำหรับ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประเทศไทย หัวหน้าโครงการ: นายกฤตวัฏ บุญชู สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง 4) โครงการแนวทางการพัฒนาชุมชนโดยใช้ความหลากหลายทาง ชีวภาพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและแก้ปัญหาความยากจน: กรณีศึกษา ตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: ผศ.ผกากรอง เทพรักษ์ สังกัด: คณะศิลปศาสตร์	2 โครงการ คือ 1) โครงการเครือข่ายทางสังคมและพลังของข้อมูลและสารสนเทศ ในการจัดการทรัพยากรหอยดัลป์ในชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: รศ.ดร.ณัฐทิศา โจนประสาทสน สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง (ปรับแก้ไขชื่อเรื่อง และข้อเสนอโครงการจากคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จาก ชื่อเดิม: โครงการจัดการทรัพยากรหอยดัลป์ใน ชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง) 2) โครงการพลวัตปลาเศรษฐกิจชนิดหลักและความสัมพันธ์กับ ปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนบริเวณลุ่มน้ำปะ เหลียน หัวหน้าโครงการ: นายวิกิจ ฝินรับ สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง (ปรับแก้ไขชื่อเรื่อง และข้อเสนอโครงการจากคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จาก ชื่อเดิม: โครงการความสัมพันธ์ของปลาเศรษฐกิจ กับปัจจัยสภาพแวดล้อม และพลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลัก บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง)

กรอบการวิจัย	ผู้เข้าร่วม ทัศนศึกษา (คน)	จำนวน ผู้เข้าร่วมระดม โจทย์วิจัย (คน)	จำนวนโครงการที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (โครงการ)	จำนวนผู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัย (โครงการ)
2. การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนและระบบนิเวศในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน	4	4	3 โครงการ คือ 1) โครงการรูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการ: นายนิคม อ่อนสี สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง 2) โครงการสร้างมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชนเพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน หัวหน้าโครงการ: นางสาวสุพัตรา เพ็งเกลี้ยง สังกัด: วิทยาลัยรัษฎามิ 3) โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการบริหารจัดการปลาเศรษฐกิจชนิดหลักในชุมชนแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นางสาวจิราภรณ์ แก้วโชติ สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	1 โครงการ คือ 1) โครงการรูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการ: นายนิคม อ่อนสี สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง สำหรับ อีก 1 โครงการ คือ โครงการสร้างมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชนเพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน <u>ผ่านการประเมินและถูกย้ายไปกรอบวิจัยที่ 5 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน</u>

กรอบการวิจัย	ผู้เข้าร่วม ทัศนศึกษา (คน)	ผู้เข้าร่วมระดม โจทย์วิจัย (คน)	จำนวนโครงการที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (โครงการ)	จำนวนผู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัย (โครงการ)
3. การยกระดับ คุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจ ของชุมชน	5	5	5 โครงการ คือ 1) โครงการพัฒนากระบวนการผลิตดีมาเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต กลุ่มวิสาหกิจชุมชนก้านจาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นางสาวนศพร ธรรมโชติ สังกัด: คณะเกษตรศาสตร์ 2) โครงการรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพจากฐานทรัพยากรของชุมชนสู่เยาวชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนอย่างยั่งยืน หัวหน้าโครงการ: นางสาวฉวีระ หัตถ์ยี่ สังกัด: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี 3) โครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียนเพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร หัวหน้าโครงการ: ผศ.ชมพูนุช โสมาสี สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง 4) โครงการการเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ ของชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์ สังกัด: วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว	2 โครงการ คือ 1) โครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียนเพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร หัวหน้าโครงการ: ผศ.ชมพูนุช โสมาสี สังกัด: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง 2) โครงการการเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ ของชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์ สังกัด: วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว (สำหรับ โครงการพัฒนากระบวนการผลิตดีมาเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต กลุ่มวิสาหกิจชุมชนก้านจาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นางสาวนศพร ธรรมโชติ สังกัด: คณะเกษตรศาสตร์ ไม่ได้รับการสนับสนุน แต่แนะนำให้ส่งข้อเสนอโครงการขอการสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2561 และปรับแก้ไขชื่อเรื่อง ข้อเสนอโครงการจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ชื่อใหม่: โครงการศึกษาห่วงโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์จักสานจากตั้งแต่เกษตรกรถึงผู้บริโภค กรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนจักสานก้านจาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง)

กรอบการวิจัย	ผู้เข้าร่วม ทัศนศึกษา (คน)	ผู้เข้าร่วมระดม โจทย์วิจัย (คน)	จำนวนโครงการที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (โครงการ)	จำนวนผู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัย (โครงการ)
3. การยกระดับ คุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจ ของชุมชน (ต่อ)			5) โครงการรูปแบบการพัฒนากระบวนทัศน์การค้าออนไลน์โดยชุมชน มีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนในเขตลุ่มน้ำ ปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นางสาวบุษราคม ทองเพชร สังกัด: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	
4. การบริหาร จัดการ ท่องเที่ยวชุมชน	5	5	6 โครงการ คือ 1) โครงการการพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน กรณีศึกษาตำบล วังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นายกรวิทย์ จันทรพูล สังกัด: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี 2) โครงการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นที่ยั่งยืน: กรณีศึกษา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: ผศ.สาทิณี วัฒนกิจ สังกัด: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 3) โครงการศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐาน วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำ ปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นายอัมรินทร์ สันตินิยมภักดี	3 โครงการ คือ 1) โครงการศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐาน วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำ ปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นายอัมรินทร์ สันตินิยมภักดี สังกัด: วิทยาลัยรัตภูมิ 2) โครงการแนวทางการออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์และ สถาปัตยกรรมพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน หัวหน้าโครงการ: นางณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม สังกัด: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (ปรับแก้ไขชื่อเรื่อง และข้อเสนอโครงการจากคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จากชื่อเดิม: การพัฒนาศูนย์รวมชุมชนท่องเที่ยวของ ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างยั่งยืนด้วยการวิจัยแบบมีส่วนร่วม) 3) โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

กรอบการวิจัย	ผู้เข้าร่วม ทศน ศึกษา (คน)	ผู้เข้าร่วมระดม โจทย์วิจัย (คน)	จำนวนโครงการที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (โครงการ)	จำนวนผู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัย (โครงการ)
4. การบริหาร จัดการ ท่องเที่ยวชุมชน (ต่อ)			สังกัด: วิทยาลัยรัตภูมิ 4) โครงการการพัฒนายุทธศาสตร์ชุมชนทุ่งค่ายของกลุ่มน้ำ ปะเหลียน จังหวัดตรัง ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ด้วยการวิจัยแบบมีส่วนร่วม หัวหน้าโครงการ: นางณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม สังกัด: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 5) โครงการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขต กลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมการสร้างมูลค่าทางการท่องเที่ยว หัวหน้าโครงการ: นางสาวสุธิดา ปานแก้ว สังกัด: วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว 6) โครงการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการที่พัก แบบโฮมสเตย์ และร้านอาหารตามวิถีแบบประมงชายฝั่ง พื้นที่กลุ่มน้ำ ปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการ: นายธรรมจักร เล็กบรรจง สังกัด: วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว	หัวหน้าโครงการ: นางสาวสุธิดา ปานแก้ว สังกัด: วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว (ปรับแก้ไขชื่อเรื่อง และข้อเสนอโครงการจากคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จาก ชื่อเดิม: การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ในเขตกลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมการสร้างมูลค่าทางการท่องเที่ยว)
5. การพัฒนา นวัตกรรมเพื่อ ชุมชน	3	3	2 โครงการ คือ 1) โครงการนวัตกรรมผนังเขียว และผลิตภัณฑ์สำหรับ การออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปใบจาก “หมาจาก” หรือ ติหมา	3 โครงการ คือ 1) โครงการนวัตกรรมสีเขียววัสดุเหลือใช้จากต้นจากสู่ความยั่งยืน ของชุมชนกลุ่มน้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการ: นางสาวทชชญา สังชะกุล สังกัด: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

กรอบการวิจัย	จำนวน ผู้เข้าร่วม โครงการ ทัศนศึกษา (คน)	จำนวน ผู้เข้าร่วมระดม โจทย์วิจัย (คน)	จำนวนโครงการที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (โครงการ)	จำนวนผู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัย (โครงการ)
5. การพัฒนา นวัตกรรมเพื่อ ชุมชน (ต่อ)			หัวหน้าโครงการ: นางสาวทชญา สังฆะกุล สังกัด: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 2) โครงการพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ จากต้นจากสู่ความยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการ: นายนพดล โพชกำเหนิด สังกัด: คณะศิลปศาสตร์	(ปรับแก้ไขชื่อเรื่อง และข้อเสนอโครงการจากคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จาก ชื่อเดิม: โครงการนวัตกรรมผนังเขียว และ ผลิตภัณฑ์สำหรับการออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนา ชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปใบจาก “หมาจาก” หรือ ดิหมา) 2) โครงการพัฒนาตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับ อบแห้งใบจากสู่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการ: นายนพดล โพชกำเหนิด สังกัด: คณะศิลปศาสตร์ (ปรับแก้ไขชื่อเรื่อง และข้อเสนอโครงการจากคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จาก ชื่อเดิม: โครงการพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ จากวัสดุเหลือใช้จากต้นจากสู่ความยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน) 3) โครงการสร้างมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน หัวหน้าโครงการ: นางสาวสุพัตรา เพ็งเกลี้ยง สังกัด: วิทยาลัยรัษฎามิ (ย้ายมาจาก กรอบการวิจัยที่ 2 การบริหารจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนและระบบนิเวศในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน)
รวม	25 คน	25 คน	20 โครงการ	11 โครงการ

การจัดโครงการทัศนศึกษาให้กับนักวิจัยได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ชุมชน เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาโจทย์วิจัยของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่มีพื้นที่ตั้งใน 3 จังหวัด การจัดโครงการทัศนศึกษานี้นอกจากเป็นการทำให้นักวิจัยรับทราบและเข้าใจสภาพแวดล้อมของพื้นที่เป้าหมายเบื้องต้นแล้ว ยังเป็นการช่วยให้บุคลากรที่สนใจสามารถลงพื้นที่เป้าหมาย ได้รับคำแนะนำและค้นหากลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ได้ผ่านการสนับสนุนจากหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ กล่าวได้ว่าโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการลุล่วงสำเร็จตามเป้าหมาย ช่วยให้นักวิจัยเปิดประสบการณ์ในการทำงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ สร้างโอกาสในการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ และเครือข่ายทางการวิจัยเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นต่อไปในอนาคต

5) กิจกรรมการอบรมนักวิจัยที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอทุนอุดหนุนการวิจัยตามประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่องการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดกรอบวิจัยในการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ภายใต้โครงการ “การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง โดยมีระยะเวลาในการยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 6 -31 มีนาคม 2560 และได้มีการประชุมชี้แจงเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอโครงการวิจัย ต่อคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาพที่ 9 บรรยากาศการเตรียมความพร้อมนักวิจัยก่อนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

6) กิจกรรมการประชุมเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุน การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 10-11 เมษายน พ.ศ. 2560 ณ ห้องประชุม ๑101 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง โดยมีกรรมการประกอบด้วย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ตัวแทนชุมชน และได้รับเกียรติจากผู้ทรงคุณวุฒิจาก ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการฝ่ายนวัตกรรมเพื่อสังคม และผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) รวมถึงเจ้าหน้าที่จากหลายภาคส่วน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง สมาคมการท่องเที่ยวและการโรงแรมจังหวัดตรัง และองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้คำแนะนำในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในการดำเนินโครงการวิจัยสูงสุด

กระบวนการจัดประชุมเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุน มีดังนี้

- 1) สรุปจำนวนข้อเสนอโครงการวิจัยที่ยื่นข้อเสนอโครงการ และจัดกลุ่มตามประเด็นกรอบการวิจัย
- 2) ตรวจสอบข้อเสนอโครงการวิจัยเบื้องต้นโดย หน่วยบริหารจัดการฯ
- 3) สรรหาผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญแบ่งตามประเด็นกรอบวิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัยที่ยื่นข้อเสนอโครงการ
- 4) ประสานงาน และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ตัวแทนชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) รวมถึงเจ้าหน้าที่จากหลายภาคส่วน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง สมาคมการท่องเที่ยวและการโรงแรมจังหวัดตรัง และองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย
- 5) ประสานงาน ออกหนังสือเชิญ เพื่อแจ้งกำหนดการประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยแก่นักวิจัยที่ยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย ผ่านช่องทางต่างๆ (ไลน์, อีเมลล์ และผ่านผู้ประสานงานของแต่ละคณะ/วิทยาลัย)
- 6) กำหนดรูปแบบให้นักวิจัยนำเสนอโครงการวิจัย ในรูปแบบของ Presentation กำหนดเวลาการนำเสนอ 10 นาที และรับฟังข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 10 นาที ทั้งนี้การนำเสนอเรียงลำดับตามกรอบประเด็นการวิจัย
- 7) สรุปผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยของแต่ละโครงการ และจัดทำประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่องผลการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ.2560 และลงนามรับรองประกาศฯ

ภาพที่ 10 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และตัวแทนชุมชนเข้าร่วมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

7) การรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุนใน ระยะ 3, 6 และ 9 เดือนจากโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประจำปี 2560 ที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยทั้งหมด 11 โครงการ โดยได้แจ้งผลการพิจารณากลับไปยังนักวิจัยเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2560 และดำเนินการจัดทำสัญญาทุนแก่นักวิจัยเมื่อวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2560

และจัดสรรทุนให้แก่กวิจัยเพื่อให้กวิจัยดำเนินโครงการวิจัยตามแผนงานเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 และจัดให้มีการรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุนในระยะ 3, 6, 9 และ 12 เดือน เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของนักวิจัย ให้ได้รับข้อเสนอแนะเพื่อปรับใช้ในการดำเนินงานวิจัยให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการและให้ผู้ใช้ประโยชน์สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 7 รูปแบบการติดตามความก้าวหน้าโครงการวิจัย

ครั้งที่	รูปแบบกิจกรรม	สถานที่	วันที่	ผู้เข้าร่วม	ผู้เข้าร่วม
1	รายงานความก้าวหน้าโครงการระยะ 3 เดือน	ห้องประชุม อบต.วังวน อ.กันตัง จ.ตรัง	21 สิงหาคม 2560	ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย ผู้ร่วมวิจัย และตัวแทน ชุมชน	50 คน
2	รายงานความก้าวหน้าโครงการระยะ 6 เดือน กลุ่มย่อย (กลุ่มประเด็นวิจัย ท่องเที่ยว)	พื้นที่ KIDDEE ณ ร้าน The Tree Coffee and Space	10 กันยายน 2560	ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย และ ผู้ร่วมวิจัยกลุ่มประเด็น ท่องเที่ยว	10 คน
3	รายงานความก้าวหน้าโครงการระยะ 6 เดือน กลุ่มย่อย (กลุ่มประเด็นวิจัย ฐานทรัพยากรท้องถิ่นและระบบ นิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน)	ห้องประชุม สถาบันวิจัยและ พัฒนา มทร.ศรีวิชัย	14 กันยายน 2560	ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย และ ผู้ร่วมวิจัยกลุ่มประเด็น ท่องเที่ยว	10 คน
4	รายงานความก้าวหน้าโครงการระยะ 6 เดือน กลุ่มย่อย (กลุ่มประเด็นวิจัย นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน)	พื้นที่ KIDDEE ณ ร้าน The Tree Coffee and Space	24 กันยายน 2560	ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย และ ผู้ร่วมวิจัยกลุ่มประเด็น ท่องเที่ยว	10 คน
5	รายงานความก้าวหน้าโครงการระยะ 6 เดือน และลงพื้นที่ทดสอบเส้นทาง การท่องเที่ยว	ห้องประชุม สถาบันวิจัยและ พัฒนา มทร.ศรีวิชัย	23-24 พฤศจิกายน 2560	ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัย และ ผู้ร่วมวิจัยแต่ละโครงการ	40 คน
6	ประชุมเสวนา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และค้นหาแนวทางการนำผลงานวิจัย ไปใช้ประโยชน์	ห้องประชุม โรงแรม วัฒนาพาร์ค อ.เมือง จ.ตรัง	15 มีนาคม 2561	ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัยผู้ร่วม วิจัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ละโครงการ ทั้งภาครัฐ/ ภาคเอกชน	80 คน
7	ประชุมพิจารณาการจัดทำร่าง รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โดย คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ระดับ มหาวิทยาลัย	ห้องประชุม สถาบันวิจัยและ พัฒนา มทร.ศรีวิชัย	30 พฤษภาคม 2561	คณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิระดับ มหาวิทยาลัย	6 คน
8	รายงานสรุปปิดโครงการวิจัยเพื่อ พัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560	ห้องประชุม โรงแรม วัฒนาพาร์ค อ.เมือง จ.ตรัง	21 มิถุนายน 2561	ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัยผู้ร่วม วิจัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ละโครงการ	50 คน

ภาพที่ 11 กิจกรรมการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย ระยะ 3 เดือน

นอกจากนี้นักวิจัยมีโอกาสดำเนินกิจกรรมเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ และทำการปรับเปลี่ยนโครงการให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างแท้จริง ผ่านกระบวนการทำงานแบบ Action Research ที่มีการดึงกลุ่มผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่และผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าร่วมงานวิจัย และสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงทำการต่อยอดให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงต่อไปในอนาคต รวมถึงมีการบูรณาการงานวิจัย นักวิจัยต่างสาขาสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศาสตร์อื่นเพื่อทำการเชื่อมโยงศาสตร์ ร่วมกับดึงองค์ความรู้ของชุมชนที่มีอยู่นำมาปรับและพัฒนาให้เข้ากับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ เพิ่มโอกาสในการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่คนในชุมชนจากฐานทรัพยากรที่ชุมชนมีอยู่เดิม

อย่างไรก็ตามงานวิจัยเชิงพื้นที่ช่วยให้นักวิจัยสามารถปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานภายใต้กรอบความคิด “ระดับชาติ” หรือ “ระดับจังหวัด” เพิ่มโอกาสในการต่อยอดงานวิจัยในอนาคต เนื่องจากเป็นงานวิจัยที่ตอบโจทย์จังหวัด และมีกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ทั้งนี้นงานวิจัยที่เกิดขึ้นยังช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นอันเกิดจากโจทย์ที่ได้รับจากผู้ใช้งานจริง ทำให้ผลที่ได้จากงานวิจัยไม่ต้องกลายเป็นงานวิจัยชิ้นหนึ่งที่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง อีกทั้งนักวิจัยต้องมีการวางแผนการดำเนินงานที่เป็นระบบ เนื่องจากมีระยะเวลาที่จำกัดในการดำเนินงานเพื่อสร้างงานวิจัยที่ตอบโจทย์ผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ภาพที่ 12 กิจกรรมการรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย ระยะ 6 เดือน

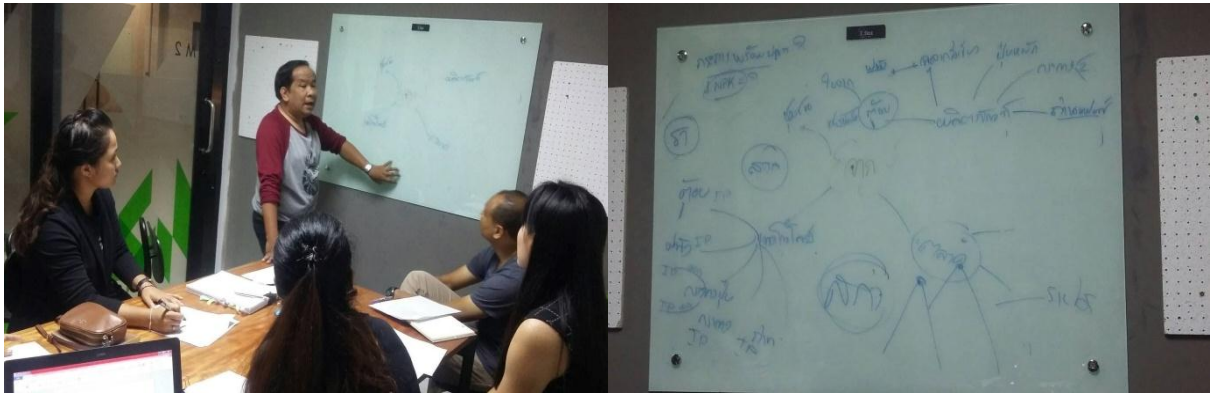
8) การประชุมกลุ่มย่อย หน่วยบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ได้มีการจัดประชุมกลุ่มย่อยให้นักวิจัยได้แสดงความคิดเห็น และปรับแนวทางการดำเนินงานของโครงการวิจัยให้ตรงตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน และมีทิศทางการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน อาทิ กลุ่มประเด็นวิจัยท่องเที่ยว กลุ่มประเด็นวิจัยนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มประเด็นวิจัยฐานทรัพยากรท้องถิ่นและระบบนิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน ซึ่งการปรับแนวทางการดำเนินงานได้นำข้อเสนอแนะจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมรายงานความก้าวหน้าระยะ 3 เดือนของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ในวันที่ 21 สิงหาคม 2560 โดยได้รับความร่วมมือจากตัวแทนนักวิจัยเข้าร่วมการประชุม เพื่อพัฒนาโครงการวิจัยให้ได้องค์ความรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน สร้างองค์ความรู้ที่ได้รับการยอมรับ อีกทั้งสร้างอาชีพ และรักษาฐานทรัพยากรท้องถิ่นในชุมชน ปรับเปลี่ยนให้วัสดุเหลือใช้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สร้างรายได้และอาชีพแก่คนในชุมชนอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 13 การประชุมกลุ่มย่อย ประเด็นวิจัยกลุ่มท่องเที่ยว

ภาพที่ 14 การประชุมกลุ่มย่อย ประเด็นวิจัยกลุ่มฐานทรัพยากรท้องถิ่นและระบบนิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน

ภาพที่ 15 การประชุมกลุ่มย่อย ประเด็นวิจัยกลุ่มนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน

ภาพที่ 16 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใต้ชุดโครงการวิจัยเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน

9) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใต้ชุดโครงการวิจัยเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2560 โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ พี่เลี้ยงนักวิจัย และเครือข่ายชุมชนเข้าร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะต่อทีมวิจัยและหน่วยจัดการโครงการวิจัย มีข้อเสนอแนะให้ทีมวิจัยร่วมกันศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างแท้จริง และคำนึงถึงบริบทจุดเด่น ศักยภาพของชุมชน จากความต้องการที่แท้จริงของผู้ชุมชน และให้ชุมชนเป็นผู้เลือกรูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับท้องถิ่นตามความพร้อมของตนเอง ซึ่งข้อเสนอแนะต่างๆ มีประโยชน์ต่อการปรับกระบวนการวิจัยในรอบ 6 เดือนหลัง ช่วยให้สามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัย และตรงเป้าหมายความต้องการของชุมชนมากขึ้น

10) จัดการประชุมเสวนา เรื่อง “วิจัยเพื่อท้องถิ่นพลังขับเคลื่อนเมืองตรังสู่คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน” ในวันที่ 15 มีนาคม 2561 ณ โรงแรมวัฒนาพาร์ค อำเภอเมือง จังหวัดตรังเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และค้นหาแนวทางการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยมีหน่วยงานภาครัฐ และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เข้าร่วมรับฟังความก้าวหน้าของการดำเนินงานวิจัยระยะ 9 เดือน และร่วมแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยการจัดกิจกรรมในครั้งนี้กวิจัยได้ทั้งนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้ประโยชน์ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อนำผลที่ได้จากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง ผ่านการดำเนินงานวิจัยระยะ 9 เดือน

ภาพที่ 17 การจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และค้นหาแนวทางการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

11) จัดการประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ในวันที่ 9 เมษายน 2561 โดยมีตัวแทนชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง ใน 3 พื้นที่ คือชุมชนบ้านแหลม ชุมชนบ้านหินคอกควาย และชุมชนบ้านทุ่งตาเซะ ร่วมระดมความคิดเห็น และร่วมจัดทำแผนนโยบายในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนร่วมกัน ซึ่งได้รับเกียรติจากผู้ทรงคุณวุฒิ คุณบรรจง นฤพรเมธี นายกสมาคมการโรงแรมและการท่องเที่ยวจังหวัดตรัง เป็นวิทยากรบรรยายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษา บ่อหินฟาร์มสเตย์ ซึ่งเป็นชุมชนที่ประสบความสำเร็จด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนในจังหวัดตรัง เพื่อสนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน กระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกในการรักษา และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน

ภาพที่ 18 การประชุมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

12) สนับสนุนการจัดโครงการเปิดประตูการท่องเที่ยวตำบลวังวน ครั้งที่ 1 เพื่อร้อยพลังของชุมชนในการเตรียมตัวรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน โดยเชื่อมโยงกับผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ณ ท่าเรือ บ้านแหลม หมู่ 3 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ระหว่างวันที่ 27-28 เมษายน 2561

ภาพที่ 19 โครงการเปิดประตูการท่องเที่ยวตำบลวังวน ครั้งที่ 1 ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

13) จัดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ภายใต้โครงการ "การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง" เพื่อการเตรียมความพร้อมและสร้างการมีส่วนร่วมสำหรับพัฒนาโครงการวิจัยระยะที่ 2 โดยมีส่วนราชการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ประมงจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล สบทช 10 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตรัง และ

ส่วนราชการระดับพื้นที่ ส่วนท้องถิ่น ประชาชน ผู้นำกลุ่มต่างๆ รวมถึงนักวิจัยที่ร่วมโครงการในปีที่ 1 รวมทั้งสิ้น 50 คน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่น่าสนใจมาก ได้แก่ การทบทวนกรอบวิจัยเดิมและความต้องการสำหรับการพัฒนาโครงการวิจัยระยะที่ 2 จัดขึ้นในวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 ณ โรงแรมเรือรัฐา อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ภาพที่ 20 เวทีระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ สำหรับพัฒนาโครงการวิจัยระยะที่ 2

14) จัดกิจกรรมการบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกับงานวิจัยรับใช้สังคม นำทีมนักศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจากการร่วมมือระหว่าง UiTM University Technology Mara ประเทศมาเลเซีย และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน ณ โรงเรียนบ้านแหลม ต.วังวน อ.กันตัง จ.ตรัง ระหว่างวันที่ 11-12 พฤษภาคม 2561

ภาพที่ 21 กิจกรรมการบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกับงานวิจัยรับใช้สังคม

15) จัดการประชุมพิจารณาร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2561 ณ ห้องประชุม สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง เพื่อพัฒนารูปแบบการนำเสนอรายงานฉบับสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์แก่นักวิจัยรุ่นใหม่ภายใต้โครงการ ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิระดับมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 22 จัดการประชุมพิจารณาร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

16) การสนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบและเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่เข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพทางการบริหารจัดการงานวิจัย พัฒนาและเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

- การฝึกอบรมโครงการ “พัฒนาผู้จัดการงานวิจัย” รุ่นที่ 11 ระหว่างวันที่ 17-19 พฤษภาคม 2560 จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ณ โรงแรมโดมอนต์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- การฝึกอบรมหลักสูตร “นักวิชาการเพื่อสังคม” Socially engaged Scholarship (SeS) เรื่อง “From SeS Framework to Research Proposals” ระหว่างวันที่ 25-27 กรกฎาคม 2560 ณ โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค ถ. ราชปรารภ กรุงเทพฯ

- การฝึกอบรมหลักสูตร “ผู้บริหารงานวิชาการรับใช้สังคม” ระหว่างวันที่ 16-20 พฤศจิกายน 2560 และวันที่ 20-21 ธันวาคม 2561 สถาบันคลังสมองของชาติ

- การฝึกอบรมหลักสูตร “การบริหารจัดการงานวิจัยแนวใหม่” รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 18-20 มิถุนายน 2561 ณ โรงแรมปทุมวัน ปริ้นเซส กรุงเทพมหานคร

- การฝึกอบรมหลักสูตร “การบริหารจัดการงานวิจัยแนวใหม่” รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 18-20 มิถุนายน 2561 ณ โรงแรมโนโวเทล สยาม กรุงเทพมหานคร

3. การปรับปรุงนโยบาย/ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

มีการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน ผ่านการออกประกาศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและพัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 ซึ่งมีการระบุรายละเอียดการบริหารจัดการด้านการเงิน ให้นักวิจัยมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน และให้ยึดหลักการบริหารจัดการโดยใช้คู่มือนักวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (ฉบับปรับปรุง ประจำปี 2558) กฎระเบียบที่จัดทำขึ้นมีดังต่อไปนี้

1. ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่องการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 (เอกสารแนบในภาคผนวก ก หน้า 97)

2. ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและพัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 (เอกสารแนบในภาคผนวก ก หน้า 108)

3. ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่อง ผลการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ประจำปี พ.ศ.2560 (เอกสารแนบในภาคผนวก ก หน้า 111)

4. คำสั่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินผลโครงการวิจัยที่ได้รับ ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิชัย พ.ศ. 2560

นอกจากนี้ในประกาศยังมีการระบุการยกเว้นการเรียกเก็บค่าสาธารณูปโภค หรือค่าตอบแทน หน่วยงานเพื่อให้นักวิจัยในโครงการสามารถนำทุนที่ได้รับไปบริหารจัดการงานวิจัยได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ รายละเอียดอันปรากฏในคู่มือนักวิจัยแสดงให้เห็นหลายประการที่ช่วยให้การดำเนินงานของนักวิจัย มีความคล่องตัว และช่วยสร้างระบบการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพงานวิจัยผ่านการรายงาน ความก้าวหน้าของโครงการที่มีอย่างต่อเนื่อง รวมถึงระบบอื่นๆ อาทิ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของโครงการวิจัย การสรุปรายงานการเงินในระยะต่างๆ ของโครงการวิจัย เพื่อให้ นักวิจัยสามารถ บริหารจัดการการเงินของโครงการได้อย่างเป็นระบบ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งแนวทาง ในการดำเนินงานดังกล่าวทางสถาบันวิจัยและพัฒนา สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการ บริหารจัดการ รวมถึงการจัดอบรมให้แก่ นักวิจัยในสังกัดได้ในอนาคต

4. กลไกเชื่อมโยงกับจังหวัดและผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยได้มีการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
4. สำนักงานประมงจังหวัดตรัง
5. สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 10
6. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง
7. มูลนิธิอันดามัน
8. เครือข่ายลุ่มน้ำปะเหลียน
9. ชมรมประมงพื้นบ้านจังหวัดตรัง
10. พัฒนาการจังหวัดตรัง
11. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตรัง
12. ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล สบทช 10
13. ส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วม สบทช 10
14. สมาคมหอยาตฝน

การเชื่อมโยงกับหน่วยจังหวัดและผู้ใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง โดยได้รับความร่วมมือจากตัวแทนหน่วยงานดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ อาทิ การรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยเชิงพื้นที่ระยะต่างๆ ซึ่งตัวแทนจากหน่วยงานดังกล่าวเข้าร่วมการประชุม ให้ข้อเสนอแนะทั้งด้านการแก้ไขปัญหา และบริบทสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน นอกจากนี้ตัวแทนในกลุ่มดังกล่าวได้เข้าร่วมกิจกรรมการทดสอบเส้นทางการท่องเที่ยวของโครงการกลุ่มประเด็นวิจัยท่องเที่ยว ร่วมสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยร่วมกับนักวิจัยและท้องถิ่น นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการแสดงเจตจำนงที่จะนำผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนต่อไป อาทิ สร้างอาชีพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ลดและขจัดขยะในครัวเรือนที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพ เป็นต้น ทั้งนี้มีการวางแผนในการสรรหางบประมาณเพื่อนำมาต่อยอดและทำการพัฒนาในพื้นที่ต่อไป

บทที่ 4

การดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่และผลลัพธ์

การดำเนินงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์พื้นที่ เป็นหนึ่งในกระบวนการดำเนินงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคม มีองค์ความรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการต่อยอดนำผลงาน หรือความรู้ในเชิงวิชาการมาปรับใช้ (ปิยะวัตร บุญหลง, 2559) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้กระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนางานวิจัยเพื่อตอบโจทย์พื้นที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ให้มีความสำคัญกับความต้องการหรือการแก้ไขปัญหาในชุมชนเป็นหลัก เป็นเหตุให้กระบวนการเข้าถึงชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานระหว่างนักวิจัยและชาวบ้านในพื้นที่จึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยในการสร้างความเข้าใจในชุมชน ช่วยพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานวิจัยของกลุ่มนักวิชาการ และสร้างองค์ความรู้ที่เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนต่อไป

การพัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างความรู้และข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่

พื้นที่เป้าหมาย

จังหวัดตรังดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ครอบคลุมชุมชนที่อยู่อาศัยในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน และชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากร หรือมีฐานอาชีพเกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำปะเหลียน ในเขตพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง เขตพื้นที่ของตำบลทุ่งกระปือ และตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว และเขตพื้นที่ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญเนื่องจากจัดเป็นระบบนิเวศ 3 น้ำ คือ ระบบนิเวศน้ำจืด ระบบนิเวศน้ำกร่อย และระบบนิเวศน้ำเค็ม โดยมีพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนที่เป็นแหล่งหัวใจสำคัญของชุมชน คือพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง, ตำบลทุ่งกระปือและตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว และตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน ฐานอาชีพของชุมชนในพื้นที่ทั้ง 4 ตำบล ส่วนใหญ่จะมีทั้งอาชีพหลักและอาชีพรองควบคู่กัน อาชีพที่สำคัญก็คือการเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (การเลี้ยงกุ้งทะเล การเลี้ยงปลากระชัง) การประมงชายฝั่ง การแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน และรับจ้างทั่วไป โดยมีทรัพยากรที่สำคัญคือพื้นที่ป่าชายเลน และพื้นที่ป่าจาก ซึ่งเป็นแหล่งสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรอื่นๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนนี้พบสัตว์น้ำที่มีความโดดเด่นคือ หอยตลับ หอยนางรม ปูแสม ปูดำ

จากการจัดกิจกรรมเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็นของคนในท้องถิ่น ต่อความมุ่งหวังในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน พบว่าคนในท้องถิ่น มุ่งหวังรักษาทรัพยากรในท้องถิ่นสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้มีความยั่งยืน เกิดกิจกรรม

การท่องเที่ยวในชุมชนและกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวสู่ชุมชน การเพิ่มมูลค่าด้านผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมงและผลผลิตจากการแปรรูปสัตว์น้ำ

โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ได้มีการกำหนดกรอบการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนความต้องการของชุมชน มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันของชุมชนคือ การมีอาชีพที่มั่นคงซึ่งการมีอาชีพที่มั่นคงนั้นจะต้องมีฐานทรัพยากรที่สมบูรณ์ คุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ และช่วยให้ระบบนิเวศมีความสมบูรณ์ รวมถึงชุมชนสามารถสร้างอาชีพที่มีรายได้พอเพียง จากแนวคิดดังกล่าวจึงทำให้เกิดกรอบการวิจัยและประเด็นโจทย์การวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ดังนี้

กรอบการวิจัยที่ 1 สนับสนุนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน

กรอบการวิจัยที่ 2 การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม

กรอบการวิจัยที่ 3 การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน

กรอบการวิจัยที่ 4 การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน

กรอบการวิจัยที่ 5 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน

ทั้งนี้ได้กำหนดพื้นที่และกรอบการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ซึ่งปรากฏอยู่ในประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่อง การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560 จากการประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเข้าร่วมการพิจารณาการสนับสนุนทุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนในวันที่ 6 มีนาคม 2560 นั้น ทางหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ได้ทำการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย โดยมีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 6-31 มีนาคม 2560 ซึ่งข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับการเสนอเข้ามานั้นรวมทั้งสิ้น 20 โครงการ รูปแบบการพิจารณา นักวิจัยมีการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการซักถาม และให้แนวทางการปรับปรุงข้อเสนอโครงการวิจัยให้เป็นไปได้จริงและตอบโจทย์ความต้องการของชุมชน ซึ่งได้ผ่านกิจกรรมเวทีระดมความคิดเห็นของคนในชุมชน โดยเชื่อมโยงจากกรอบการวิจัยที่ได้กำหนดเป็นแนวทางทั้ง 5 ซึ่งนำไปสู่คุณภาพที่ดีของคนในชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ได้แก่

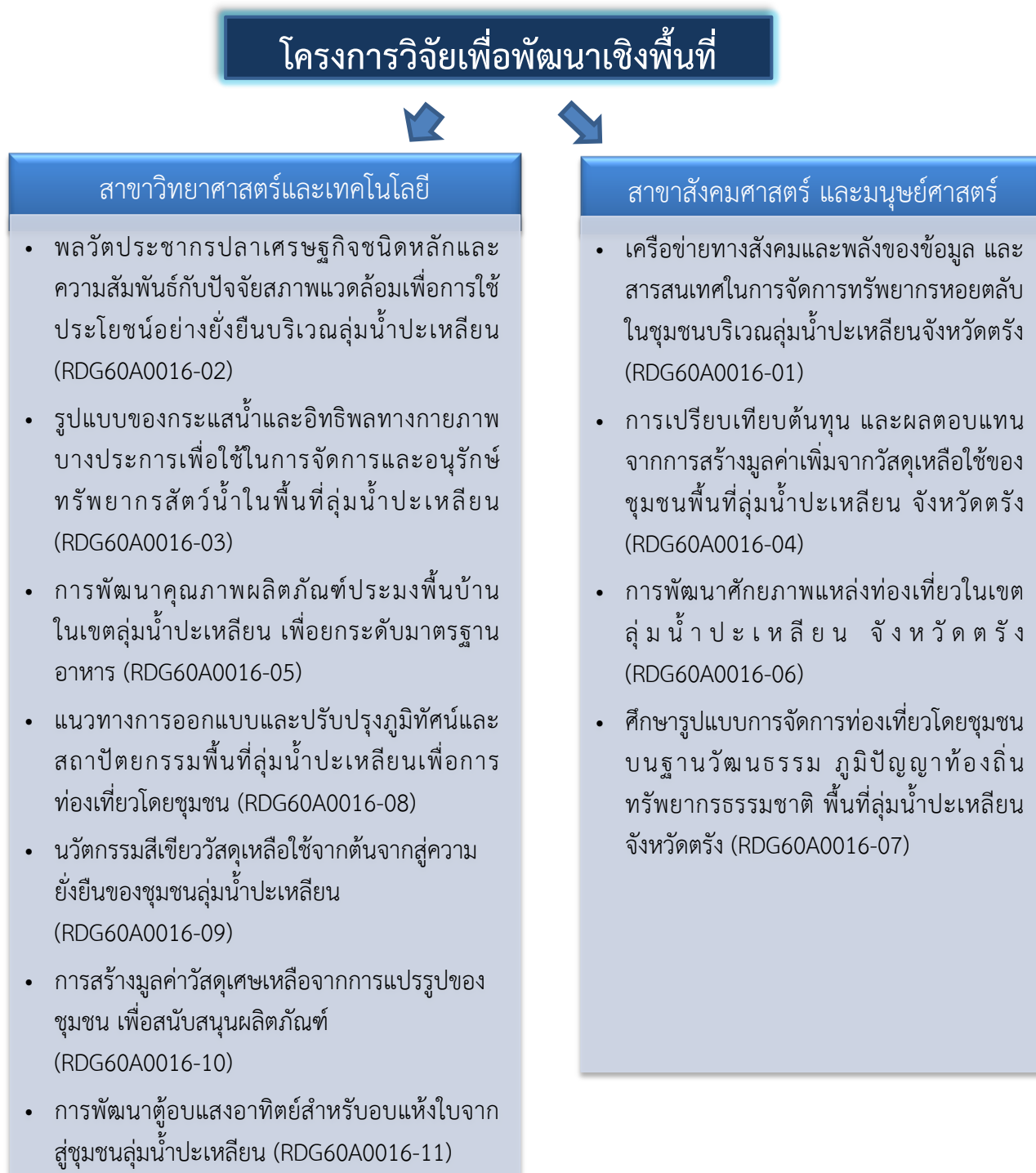
- 1) มีการบริหารจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม
- 2) คุณภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนดี
- 3) ส่งเสริมอาชีพและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพ
- 4) รู้ศักยภาพของชุมชนและองค์ประกอบเชิงพื้นที่ทางการท่องเที่ยว
- 5) มีนวัตกรรมที่ยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและก่อให้เกิดการสร้างรายได้โดยโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทั้ง 11 โครงการนั้น ได้ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนได้ครบถ้วนดังปรากฏในภาพที่ 23

ภาพที่ 23 เป้าหมายการพัฒนาข้อเสนองานวิจัยเพื่อสร้างความรู้และข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่

2. โครงการวิจัยภายใต้โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน

โครงการวิจัยภายใต้โครงการ “การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน” ได้รับงบประมาณสนับสนุนงานวิจัย รวมทั้งสิ้น 11 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการวิจัย สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 7 โครงการ และโครงการวิจัยสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์จำนวน 4 โครงการ โดยรายละเอียดปรากฏดังภาพที่ 17

ภาพที่ 24 ข้อมูลโครงการวิจัยที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนงานวิจัย จำแนกตามสาขา

3. สรุปผลการดำเนินงานโครงการวิจัยรายโครงการ

ตารางที่ 8 ข้อมูลโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุน

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-01 เครือข่ายทางสังคมและพลังของข้อมูล และสารสนเทศในการจัดการทรัพยากร หอยดัลในชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง รศ.ดร.ณัฐทิศา โจนประสาทสน 075 204064/ 081-4207633 natthita@hotmail.com คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการ ประมง มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 - เมษายน 61	300,000	มีการแก้ไขแผนการดำเนินงานโครงการ 1. ได้มีการเตรียมพร้อมลงพื้นที่ชี้แจงชุมชน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากแกนนำชุมชนเป็นอย่างดี (เป็นไปตามแผน) 2. สร้างเครื่องมือ แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก (ทั้งนี้มีการแก้ไขแผนใหม่ โดยเพิ่มเติมการทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลใน 3 ประเด็น เพื่อให้ได้กรอบเนื้อหา และตัวแปรที่เกี่ยวข้อง (มีการปรับเปลี่ยนแผนจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิในรายงานความก้าวหน้าระยะ 3 เดือน) 2.1 ข้อมูลที่มีพลังในการจัดการทรัพยากรหอยปะ และตัวแปรทางเศรษฐกิจ 2.2 ผลลัพธ์ (ความเท่าเทียม/ ประสิทธิภาพ/ ความยั่งยืน) 2.3 ปัจจัยเงื่อนไขด้านความสำเร็จของการจัดการหอยปะ และปัจจัยเงื่อนไขด้านความเข้มแข็ง/ ความล้มเหลวของเครือข่าย 3. การสัมภาษณ์เชิงลึก 2 ระยะ เพื่อให้ได้ข้อมูล ดังนี้ 3.1 ข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์หอยปะ และการอนุรักษ์หอยปะของ ชุมชนบ้านหินคอกควาย และชุมชนบ้านทุ่งตะเซาะ (เป็นไปตามแผน) 3.2 ข้อมูล 4 ส่วนคือ (1) พลังของข้อมูลในการจัดการทรัพยากรหอยปะ (2) ผลลัพธ์ (3) ปัจจัยความสำเร็จของการจัดการหอยปะ (4) ปัจจัยความเข้มแข็งของเครือข่าย (มีการปรับเปลี่ยนแผน โดยมีการการสัมภาษณ์เพิ่มเติมหลังจากสร้างแนวคำถามสัมภาษณ์ชุดใหม่ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเพิ่มเติมข้อมูล เนื่องจากขาดข้อมูลที่เป็นลำดับเหตุการณ์ และเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล) 4. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (เป็นไปตามแผน แต่เพิ่มเติมการสังเคราะห์ข้อมูลในประเด็นที่เพิ่มเติม)

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-01 (ต่อ)			<u>สรุปผลการวิจัย</u> ศักยภาพในการจัดการทรัพยากรหอยตลับ (หอยปะ) ของชุมชน พบว่า เครือข่ายอนุรักษ์หอยปะ บ้านหิน-คอกควาย และเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะและป่าชายเลนบ้านทุ่งตะเซะ มีศักยภาพในการจัดการทรัพยากรหอยปะของชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะมีปัจจัยภายใน ประกอบด้วย 1) ผู้นำ 2) สมาชิกเครือข่าย 3) การสื่อสาร 4) ความโปร่งใส 5) การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง 6) การถ่ายทอดแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร (หอยปะ ป่าชายเลน) และ 7) การเชื่อมประสานระหว่างเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะ 2 ชุมชนและปัจจัยภายนอก ส่วนปัจจัยภายนอก คือ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก อีกทั้งปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความยั่งยืนของการจัดการทรัพยากรหอยปะโดยชุมชน มีดังนี้ 1) ความจำเป็นและความขาดแคลน (Necessity and scarcity) 2) การพึ่งพาตนเองของชุมชน (Local autonomy) 3) ความชัดเจนของขอบเขต (Clearly defined boundaries) 4) การติดตามตรวจสอบ และการลงโทษ (Monitoring and sanctions) 5) ทูทางสังคม (Social capital) 6) การบริหารจัดการของเครือข่ายอนุรักษ์หอยปะ 7) กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง (Conflict resolution mechanism) 8) การสนับสนุนจากภายนอก (External assistance) ข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญที่ใช้ในการจัดการหอยปะทั้ง 2 ชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 8.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อมูลที่สำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการ/อนุรักษ์หอยปะ และด้านผลลัพธ์ (ค่าเฉลี่ย 8.22 และ 8.21 ตามลำดับ) รองลงมา ด้านสภาพปัญหาและการใช้ประโยชน์หอยปะอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 8.18)

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-02 พลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลักและความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน ดร.วิกิจ ฝันรับ 0819583057/ 0818934374 wikit_ph@hotmail.com คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 - เมษายน 61	300,000	1. เก็บตัวอย่างปลาและคัดแยกชนิดปลาเศรษฐกิจ และการนับจำนวนปลาเศรษฐกิจในแต่ละเดือน เก็บได้จำนวน 5 เดือน (ไม่เป็นไปตามแผนเนื่องจากช่วงเดือนแรกไม่สามารถสร้างเครื่องมือการจับปลาได้ทันตามกำหนดจากรายงานความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน) 2. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคุณภาพน้ำในแต่ละเดือน พบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (เป็นไปตามแผน) <u>สรุปผลการวิจัย</u> 1) ความหลากหลายของปลาเศรษฐกิจชนิดหลัก จากการเก็บตัวอย่าง 12 เดือน (มิถุนายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2561) จาก 3 สถานี คือ ปากคลองบางแรด ปากคลองไม้งาม และปากคลองบ้า มีปลาเศรษฐกิจจำนวน 26 วงศ์ 36 ชนิด และได้พิจารณาจากจำนวนตัวและความถี่ของปลาที่พบเศรษฐกิจ พบว่า มีชนิดปลาเศรษฐกิจชนิดหลักจำนวน 6 ชนิด คือ ปลาจวดเทา (Nibea soldado) ปลาช่อนทรายแก้ว (Sillago sihama) ปลากดทะเลหัวแข็ง (Arius maculatus) ปลาดอกหมากกระโดง (Gerres filamentosus) ปลาดอกหมากครีบสั้น (Gerres erythrourus) และ ปลาแมว (Thryssa hamiltonii) จำนวนตัวของปลาเศรษฐกิจชนิดหลัก จำนวน 6 ชนิด คือ Nibea soldado Sillago sihama Arius maculatus Gerres filamentosus Gerres erythrourus และ Thryssa hamiltonii คือ 364 317 290 168 150 และ 124 ตัว ตามลำดับ และจำนวนความถี่ของปลาเศรษฐกิจชนิดหลัก คือ 100.00 100.00 91.6 91.65 25.00 และ 75.00 เปอร์เซ็นต์ (%) 2) คุณภาพสิ่งแวดล้อม ผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จากการเก็บตัวอย่าง 12 เดือน (มิถุนายน 2560 ถึงเดือนพฤษภาคม 2561) จำนวน 15 ปัจจัย จาก 3 สถานี คือ ปากคลองบางแรด ปากคลองไม้งาม และปากคลองบ้า อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของคุณภาพน้ำชายฝั่ง และคุณภาพสิ่งแวดล้อมเฉลี่ย ดังนี้ ความเป็นกรด-ด่าง ค่าเฉลี่ย 8.0 ความนำไฟฟ้า ($\mu\text{S}/\text{cm}$) ค่าเฉลี่ย 24.3 ความเค็ม (ppt) ค่าเฉลี่ย 15.3 อุณหภูมิของน้ำ ($^{\circ}\text{C}$) ค่าเฉลี่ย 29.5 ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (mg/l) ค่าเฉลี่ย 6.3 ของแข็งทั้งหมดที่ละลายในน้ำ (mg/l) ค่าเฉลี่ย 15.6 ความโปร่งแสง (cm) ค่าเฉลี่ย 73.6

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-02 (ต่อ)			แอมโมเนีย (mg/l) ค่าเฉลี่ย 0.0 ไนโตรท์ (mg/l) ค่าเฉลี่ย 0.0 ไนเตรท (mg/l) ค่าเฉลี่ย 0.0 ฟอสฟอรัสที่ละลายในน้ำ (mg/l) ค่าเฉลี่ย 0.1 ความเร็วลม (km/h) ค่าเฉลี่ย 4.8 ทิศทางลม (degree, °) ค่าเฉลี่ย 115.1 ปริมาณน้ำฝน (ml) ค่าเฉลี่ย 1.7 ความลึกของน้ำ (m) ค่าเฉลี่ย 5.5 3) ความสัมพันธ์ของปลาเศรษฐกิจชนิดหลักกับปัจจัยสภาพแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ Correlation จำนวนของชนิดปลาเศรษฐกิจชนิดหลักที่พบทั้งหมด 12 เดือน พบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยสิ่งแวดล้อมปัจจัยหลัก คือ ความเร็วลม (Wide speed, $P < 0.05$) ฟอสฟอรัสที่ละลายในน้ำ (Orthophosphate, $P < 0.01$) ความนำไฟฟ้า (Conductivity) อุณหภูมิของน้ำ (Water temperature) ความเค็ม (Salinity) ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ความเป็นกรดต่าง (pH) และความโปร่งแสง (Transparency) จำนวนชนิดปลาเศรษฐกิจชนิดหลักที่พบในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนในแต่ละเดือน มีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่พบชนิดปลาเศรษฐกิจในแต่ละเดือนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าสภาพแวดล้อมบางปัจจัยอาจจะไม่เหมาะสมกับปลาบางชนิด
RDG60A0016-03 รูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนและอนุรักษ์ นายนิคม อ่อนสี 095-0731555 bozo_sky@hotmail.co.th คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 - เมษายน 61	350,000	1. เก็บตัวอย่างน้ำ 13 ซม.ตามระดับความลึกน้ำ 3 ระดับ และตรวจวัดคุณภาพน้ำเพื่อประเมินคุณภาพน้ำ (มีการปรับแนวทางการวิจัย เนื่องจากในพื้นที่ทำประมงทั้งแบบอวนลอยและอวนกลม จึงต้องมีการปรับการเก็บข้อมูล โดยเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำแบบสถานี จำนวน 4 สถานีตามความลึก 3 ระดับ และการศึกษารูปแบบกระแสน้ำเปลี่ยนเป็นการตรวจวัดเป็นจุดแทน) 2. จัดทำเซ็นเซอร์ตรวจวัดคุณภาพน้ำบางประการ โดยลุล่วงไปแล้ว 60% และปรับเปลี่ยนการใช้เซ็นเซอร์ตรวจวัดแบบเคลื่อนที่ เป็นชุดตรวจวัดแบบติดตั้งเป็นสถานีบนชายฝั่ง เพื่อป้องกันการถูกอุปกรณ์จากการทำประมง และเพิ่มอายุการใช้งานของหัววัดเซ็นเซอร์ (มีการปรับแนวทางการวิจัย) 3. ศึกษาแหล่งกอนพิชในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน โดยศึกษาจำนวนชนิด ความหนาแน่น และปริมาณของแหล่งกอนพิชที่เป็นอาหารของหอยนางรม เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพาะเลี้ยงหอยนางรมในพื้นที่ธรรมชาติ (แผนการดำเนินงานเพิ่มเติม ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิจากการรายงานความก้าวหน้าระยะ 3 เดือน)

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
			<u>สรุปผลการวิจัย</u> 1) การศึกษาอัตราการไหลของน้ำที่ถูกควบคุมด้วยอิทธิพลของน้ำขึ้นน้ำลงและปริมาณของน้ำท่าเป็นหลัก ปากแม่น้ำปะเหลียน ปากคลองปะเหลียน ปากคลองเกาะเคียม และปากคลองทุ่งค่าย ลักษณะของพื้นที่ศึกษาประกอบด้วยคลอง 3 สายหลักไหลมารวมกันบริเวณปากแม่น้ำปะเหลียน โดยอัตราการไหลของน้ำขณะน้ำขึ้นน้ำลงมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่หน้าตัดของลำน้ำและความเร็วของกระแสน้ำในแต่ละพื้นที่ศึกษาจากการประเมินศักยภาพโดยรวมจะเห็นได้ว่า อิทธิพลของความเค็มจะเป็นตัวกำหนดอาณาเขตการคงอยู่ของทรัพยากรสัตว์น้ำที่สำคัญในพื้นที่ลุ่มน้ำและเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน เช่น หอยปะ หอยนางรม และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบกระชัง โดยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณน้ำท่า น้ำขึ้นน้ำลง และอัตราการไหลของน้ำ พบว่า การเปลี่ยนแปลงความเค็มของแม่น้ำปะเหลียน และคลองทุ่งค่ายมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน โดยพื้นที่มีศักยภาพที่เหมาะสมที่จะสร้างเขตพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำที่สำคัญ และเป็นพื้นที่เหมาะสำหรับการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เนื่องจากสภาพพื้นที่ถูกควบคุมด้วยอิทธิพลของน้ำขึ้นน้ำลงมากกว่าปริมาณน้ำท่า ส่วนคลองเกาะเคียมมีสภาพเป็นคลองแคบและน้ำตื้นจึงไม่เหมาะสมที่จะสร้างเขตพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสำหรับการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง นอกจากนี้ยังได้รับผลกระทบจากคลองปะเหลียนในช่วงน้ำหลากอีกด้วย และคลองปะเหลียนซึ่งจะได้รับอิทธิพลของน้ำท่ามากกว่าบริเวณอื่นๆ ทำให้ปัจจัยของความเค็มต่ำกว่าพื้นที่อื่นๆ ในช่วงฤดูฝน มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงกว้างและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่อยู่กับที่และไม่สามารถทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมอย่างฉับพลัน เช่น หอยนางรม และปลาในกระชัง เป็นต้น 2) ปัจจัยทางด้านคุณภาพบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน ทั้ง 4 สถานี มีความผันแปรตลอดทั้งในช่วงฤดูฝนและฤดูแล้งขึ้นอยู่กับอิทธิพลของน้ำขึ้นน้ำลงและน้ำท่าเป็นหลัก โดยจะเห็นได้ว่าในฤดูฝนจะเกิดปัญหาหลักในเรื่องของความเค็มของน้ำมีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเป็นช่วงกว้างในรอบวัน โดยเฉพาะช่วงที่มีปริมาณฝนหนักและมีน้ำหลากความเค็มจะต่ำเป็นศูนย์ทั้ง 4 สถานี ขณะที่ช่วงน้ำลงต่ำสุด และความเค็มจะปรับขึ้นในขณะน้ำขึ้น และยังพบได้อีกว่าในช่วงน้ำตายบางช่วงเวลามวลน้ำ

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
			มีการแบ่งชั้นอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งมวลน้ำจืดจะอยู่ชั้นบนและมวลน้ำเค็มจะอยู่ชั้นล่าง มวลน้ำมีการแลกเปลี่ยนค่อนข้างช้า ทำให้เห็นความแตกต่างของชั้นน้ำ อย่างไรก็ตามในช่วงน้ำเกิดมวลน้ำมีการผสมผสานกันได้ดี ทำให้ความเค็มมีค่าใกล้เคียงกันตามความลึกของน้ำ และพบว่าปริมาณฟอสเฟตในแหล่งน้ำเกินค่ามาตรฐานในช่วงฤดูฝนเช่นกันอาจเป็นปัญหาหรือภัยเงียบได้ในอนาคต ในช่วงฤดูแล้ง จะพบปัญหาของอุณหภูมิของน้ำสูงทั้งในช่วงน้ำเกิดและน้ำตาย อยู่ในช่วง 30-33 องศาในรอบวันในช่วงเดือนมีนาคม-เดือนเมษายน ส่งผลให้ปริมาณออกซิเจนในน้ำต่ำกว่า 4 มิลลิกรัมต่อลิตรในบางช่วงเวลา และพบว่ามีการสะสมของแอมโมเนียในน้ำสูงขึ้นในช่วงนี้ 3) การออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพน้ำแบบเรียลไทม์ การส่งข้อมูลโดยเครือข่ายไร้สายซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้ตัวรับรู้สามารถสื่อสารกันได้ ภายใต้มาตรฐานเครือข่ายไร้สายที่กำหนด อุปกรณ์ที่ใช้รับรู้คุณภาพน้ำ ประกอบด้วยตัวรู้ระดับ อุณหภูมิ ความเค็ม และค่าความเป็นกรดต่างของน้ำ สัญญาณจากตัวรับรู้ที่ได้จะถูกส่งสัญญาณไปยังตัวแสดงผลและเก็บข้อมูลได้ดี โดยไม่ต้องใช้สายนำสัญญาณ ทำให้ไม่สูญเสียข้อมูลและไม่มีสัญญาณรบกวน อีกทั้งการบำรุงรักษาง่ายเนื่องจากอุปกรณ์มีจำนวนที่ไม่มาก มีขนาดเล็ก ราคาถูก ข้อมูลที่ถูกส่งมาจากตัวรับรู้สามารถเก็บเป็นฐานข้อมูล แสดงผลเป็นกราฟ และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น การแจ้งเตือนคุณภาพน้ำในการในช่วงฤดูฝนและฤดูแล้ง เพื่อใช้ในการตัดสินใจภายใต้เงื่อนไข ช่วยในการคาดการณ์หรือทำนายอัตราการคงอยู่ของทรัพยากรสัตว์น้ำที่สำคัญในพื้นที่ลุ่มน้ำและเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน เช่น หอยปะ หอยนางรม และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบกระชังปลาลอยน้ำ ควรมีการวางแผนการเลี้ยงควบคู่ไปกับข้อมูลทางด้านอุตุนิยมิวิทยาเพื่อการจัดการการเพาะเลี้ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดสภาวะการขาดทุน หรืออาจใช้ระบบสมาร์ฟฟาร์มเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาในได้อนาคต

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-04 การเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ของชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์ 075204061/0899824767 Rarin.kh26@gmail.com วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 - เมษายน 61	200,000	1. ทำการทดลองสร้างผลิตภัณฑ์จากทางจาก คือกระถาง และถ่านแพนซีจำกัดกลิ่น โดยได้ทำการสร้าง และทำการทดสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (เป็นไปตามแผน) 2. กิจกรรมให้ความรู้ด้านกระบวนการผลิต และทำการประเมินความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ (เป็นไปตามแผน) 3. วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ โดยได้จัดทำคู่มือในการบันทึก ทั้งนี้เพิ่มเติมการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ชุมชน ของโครงการวิจัยกลุ่มประเด็นนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชนอีก 4 โครงการ (เพิ่มเติมแผนตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิจากการประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุน) โดยอยู่ในระหว่างรอข้อมูลจาก 4 โครงการ 4. วิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาด โดยได้จัดทำแบบสอบถาม และทำการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว รอดำเนินการสำรวจ (เป็นไปตามแผน) สรุปผลการวิจัย 1) รูปแบบและวิธีการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก ได้กระบวนการผลิต และผลิตภัณฑ์ซึ่งเกิดจากการนำวัสดุเหลือใช้ทางจากมาทดลอง 2 ผลิตภัณฑ์ 1.1 กระถางสำหรับปลูกต้นไม้ หรือสำหรับตกแต่ง อัตราส่วนประกอบด้วย วัสดุเหลือใช้ทางจาก:ดิน:แ่งเปี้ยก เท่ากับ 4.0:1.0:4.0 เมื่อมีการกำหนดปริมาณวัตถุดิบที่ต้องใช้ต่อหน่วยจะได้เท่ากับ 400g:100g:400g 1.2 ถ่านแพนซีจำกัดกลิ่น อัตราส่วนประกอบด้วย ผงถ่าน:แ่งเปี้ยกเท่ากับ 0.9:1.0 เมื่อมีการกำหนดปริมาณวัตถุดิบที่ต้องใช้ต่อหน่วยจะได้เท่ากับ 90g:100g 2) ระดับความพึงพอใจของชุมชนจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก ผลการประเมินความพึงพอใจของชุมชนจากการให้ความรู้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก ในเขตชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ประกอบด้วย 2.1 ด้านวิชาการในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 2.2 ด้านการจัดกิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 2.3 ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับ 4.83

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-04 (ต่อ)			3) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนที่เกิดจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก 3.1 ผลผลิตภัณฑ์กระถางมีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย เท่ากับ 6.31 บาท ต้นทุนในการผลิตประกอบด้วย วัสดุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ 0.75, 3.75 และ 1.81 บาท ตามลำดับ นอกจากนี้มีค่าใช้จ่ายในการขายผันแปรเท่ากับ 4 บาทต่อหน่วย 3.2 ผลผลิตภัณฑ์ถ่านแฟนซีกำจัดกลิ่นมีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย เท่ากับ 6.89 บาท ต้นทุนในการผลิต ประกอบด้วย วัสดุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ 0.60, 3.00 และ 1.39 บาท ตามลำดับ นอกจากนี้มีค่าใช้จ่ายในการขายผันแปรเท่ากับ 4 บาทต่อหน่วย 3.3 ในการผลิตกระถางตามกำลังการผลิตปกติวันละ 80 ใบ และจำหน่ายในราคา 15 บาท จะทำให้มี จุดคุ้มทุน วันละ 13 ใบ อัตรากำไรขั้นต้น เท่ากับ 57.93% อัตรากำไรจากการดำเนินงาน เท่ากับ 31.27% และ อัตรากำไรสุทธิ เท่ากับ 21.89% 3.4 ในการผลิตถ่านแฟนซีกำจัดกลิ่นตามกำลังการผลิตปกติวันละ 100 หน่วย และจำหน่ายในราคา 20 บาท จะทำให้มีจุดคุ้มทุน วันละ 8 หน่วย อัตรากำไรขั้นต้น เท่ากับ 65.54% อัตรากำไรจากการดำเนินงาน เท่ากับ 45.547% และอัตรากำไรสุทธิ เท่ากับ 31.88% 4) ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาด จากผลผลิตภัณฑ์ที่สร้างจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก 4.1 กลยุทธ์การตลาดของผลผลิตภัณฑ์กระถางที่สร้างจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก ในภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง 3.26 (SD =0.81) โดยกลยุทธ์ด้านราคา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.51 รองลงมา คือ กลยุทธ์ด้านผลผลิตภัณฑ์ ด้านสถานที่และช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 , 3.41 และ 2.70 ตามลำดับ 4.2 พบว่า กลยุทธ์การตลาดของผลผลิตภัณฑ์ถ่านแฟนซีกำจัดกลิ่นที่สร้างจากวัสดุเหลือใช้ทางจาก ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 3.21 (SD =0.85) โดยกลยุทธ์ด้านราคา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.55 รองลงมา คือ กลยุทธ์ ด้านผลผลิตภัณฑ์ ด้านสถานที่และช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 , 3.10 และ 2.72 ตามลำดับ

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-05 การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมง พื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อ ยกระดับมาตรฐานอาหาร ผศ.ชมพูนุช โสมาลย์ 075-274153/ 062-9411856 so_chompunooch@hotmail.com คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการ ประมง มทร. ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 – เมษายน 61	300,000	1. การทดลองสร้างผลิตภัณฑ์จากทางจาก (กระถาง/ถาดแพนซีกำจัดกลิ่น) ได้ทำการผลิตและทดลองคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์แล้ว (เป็นไปตามแผน) 2. การให้ความรู้ด้านกระบวนการผลิตให้แก่คนในชุมชน (เป็นไปตามแผน) 3. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้มีการจัดทำคู่มือ ในการบันทึกข้อมูลให้กับโครงการวิจัยกลุ่มประเด็นวิจัยนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน อยู่ขณะรอข้อมูลจากโครงการ ดังกล่าว (เป็นไปตามแผน) 4. การวิเคราะห์กลยุทธ์จากการตลาด ได้มีการจัดทำแบบสอบถาม และประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม เรียบร้อยแล้ว อยู่ในขั้นตอนดำเนินการสำรวจ (เป็นไปตามแผน) 5. จัดการเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็น (เป็นไปตามแผน) <u>สรุปผลการวิจัย</u> ผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านที่มีในชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จ.ตรัง มีชุมชนบ้านตาสะ อ.หาดสำราญ มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาในรูปของปลาหวาน ปลาเค็ม ใช้ปลาที่หาได้ในพื้นที่ ชุมชนประมงบ้านเกาะเคียม อ.กันตังใต้ โดยชาวบ้านในชุมชนนิยมแปรรูปปลาแดดเดียว กะปิ หอยดอง กุ้งเค็ม มีการผลิตแบบครัวเรือน ชุมชนประมงบ้านนา อ.ปะเหลียน จ.ตรัง โดยชาวบ้านมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์หอยในรูปของหอยดอง แกะเนื้อ จำหน่ายหอยดองสด ชุมชนประมง ต.วังวน บ้านแหลม อ.กันตัง จ.ตรัง โดยมีการทำการประมง พื้นบ้าน มีการจับหอยดองได้ในปริมาณที่มากกว่าแหล่งอื่น จำหน่ายสดและแปรรูปเป็นหอยดองและหอยปรุงรส 1) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านให้มีคุณภาพตามมาตรฐานอาหาร การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหอยดอง มีการศึกษาผลิตภัณฑ์หอยดองปรุงรส 3 สูตร คือ สูตรสมุนไพร สูตร 3 รส และสูตรน้ำจิ้มซีฟู้ด ผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสของผู้บริโภคพบว่าให้การยอมรับสูตรหอยดอง ปรุงรส 3 รส มากที่สุด ประกอบด้วยน้ำปลา 15 กรัม น้ำตาลปีบ 15 กรัม น้ำตาลทราย 17 กรัม น้ำมะขามเปียก 40 กรัม การพัฒนากรรมวิธีการผลิตหอยดองมี 3 สูตร พบว่า สูตรหอยดองที่แช่ด้วยน้ำแบ่งข้าวเหนียวผู้บริโภค ให้การยอมรับมากที่สุด และผลิตภัณฑ์ปลาเค็ม ใช้เกลือ 7 % เป็นสูตรที่ยอมรับของผู้บริโภคมากที่สุด 2) การเปลี่ยนแปลงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ประมงในด้านต่างๆ ในผลิตภัณฑ์

RDG60A0016-05 (ต่อ)			การเปลี่ยนแปลงคุณภาพในผลิตภัณฑ์หอยตลับปรุงรส 3 รส ที่เก็บรักษาในสภาวะการเก็บ 3 สภาวะคือ สภาวะบรรยากาศปกติ สภาวะใส่สารดูดซับออกซิเจน และสภาวะปรับบรรยากาศด้วยแก๊สไนโตรเจน พบว่า ในเวลา 60 วัน คุณภาพทางด้านจุลชีววิทยาปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช. 314/2547 หอยปรุงรส) ค่า Aw มีค่าใกล้เคียงกันช่วง 0.4-0.5
รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-06 การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง นางสาวสุธิรา ปานแก้ว 075-204060/ 098-6710279 suthira.pa@gmail.com วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 2560 – เมษายน 2561	200,000	- รวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน และวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว (เพิ่มเติมการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิจากรายงานความก้าวหน้าระยะ 6 เดือน โดยจะลงเก็บข้อมูลเพิ่มเติม มกราคม-กุมภาพันธ์ 2561) - กำหนดรูปแบบและเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อให้ได้คู่มือสำหรับกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ได้ทำการประเมินแล้วแต่เนื่องจากชุดโครงการ ประเด็นกลุ่มวิจัยท่องเที่ยวการดำเนินงานไม่สอดคล้องกัน ต้องกำหนดรูปแบบของเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิจากรายงานความก้าวหน้า ระยะ 6 เดือน) - จัดประชุม ร่วมกัน 3 ฝ่าย ระหว่างทีมงานนักวิจัย ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสถานศึกษาเครือข่าย (แผนเดิมกำหนดให้จัดการประชุม 1 วัน จำนวน 1 ครั้ง ทำการปรับแผนใหม่โดยขยายช่วงเวลาในการจัดการประชุมเพิ่มเติม ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิจากรายงานความก้าวหน้า ระยะ 6 เดือน) <u>สรุปผลการวิจัย</u> ศักยภาพของเกาะหอยไทรและสันหลังลูกมังกรของชุมชนบ้านแหลม อยู่ในระดับดี มีระดับคะแนนที่ 142 คะแนน ศักยภาพของเส้นทางศึกษาธรรมชาติบ้านหินคอกควาย อยู่ในระดับปานกลาง มีระดับคะแนนที่ 120 คะแนน ส่วนศักยภาพของป่าชายเลนชุมชนบ้านทุ่งตะเชะ อยู่ในระดับดี มีระดับคะแนนที่ 138 คะแนน และ ศักยภาพของน้ำตกน้ำเค็ม อยู่ในระดับดี มีระดับคะแนนที่ 159 คะแนน การเข้าถึงและรูปแบบกิจกรรมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่พัฒนาแล้วของทั้ง 3 ชุมชน พบว่าเกาะหอยไทร และสันหลังลูกมังกรของชุมชนบ้านแหลม เข้าถึงได้โดยทางเรือ ส่วนกิจกรรมที่เหมาะสมคือ การพายเรือตกปลา/ตกปู และการหาหอยปะ (หอยตลับ) เส้นทางศึกษาธรรมชาติบ้านหินคอกควาย เข้าถึงได้จากทางเรือ ทางรถยนต์ จักรยานยนต์และรถจักรยาน กิจกรรมที่เหมาะสมคือ กิจกรรมพายเรือตกปลา/ตกปู กิจกรรมเดินป่าศึกษา

RDG60A0016-06 (ต่อ)			ธรรมชาติ ป่าชายเลนชุมชนบ้านทุ่งตะเชาะสามารถเข้าถึงได้จากทางเรือ ทางรถยนต์ จักรยานยนต์และรถจักรยาน กิจกรรมที่เหมาะสมคือ กิจกรรมพายเรือตกปลา/ตกปู กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ และกิจกรรมการเก็บหอย ส่วนน้ำตกน้ำเค็มนั้นสามารถเข้าถึงได้จากทางเรือ ทางรถยนต์ จักรยานยนต์และรถจักรยาน กิจกรรมที่เหมาะสมคือ กิจกรรมพายเรือตกปลา/ตกปู การชมน้ำตก และการส่องนกชนิดต่างๆ เช่น เขียวแดง นกกริ่ง ประเภทการท่องเที่ยว แบ่งเป็นการท่องเที่ยวแบบครึ่งวันและ 1 วัน โดยการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนสำหรับการท่องเที่ยวแบบครึ่งวัน คือ 7 คน/วัน และสำหรับการจัดรูปแบบการท่องเที่ยวแบบ 1 วันคือ 6 คน/วัน
รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-07 ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง นายอัมรินทร์ สันตินิยมภักดี 074-587241-4/ 089-466-6145 amarin_nok@hotmail.com วิทยาลัยรัตภูมิ มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 2560 – เมษายน 2561	350,000	- เก็บข้อมูลในพื้นที่ 3 อำเภอขาดอำเภอหาดสำราญ ในประเด็นทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น และประเด็นทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง (ไม่เป็นไปตามแผน นักวิจัยแจ้งว่ามีบริบทพื้นที่ห่างไกลจากอำเภออื่น ในลุ่มน้ำปะเหลียนด้วยกัน) - ระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเบื้องต้นกับกลุ่มชาวบ้าน เพื่อหาแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน สร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชน (เป็นไปตามแผน) <u>สรุปผลการวิจัย</u> ความมุ่งหวังของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน คือ ต้องการรักษาฐานทรัพยากรสู่ความมั่นคงของเศรษฐกิจ และการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้มีความยั่งยืน เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนและกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวสู่ชุมชน การเพิ่มมูลค่าด้านผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมงและผลผลิตจากการแปรรูปสัตว์น้ำตลอดจนคงไว้ ซึ่งวิถีที่ดั้งเดิมของชุมชนในมิติของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวพันกับทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ การผลิตใบจาก หัตถกรรมจักสานก้านจากของตำบลวังวน อำเภอกันตัง ปะมงพื้นบ้าน การงมหอยตลับ หอยนางรม การจับปลาโดยภูมิปัญญา ของทั้ง 3 อำเภอ วัฒนธรรมความเชื่อของการอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรมของชาวไทยพุทธ อิสลาม และเชื้อสายจีนในลุ่มน้ำปะเหลียน อัตลักษณ์ของประวัติศาสตร์ชุมชนสอดคล้องอย่างเหนียวแน่นจนเป็นความเฉพาะตัว สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้จากศักยภาพบนพื้นฐานทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน อยู่บนฐานคิดที่เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการผสมผสานจุดมุ่งหมายของการฟื้นฟูและอนุรักษ์

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-07 (ต่อ)			สภาพแวดล้อม แรงเร้าความภาคภูมิใจในความเป็นอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมประเพณีของตน 1) การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน 1. เมืองครุ/กลไก ในการบริหารจัดการท่องเที่ยว ที่เกิดจากการรวมตัวของคนในชุมชน เพื่อเป็นแกนนำในการบริหารจัดการ ท่องเที่ยว ได้แก่ หมู่ 3 บ้านแหลม ตำบลวังวน อำเภอกันตัง และหมู่ 3 บ้านนา ตำบลหินคอกควาย อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว 2. มีระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน และกฎกติกาที่ใช้ในการบริหารการท่องเที่ยว และสามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาด้านอื่นๆ ของชุมชน การพัฒนาทักษะและเสริมศักยภาพของคนในกลุ่มท่องเที่ยวและชุมชน เพื่อการสร้างงานและรายได้ให้กับชุมชน ผ่านค่าอาหาร ค่านำเที่ยว 3. การควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบและรูปแบบที่ใช้สำหรับบริหารจัดการท่องเที่ยวของชุมชน 4. การตลาดและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นกับชุมชน อย่างยั่งยืน 5. การกระจายรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างเป็นธรรมและสร้างโอกาสในการมีรายได้เสริม 6. ส่งเสริมวัฒนธรรมของชุมชน ผ่านการรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีกฎกติกาและแนวทางเพื่อเคารพและปกป้องวัฒนธรรมชุมชน ส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟู และสืบทอดวัฒนธรรม 7. นักท่องเที่ยวมีส่วนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน ผ่านกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ กระตุ้นจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งคนในชุมชน และผู้มาเยือน 8. มีการบริการที่ดีและปลอดภัย ทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ นักสื่อความหมายท้องถิ่น เจ้าของ บ้าน และการประสานงานที่ดีระหว่างกลุ่มในชุมชนเพื่อให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการนั่งเรือชมป่าชายเลนที่คงความอุดมสมบูรณ์ทั้งพันธุ์ไม้และสัตว์น้ำ การชมกระชังเลี้ยงปลาและหอยนางรม เป็นอีกอาชีพหนึ่งของคนในชุมชน กิจกรรมการนั่งเรือไปเก็บหอยตลับที่หาดห่อไทร หรือที่บริเวณน้ำตกกลายเป็นหาด กิจกรรมการนั่งเรือชมลุ่มน้ำปะเหลียน กิจกรรมชมวิถีชีวิตชาวบ้านที่ประกอบอาชีพปลูกใบจาก ตัดยางพารา และการทำประมงหาปลาเก็บหอย

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-08 แนวทางการออกแบบและปรับปรุง ภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมพื้นที่ลุ่มน้ำ ปะเหลียนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน ดร.ณัฐนิภรณ์ น้อยแสงี่ยม 0-7431-7173 ต่อ 5002/ 09-2259-1264 nattane@gmail.com คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 – เมษายน 61	300,000	1. การระบุพื้นที่เพื่อการจัดภูมิทัศน์ทางสิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม (เป็นไปตามแผน) 2. จัดทำแนวทางเบื้องต้นในการออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน (เป็นไปตามแผน) 3. จัดเวทีชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมแก้ปัญหาโดยชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เป็นไปตามแผน) <u>สรุปผลการวิจัย</u> ประเด็นความต้องการรูปแบบภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมของชุมชนเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยมีแนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและระบบสาธารณูปการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการคมนาคมกับระบบเมือง 2) เชื่อมโยงการเข้าถึงพื้นที่ท่องเที่ยวทุกจุดที่สำคัญ โดยการกำหนดเส้นทางเดินริมน้ำและจุดแวะชมซึ่งจะเป็นการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชนได้อย่างทั่วถึง 3) รูปแบบภูมิทัศน์ทางเดินริมน้ำที่ได้เป็นการนำลักษณะธรรมชาติของชายฝั่งมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ เพื่อให้มีความสอดคล้องและกลมกลืนกับภูมิทัศน์ธรรมชาติเดิมในพื้นที่ และจากการศึกษาพบว่า การออกแบบภูมิทัศน์และรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมจากผู้อาศัยในชุมชนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับพื้นที่ท่องเที่ยวอื่น ภายใต้ความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
RDG60A0016-09 นวัตกรรมสีเขียววัสดุเหลือใช้จากต้น จากสู่ความยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ดร.ทัชชญา สังฆะกุล 074-317100/ 0815981090 tachayasangkakool@gmail.com คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 – เมษายน 61	250,000	1. เก็บข้อมูลศักยภาพเศษวัสดุเหลือใช้ชุมชน และข้อมูลวัตถุดิบ รวมถึงข้อมูลชุมชนในมิติด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (เป็นไปตามแผน) 2. เก็บข้อมูลด้านความต้องการในการนำเศษวัสดุจากไปใช้ประโยชน์ (เป็นไปตามแผน) 3. ออกแบบและการผลิตนวัตกรรมต้นแบบผนังหรือผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุเหลือใช้จากทางจาก เป็น 3 รูปแบบ คือ ผนัง ผ้าเปดาน และฉนวนกันเสียง(เป็นไปตามแผน) 4. จัดกิจกรรมถ่ายทอดนวัตกรรมแก่ชุมชนต้นแบบ โดยทำการประเมินผลความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ และหาแนวทางในการพัฒนา โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับกระบวนการสังเกต สอบถาม และจดบันทึก (เป็นไปตามแผน)

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-09 (ต่อ)			<u>สรุปผลการวิจัย</u> กระบวนการออกแบบ ผลิตภัณฑ์มือ ฉลาก และผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากวัสดุเหลือใช้จากต้นจากภายใต้แนวคิด “ฉลากเขียว” (Green label หรือ Eco-label) กระบวนการนี้ได้ทำการร่วมออกแบบกับชุมชน การร่วมพัฒนารูปแบบและเครื่องมือ การประเมินผลความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ และร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาโดยใช้กระบวนการสังเกต สอบถาม และจดบันทึก และทำการออกแบบเครื่องมืออัดเส้นใยจากเครื่องมือในการผลิตนวัตกรรม โดยการพัฒนาเครื่องมือได้ทำการพัฒนาจากคำแนะนำจากชุมชน ทั้งนี้นวัตกรรมที่ได้จากเศษวัสดุเหลือใช้จากต้นจาก มีดังนี้ 1. ผงแป้งซีเมนต์ใยจากเปลือกทางเดินใยจาก 2. ผ้าเพดานเส้นใยจาก 3. โคมไฟใยจาก 4. บล็อกประสานเส้นใยจาก 5. บล็อก 6. ซีเมนต์เส้นใยจาก 7. ผงกันเสียงเส้นใยจาก กระบวนการนี้ได้ทำการทดสอบค่าความหนาแน่น ความชื้น ความต้านทาน ความเป็นฉนวน การลามไฟ ความต้านทานแรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้า ฯลฯ กระบวนการต่อยอด การถ่ายทอดเทคโนโลยี และวิพากษ์นวัตกรรมจากชุมชนต้นแบบเพื่อพัฒนานวัตกรรม โดยการรวบรวมผลประเมินผลคุณภาพเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์ การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนเป้าหมาย และการขยายองค์ความรู้นวัตกรรมโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อหาแนวทางการต่อยอดนวัตกรรม และขยายผลนวัตกรรมสู่ชุมชนอื่น ๆ ผลผลิตสำคัญที่มีค่ายิ่งคือความตระหนักที่เกิดขึ้นในชุมชนที่เห็นคุณค่าของเศษวัสดุเหลือใช้จากทางจาก การเกิดกลุ่มชุมชนใหม่คือกลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ 3 และกลุ่มเดิมคือ กลุ่มจักสานก้านจากในการร่วมพัฒนา “โคมไฟเส้นใยธรรมชาติจากเศษใยจาก” การลดลงของปริมาณขยะจากเศษวัสดุที่ลดลงส่งผลให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีในชุมชน ก่อเกิดความยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ผลผลิตหลักที่ได้คือนวัตกรรมจากเศษวัสดุเหลือใช้ 7 ผลิตภัณฑ์ และฉลากผลิตภัณฑ์เส้นใยธรรมชาติจากต้นจาก การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยคือ กระบวนการเรียนรู้ทรัพยากรในพื้นที่ กระบวนการเรียนรู้ในการสร้างเครือข่ายหรือกลุ่มในการสร้างนวัตกรรมจากเศษวัสดุเหลือใช้ในชุมชน กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยการบูรณาการร่วมกับระหว่างผู้วิจัยและชุมชน การเรียนรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกิดอย่างมีอัตลักษณ์และสอดคล้องกับทรัพยากรในพื้นที่

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-10 การสร้างมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์นางสาวสุพัตรา เพ็งเกลี้ยง 082-2026821 supattra2429@hotmail.com วิทยาลัยรัตภูมิ มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 - เมษายน 61	250,000	1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการนำส่วนประกอบของยอดจากมาสร้างอาชีพ และปัญหาที่เกิดขึ้นผ่านการสัมภาษณ์รายบุคคลและการสนทนากลุ่มย่อยจากผู้รู้และผู้ที่มีประสบการณ์ในพื้นที่ ทั้งนี้ กิจวัตรจะลงพื้นที่ 4 อำเภอตามรายละเอียดในสัญญา แต่ลงเก็บข้อมูลเพียง 3 อำเภอ ขาดอำเภอหาดสำราญ หน่วยวิจัยเชิงพื้นที่จึงทำการสอบถาม ได้รับคำชี้แจงว่าเมื่อลงพื้นที่พบว่า อำเภอหาดสำราญมีพื้นที่การติดทะเลทำให้การขึ้นของต้นจากมีน้อย ซึ่งมีน้ำที่เค็มไม่เหมาะต่อการเจริญเติบโตของต้นจาก ชาวบ้านไม่ประกอบอาชีพการสับทางจากและการทำใบจากม้วน ส่วนมากจะทำการประมงและทำสวน จึงไม่ได้ใช้พื้นที่อำเภอหาดสำราญเป็นพื้นที่ดำเนินงานวิจัย (ไม่เป็นไปตามแผน) 2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของทางจาก เศษใบจากเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ทำให้ทราบผลิตภัณฑ์ทางจากที่ผลิตอยู่เดิมในชุมชน (กระดาษสา, เสื่อทางจากซึ่งคุณสมบัติแข็งแรง, กระจ่างปลุกต้นไม้หรือกระจ่างประดับ, ถาดใส่ไข่จากทางจาก และพบว่ามีโรงปุ๋ยหมักขนาดเล็กในพื้นที่อยู่เดิม) 3. มีการสร้างเครื่องบดเศษวัสดุ 1 เครื่อง เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับผลิตภัณฑ์ 2 ชนิด คือปุ๋ยหมักชีวภาพ และการแปรรูปกระจ่างปลุกต้นกล้าไม้ ซึ่งได้ทำการทดสอบและปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ในระยะ 6 เดือน ได้มีการทดสอบการผลิตปุ๋ยหมัก โดยได้สูตรปุ๋ยหมักทางจาก แต่ยังไม่ได้ส่งผลการวิเคราะห์สูตรทางเคมีเนื่องจากกระบวนการหมักยังไม่เสร็จสิ้น (เป็นไปตามแผน) 4. เครื่องอัดเศษวัสดุ การสร้างเครื่องเสร็จสิ้น 80% และจะเสร็จสิ้นในเดือนธันวาคม 2560 (ตามที่แจ้งในรายงานระยะ 6 เดือน) เนื่องจากอุปกรณ์การผลิตไม่พร้อม (ไม่เป็นไปตามแผน แต่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นตามระยะเวลา 12 เดือน) 5. การกำหนดกลุ่มผู้ซื้อและตลาดของผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยได้จัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็นของคนในชุมชนในการออกแบบช่องทางการตลาด และคัดเลือกกลุ่มผู้ซื้อ (เป็นกิจกรรมที่ไม่ได้ระบุในแผน เกิดขึ้นเนื่องจากได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพัฒนาและสร้างโอกาสทางการค้า และการใช้ประโยชน์ของงานวิจัยต่อไป) ได้ผลว่า ตัดเลือกกลุ่มผู้ซื้อ 3 กลุ่มคือ 5.1 กลุ่มนักท่องเที่ยว ให้เป็นของที่ระลึก

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-10 (ต่อ)			5.2 กลุ่มพ่อค้าคนกลาง อาทิเช่น กลุ่มจักสานบ้านนายยอดทอง เพิ่มตัวสินค้าของกลุ่มให้มีความหลากหลายอีกทั้งเป็นกลุ่มที่มีการทำการตลาด และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ได้มีประสิทธิภาพ และเป็นผลิตภัณฑ์ใน product line เดียวกัน 5.3 กลุ่มเกษตรกรในหมู่บ้าน และพื้นที่ใกล้เคียง ในการขายปุ๋ยหมักทางจาก <u>สรุปผลการวิจัย</u> การสร้างมูลค่าจากวัสดุเศษเหลือในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน นักวิจัยทำการเลือกผลิตปุ๋ยหมักทางจากและทางจากบดโดยได้มีการวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมีของปุ๋ยหมัก ในด้านต่างๆ ได้แก่ อัตราส่วนคาร์บอนต่อไนโตรเจน (C/N ratio) ค่าการนำไฟฟ้า (Conductivity) อัตราการย่อยสลายเสร็จสมบูรณ์ (Germination index) ค่าความชื้น (Moisture) ค่า pH มาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์ ปริมาณไนโตรเจน ปริมาณอินทรีย์วัตถุ (OM) ปริมาณโพแทสเซียมทั้งหมด (Total K₂O) ปริมาณเกลือ (Sodium) ปริมาณฟอสเฟสทั้งหมด (total Phosphorus) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในหน่วยกิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (kg CO₂e) จากการศึกษาพบว่า ปุ๋ยหมักที่ผลิตได้ จำนวน 1 ตัน มีธาตุอาหาร ได้แก่ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P₂O₅) และโปแตสเซียม (K₂O) นอกจากนี้การหมักทำปุ๋ยยังช่วยลดปริมาณขยะอินทรีย์ที่จะ ถูกนำไปฝังกลบได้ ผู้ใช้งานโปรแกรมต้องป้อนข้อมูลปริมาณขยะประเภทกิ่งไม้/ใบไม้จากสวนที่นำมาหมักทำปุ๋ย ปริมาณเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ใช้ในการดำเนินงานของโรงทำปุ๋ยหมัก ปริมาณปุ๋ยหมักที่ผลิตได้ต่อ 5 ตัน/เดือน ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลง มีการจัดการเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็นจากชาวบ้านในการนำเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต ให้ตอบโจทย์และความต้องการของชาวบ้าน (เป็นกิจกรรมที่ไม่ได้ระบุในแผน เกิดขึ้นเนื่องจากได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิในการค้นหาแนวทางหรือ การสอบถามความพึงพอใจของชุมชนว่าผลิตภัณฑ์ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนหรือไม่) พบว่า กลุ่มจักสานบ้านนายยอดทองมีความสนใจและจะเข้าร่วมกิจกรรม อีกทั้งพร้อมจะเป็นฐานการเรียนรู้ในการทำผลิตภัณฑ์ในชุมชน

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-11 การพัฒนาตู้อบแสงอาทิตย์สำหรับ อบแห้งใบจากสู่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน นายพนพล โพธิ์ก่าเหน็ด 074-317190/086-6890920 podkumnerd@yahoo.co.th คณะศิลปศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย	พฤษภาคม 60 - เมษายน 61	400,000	- ศึกษากระบวนการตากใบจากสำหรับใช้ในการผลิตติหมาของชุมชนต้นแบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานกระบวนการผลิตติหมา (เป็นไปตามแผน) - ศึกษากระบวนการตากใบจากสำหรับใช้ในการผลิตใบจากสุบของชุมชนต้นแบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานกระบวนการผลิตใบจากสุบ (เป็นไปตามแผน) - ออกแบบตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ที่ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อบริบทชุมชน สำหรับผลิตติหมาต้นแบบและสำหรับผลิตใบจากสุบต้นแบบ (เป็นไปตามแผน) - ทดลองผลิตใบจากสำหรับผลิตติหมาจากตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ โดยผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน (เป็นไปตามแผน) - ทดลองผลิตใบจากสำหรับผลิตใบจากสุบจากตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ โดยผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน (เป็นไปตามแผน) <u>สรุปผลการวิจัย</u> - การพัฒนาเทคโนโลยีการอบใบจากสำหรับใช้ในการผลิตติหมาและใบจากสุบ จากการวิจัยแบบบูรณาการแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน พบว่าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตใบจากได้มากขึ้น สามารถผลิตใบจากได้ตลอดทุกฤดูกาลทั้งฤดูร้อนและฤดูฝน ส่งผลให้ชุมชนมีรายได้อย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี โดยตู้อบใบจากที่พัฒนาขึ้นนั้นสามารถผลิตติหมาได้ครั้งละประมาณ 480 ใบ และสามารถอบใบจากสุบได้ครั้งละประมาณ 12-15 กิโลกรัม - การผลิตติหมาและใบจากสุบโดยใช้ตู้อบแสงอาทิตย์ การผลิตใบจากที่สามารถนำไปใช้ผลิตเป็นติหมาได้นั้น พบว่าการใช้ตู้อบแสงอาทิตย์+ฮีตเตอร์ ที่เวลา 2 ชั่วโมง สามารถลดระยะเวลาการผลิตใบจากให้มีความชื้นลดลงในระดับที่ชุมชนพอใจ โดยใบจากมีความชื้นเหลือเพียงร้อยละ 15.23 ± 0.78 ซึ่งวิธีการนี้มีข้อเสียคือต้องใช้พลังงานไฟฟ้าในการเดินระบบซึ่งส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นประมาณ 24 บาทต่อรอบการผลิต แต่การใช้ตู้อบแสงอาทิตย์+ฮีตเตอร์ มีข้อดีที่สามารถนี้เพิ่มความร้อนภายในตู้อบได้ในช่วงเวลาที่ไม่มีแดดหรือฝนตกซึ่งจะทำให้สามารถผลิตใบจากเพื่อใช้ในการผลิตติหมาได้อย่างต่อเนื่อง วิธีการผลิตใบจากอีกวิธีหนึ่งที่ชุมชนให้ความยอมรับคือการใช้ตู้อบแสงอาทิตย์ (ไม่ใช้ฮีตเตอร์)

รายละเอียดโครงการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	สรุปผลการดำเนินงาน
RDG60A0016-11 (ต่อ)			โดยระยะเวลาที่ใบจากมีคุณลักษณะที่เหมาะสมคือการรอบด้วยตู้อบเป็นเวลา 4 ชั่วโมง ใบจากจะมีความชื้นเหลืออยู่เพียงร้อยละ 12.23 ± 1.10 ซึ่งสามารถใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อนำไปใช้ผลิตติหมาได้เช่นกัน การผลิตใบจากสุบนั้นพบว่า จากการใช้ตู้อบแสงอาทิตย์+ฮีตเตอร์ พบว่าสามารถลดความชื้นในใบจากได้อย่างรวดเร็ว โดยมีความชื้นในใบจากในระดับที่ชุมชนพึงพอใจ การผลิตใบจากสุบโดยใช้ตู้อบแสงอาทิตย์นั้นสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตได้เช่นเดียวกัน โดยช่วงเวลาปกติหรือแดดจัดสามารถใช้ตู้อบแสงอาทิตย์โดยไม่ต้องใช้ฮีตเตอร์ก็สามารถผลิตใบจากสุบได้ และหากไม่มีแดดหรือฝนตกจึงค่อยเปิดใช้งานฮีตเตอร์เพื่อเพิ่มอุณหภูมิภายในตู้อบ ก็สามารถผลิตใบจากสุบได้เช่นเดียวกันแต่อาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการประมาณ 24 บาทต่อรอบการผลิต 3. ประเมินผลจากการผลิตติหมาและใบจากสุบโดยใช้ตู้อบแสงอาทิตย์ จากการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมของเทคโนโลยีตู้อบใบจากทั้งสำหรับใช้ในการผลิตติหมาและใบจากสุบอยู่ในระดับที่ดีมาก โดยพบว่าชุมชนมีความพึงพอใจในภาพรวมเฉลี่ย 4.63 (ร้อยละ 92.6) และเชื่อมั่นว่าเทคโนโลยีตู้อบใบจากมีความคุ้มค่าหรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้งานเฉลี่ยถึง 4.97 (ร้อยละ 99.4) ส่งผลให้เมื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีตู้อบใบจากสู่ชุมชนต้นแบบและขยายผล การดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยทั้งชุมชนต้นแบบและชุมชนขยายผลสามารถนำเทคโนโลยีที่ได้จากโครงการวิจัยไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดเครือข่ายการผลิตผลิตภัณฑ์ใบจากอย่างเป็นระบบ ได้แก่กลุ่มจักสานก้านจากบ้านนายยอดทอง กลุ่มแปรรูปใบจากเป็นผลิตภัณฑ์วังวน และกลุ่มสัมมาชีพบ้านท่าเรือ ทั้งนี้เมื่อรวมรายได้จากเครือข่ายผู้รับเทคโนโลยีตู้อบใบจากจนกระทั่งถึงปัจจุบัน (เดือนเมษายน 2561) สามารถเกิดรายได้ในชุมชนได้แล้วกว่า 1,600,000 บาท ซึ่งนับว่าคุ้มค่ากับการลงทุนติดตั้งเทคโนโลยีตู้อบใบจากที่มีต้นทุนในการติดตั้ง (ไม่รวมค่าขนส่ง) ที่ประมาณ 40,000 บาทต่อตู้ ซึ่งสามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลา 1-2 เดือนเท่านั้น

4. การพัฒนาทักษะของนักวิจัย

โครงการวิจัยภายใต้โครงการ “การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน” นอกจากดำเนินงานวิจัยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนผ่านการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในการสร้างและพัฒนาระบบการดำเนินงานด้านรับใช้สังคมให้แก่แก่นักวิจัยในสังกัด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ข้อมูลของหัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ร่วมโครงการวิจัย ภายใต้โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง จำแนกได้ดังนี้ นักวิจัยภายใต้โครงการมีจำนวนทั้งสิ้น 31 คน จำแนกเป็นเพศชายจำนวน 13 คน และเพศหญิงจำนวน 18 คน

โดยนักวิจัยมีประสบการณ์การทำงานวิจัย โดยจำแนกได้ดังนี้ กลุ่มนักวิจัยหน้าใหม่ (ประสบการณ์ 0-3 ปี) จำนวน 13 คน กลุ่มนักวิจัยรุ่นกลาง (ประสบการณ์ 3.1-6 ปี) จำนวน 14 คน และกลุ่มนักวิจัยอาวุโส (ประสบการณ์ 7 ปีขึ้นไป) จำนวน 4 คน จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า นักวิจัยในโครงการมีส่วนของนักวิจัยหน้าใหม่และนักวิจัยรุ่นกลางสูงกว่า นักวิจัยอาวุโสกล่าวได้ว่า การดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ นอกจากเป็นการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อ แก้ไขปัญหาชุมชนตอบโจทย์ความต้องการของคนในชุมชนแล้ว ยังช่วยพัฒนาทักษะการทำงานวิจัยของนักวิจัยหน้าใหม่ และนักวิจัยรุ่นกลางในการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และนำไปสู่โอกาส ในการต่อยอดงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคมในโอกาสต่อไป

ตารางที่ 9 ข้อมูลของหัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ร่วมโครงการวิจัย

รหัสโครงการ	เพศ		ประสบการณ์การทำงานวิจัย		
	ชาย	หญิง	0-3 ปี	3.1-6 ปี	7 ปีขึ้นไป
RDG60A0016-01	2	1	-	-	3
RDG60A0016-02	2	1	-	2	1
RDG60A0016-03	2	1	3	-	-
RDG60A0016-04	1	1	1	1	-
RDG60A0016-05	-	2	-	2	-
RDG60A0016-06	-	3	2	1	-
RDG60A0016-07	3	2	3	2	-
RDG60A0016-08	-	2	-	2	-
RDG60A0016-09	-	1	1	-	-
RDG60A0016-10	2	2	2	2	-
RDG60A0016-11	1	2	1	2	-
รวม	13	18	13	14	4
	31		31		

5. การนำผลงานจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การดำเนินงานของโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ มีเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาชุมชน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตอบสนองต่อโจทย์ความต้องการที่ได้จากคนในชุมชน การนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ จึงถือเป็นแนวทางสำคัญในการใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในเชิงวิชาการนำไปเพื่อรับใช้สังคมได้อย่างแท้จริง การนำไปใช้ประโยชน์กล่าวได้ว่าเป็นการนำองค์ความรู้ที่ได้เข้าไปปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพของคนในชุมชน ซึ่งย่อมมีผลกระทบทั้งด้านบวกและลบตามมา โดยการนำไปใช้ประโยชน์จำเป็นต้องมีการมองมุมกลับเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ช่วยในการค้นหาแนวทางในการลดผลกระทบด้านลบจากการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ซึ่งนักวิจัยและชุมชนมีการดำเนินงานเพื่อลดผลกระทบด้านลบร่วมกัน การนำผลงานจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ สรุปได้ดังตารางที่ 10

ตาราง 10 สรุปผลผลิตของโครงการวิจัย การเปลี่ยนแปลง และการนำผลงานไปใช้ประโยชน์

ประเด็นการวิจัย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์/ การเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบ/ การนำไปใช้ประโยชน์
1. ประเด็นวิจัยฐานทรัพยากรท้องถิ่น และระบบนิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน 1.1 โครงการเครือข่ายทางสังคมและพลังของข้อมูลและสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรหอยตลับในชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการวิจัย: รศ. ญัฐทิศา โรจนประศาสน์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	1) ได้คืนข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างเครือข่าย ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรหอยตลับของสมาชิก และพลังของข้อมูลและสารสนเทศในการจัดการหอยตลับแก่ชุมชน	1) องค์ความรู้การก่อตัวของเครือข่าย โครงสร้างเครือข่าย บทบาทหน้าที่ การสื่อสาร การบริหารจัดการเครือข่าย 2) ลักษณะโครงสร้างของเครือข่าย และประเด็นของข้อมูลที่ไหลเวียนภายในเครือข่าย องค์ความรู้พลังของข้อมูล และสารสนเทศในการจัดการหอยตลับ 3) การจัดการทรัพยากรหอยตลับ ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ 4) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรหอยตลับของสมาชิก 5)ผลลัพธ์ (ความเท่าเทียม ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน) 6) บทบาทของเครือข่ายต่อการจัดการทรัพยากรหอยตลับ และพลังของข้อมูลที่ใช้ในการจัดการทรัพยากรหอยตลับ ทำให้ชุมชนอื่นสามารถเรียนรู้เรื่องการจัดการทรัพยากรที่สำเร็จหรือล้มเหลว	1) คนในชุมชนเกิดแรงกระตุ้นในการเข้าร่วม การดำเนินงาน และมีการพูดคุยถึงการฟื้นฟู การดำเนินงานของเครือข่ายอนุรักษ์หอยตลับในพื้นที่ขึ้นอีกครั้ง 2) หน่วยงานภาครัฐมีโอกาสได้รับฟังปัญหาและความต้องการของชุมชน ภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเวทีระดมความคิดเห็น เป็นโอกาสในการระดมแนวทางการกำหนดกฎกติกา/ข้อตกลงร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	1) ด้านชุมชนและพื้นที่ หน่วยงาน: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบล, ประมงอำเภอ, ประมงจังหวัดตรัง, ใบไม้เขียว, สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลน, กรมเจ้าท่า กระตุ้นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชน มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งชุมชน ภาครัฐ และเอกชน ขึ้นต้นอาจสร้างเป็น “ข้อบัญญัติลุ่มน้ำปะเหลียนในการอนุรักษ์หอยตลับ” และยกระดับจากข้อบัญญัติลุ่มน้ำปะเหลียนเป็นประกาศจังหวัดตรัง ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านวิชาการ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง สาขาการจัดการธุรกิจสัตว์น้ำ สาขาวิทยาศาสตร์ทางทะเล และสาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนได้

ประเด็นการวิจัย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์/ การเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบ/ การนำไปใช้ประโยชน์
1.2 โครงการพลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลักและความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการวิจัย: นายวิกิจ ผินรับ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	1) เอกสารเผยแพร่งานวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์ 2) จัดการอบรมเพื่อถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่ชุมชน 3) จัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ปลาเศรษฐกิจในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	1) องค์ความรู้เรื่องความสัมพันธ์ของปลาเศรษฐกิจกับคุณภาพน้ำ 2) ได้ข้อมูลรูปแบบการเจริญเติบโต ค่าเจริญเติบโต ค่าความยาวอนันต์ ค่าช่วงชีวิต มีอัตราการตายรวม อัตราการตายจากการประมง อัตราการใช้ประโยชน์ทางการประมง อัตราการทดแทนที่ต่อปี และมีการวางแผนการใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1) เยาวชน และคนในชุมชนได้องค์ความรู้และเล็งเห็นคุณค่าเกี่ยวกับปลาเศรษฐกิจในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ผ่านกิจกรรมฐานการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ปลาเศรษฐกิจในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน 2) คนในชุมชนมีการตระหนักในองค์ความรู้ปลาเศรษฐกิจและต้องการนำผลการวิจัยไปต่อยอดเพื่อการอนุรักษ์ในอนาคต	1) จัดทำคู่มือ/ แผ่นพับ สำหรับเผยแพร่แก่ผู้สนใจและหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านการท่องเที่ยว การค้า และการอนุรักษ์ปลาเศรษฐกิจท้องถิ่นในอนาคต 2) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีราชภัฏนครศรีธรรมราช นำข้อมูลของปลาเศรษฐกิจชนิดหลักไปศึกษาด้านชีวประวัติ (การกินอาหาร ฤดูกาลสืบพันธุ์ ความตกของไข่ ความสมบูรณ์ของน้ำเชื้อ) โดยนำข้อมูลดังกล่าวไปเพาะพันธุ์ปลาเศรษฐกิจชนิดหลักนำไปสู่การเลี้ยงและปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ
1.3 โครงการรูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการวิจัย: นายนิคม อ่อนสี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	1) ทู่นเพื่อการจำลองการเคลื่อนที่ของกระแสน้ำ 2) ได้ระบบเซนเซอร์ตรวจวัดคุณภาพน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่แบบเรียลไทม์	1) องค์ความรู้เกี่ยวกับการไหลเวียนของกระแสน้ำ ความเร็วและทิศทางกระแสน้ำ การแพร่กระจายความเค็ม และคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน 2) แนวทางในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการจัดพื้นที่อนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนอย่างยั่งยืน	1) คนในชุมชนเกิดแนวความคิดการจัดตั้งเครือข่ายการเฝ้าระวังเพื่อติดตามและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในพื้นที่แบบเรียลไทม์ และต้องการแนวทางแก้ไข หรือแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดปัญหาหรือเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาทิ ภาวะน้ำจืด	1) นำเซนเซอร์การตรวจคุณภาพน้ำลงไปได้ติดตั้งในพื้นที่ สามารถตรวจวัดคุณภาพน้ำและได้ข้อมูลที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการเฝ้าระวังให้แก่ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ช่วงฤดูฝนและฤดูแล้ง 2) นำข้อมูลการทำนายอัตราคงอยู่ของทรัพยากรสัตว์น้ำที่สำคัญในพื้นที่ ส่งคืนชุมชนเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่

ประเด็นการวิจัย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์/ การเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบ/ การนำไปใช้ประโยชน์
2. ประเด็นวิจัยท่องเที่ยว 2.1 โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการวิจัย: นางสาวสุริยา ปานแก้ว วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว	1) ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2) คู่มือสำหรับกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ครอบคลุม 4 อำเภอ 3) ได้เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	1) คู่มือสำหรับกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ครอบคลุม 4 อำเภอ 2) เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน 3) ราคาที่เหมาะสมกับเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชน 4) ทราบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	1) องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการประเมินศักยภาพมาพัฒนา และดึงคนในชุมชนมาพัฒนาทักษะทางด้านการท่องเที่ยว 2) องค์การบริหารส่วนตำบลนำองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ที่ได้สามารถพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวได้ในอนาคต มารวบรวมและกระตุ้นเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	1) ชุมชนในพื้นที่ มีการนำคู่มือทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไปใช้ในการกำหนดแนวทางการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชุมชนได้
2.2 โครงการศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นทรัพยากรธรรมชาติพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการวิจัย: นายอัมรินทร์ สันตินิยม ภัคดี วิทยาลัยรัตภูมิ	1) รวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) ได้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (วีดิทัศน์) และป้ายสื่อความหมายบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	1) ได้ข้อมูลศักยภาพทางกายภาพในพื้นที่ทั้ง 4 แห่ง ที่มีแนวทางการพัฒนาให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยว 2) ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในออกแบบแนวทางการจัดการท่องเที่ยวที่ต้องการ	1) เกิดการรวมตัวกันของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง 2) คนในชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ ก่อให้เกิดความร่วมมือ เพื่อเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่อส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	1) หน่วยงานบริหารส่วนตำบล สามารถนำองค์ความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง มาใช้ในการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน

ประเด็นการวิจัย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์/ การเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบ/ การนำไปใช้ประโยชน์
2.3 โครงการแนวทางการออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน หัวหน้าโครงการวิจัย: นางสาวณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	1) ได้รูปแบบภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานการทำงานที่ชุมชนมีส่วนร่วม 2) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรม	1) รูปแบบภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานการทำงานที่ชุมชนมีส่วนร่วม	1) ชุมชนมีบทบาทหลัก มีส่วนร่วมพัฒนารูปแบบภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมเพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทชุมชน 2) หน่วยงานภาครัฐรับทราบแนวทางการออกแบบรูปแบบภูมิทัศน์ ช่วยในการต่อยอดเพื่อนำผลการวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ต่อไป	1) หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบพื้นที่สามารถนำผลการวิจัยที่ได้แนวทางของรูปแบบภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมมาตั้งงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะเป็นแหล่งกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับชุมชน 2) กระบวนการดำเนินการวิจัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถนำไปขยายผลเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ชุมชนและท้องถิ่นอื่นได้
3. ประเด็นวิจัยนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชน 3.1 โครงการเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ของชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง หัวหน้าโครงการวิจัย: ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์ วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว	1) ได้ผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปวัสดุเศษเหลือทางจาก 2 ชนิด คือ กระจ่าง และถ่าน แพนซีกำจัดกลิ่น คือ กระจ่าง และถ่าน 2) ได้ผลการวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ 3) ได้รูปแบบกลยุทธ์ทางการตลาด	1) ผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปวัสดุเศษเหลือทางจาก 2 ชนิด คือ กระจ่าง และถ่าน แพนซีกำจัดกลิ่น 2) ผลการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ 3) รูปแบบการจัดการกลยุทธ์ทางการตลาดของผลิตภัณฑ์	1) วัสดุเศษเหลือจากทางจากที่มีจำนวนมากในพื้นที่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ เกิดการสร้างรายได้เพิ่มเติมให้แก่คนในพื้นที่ 2) เยาวชนและผู้สนใจในพื้นที่ เข้าร่วมกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้การผลิตกระจ่างและถ่านแพนซีกำจัดกลิ่น และนำความรู้ที่ได้มาผลิตและจำหน่ายได้ด้วยตนเอง	1) โรงเรียนบ้านแหลม ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง สนับสนุนให้อาจารย์และนักเรียนเข้าร่วมการอบรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ 2) โรงเรียนบ้านแหลม ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง นำแนวทางการผลิตและองค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมจัดทำหลักสูตรส่งเสริมการจัดทำอาชีพในโรงเรียน

ประเด็นการวิจัย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์/ การเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบ/ การนำไปใช้ประโยชน์
3.2 โครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร หัวหน้าโครงการวิจัย: ผศ.ชมพูนุช โสมาลีย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	1) ได้พัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านที่ชุมชนคัดเลือก ได้สูตรผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคทั่วไป และชุมชนยอมรับในรสชาติ ลักษณะ เนื้อสัมผัส 2) นำวัตถุดิบจากพื้นที่มาสร้างรายได้ จำนวนอย่างน้อย 2 ชนิด คือ ผลิตภัณฑ์จาก หอย และ ผลิตภัณฑ์จากปลาหลังเขียว 3) ได้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม แสดงคุณค่าทางโภชนาการ 4) ได้ผลการวิเคราะห์คุณภาพทางกายภาพ เคมีจุลินทรีย์ และ ทราบอายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์	1) ผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านที่ได้รับการพัฒนาสูตรที่ผู้บริโภคทั่วไปและชุมชนยอมรับในรสชาติ ลักษณะ เนื้อสัมผัส 2) ผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบในพื้นที่มาสร้างรายได้ คือ ผลิตภัณฑ์จากหอย และ ผลิตภัณฑ์จากปลาหลังเขียว 3) ผลิตภัณฑ์แปรรูปการประมงที่มีบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม ฉลากที่แสดงคุณค่าทางโภชนาการ 4) ได้ข้อมูลต้นทุน กำไร และขาดทุนในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมงที่ได้รับการพัฒนา	1) ผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง และกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ร่วมคัดเลือกผลิตภัณฑ์ประมงที่ต้องการพัฒนาคุณภาพ 2) ผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง และกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เข้าร่วมการอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมง ทั้งคุณภาพการผลิต บรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา และการเก็บรักษาเพื่อยืดอายุของผลิตภัณฑ์ 3) ผู้นำชุมชน ผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง และกลุ่มอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง ทราบแนวทางการควบคุมมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ประมง และคำนึงถึงการควบคุมมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ให้มีความต่อเนื่อง	1) ผู้นำชุมชน ผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง และกลุ่มอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง นำแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไปทดลองดำเนินการ 2) นำผลผลิตที่ได้รับการพัฒนาทั้งรสชาติ และบรรจุภัณฑ์ไปทดลองจำหน่ายตามช่องทางต่างๆ

ประเด็นการวิจัย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์/ การเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบ/ การนำไปใช้ประโยชน์
3.3 โครงการนวัตกรรม สีเขียววัสดุเหลือใช้จาก ต้นจากสู่ความยั่งยืน ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการวิจัย: นางสาวทชชญา สังฆะกุล คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์	1) ได้ต้นวัตกรรม ต้นแบบจากวัสดุเหลือ ใช้จากโคนจาก ใบจาก และทางจาก 2) ได้ผลิตภัณฑ์จาก การขยายผลและต่อ ยอกจากนวัตกรรม จากเศษวัสดุเหลือใช้ จากต้นจาก	1) นวัตกรรมต้นแบบจากวัสดุเหลือใช้จาก โคนจาก ใบจาก และทางจาก 2) ผลิตภัณฑ์จากการขยายผล และ ต่อยอดจากนวัตกรรมจากเศษวัสดุเหลือใช้ จากต้นจาก จำนวน 7 ผลิตภัณฑ์ (ผนัง ซีเมนต์ใยจาก บล็อกทางเดินใยจาก ผ้าเปดานเส้นใยจาก โคมไฟใยจาก บล็อกประสานเส้นใยจาก บล็อกซีเมนต์ เส้นใยจาก ผนังกันเสียงเส้นใยจาก โดย ผลิตภัณฑ์ข้างต้นผ่านการทดสอบ ค่าหนาแน่น ความชื้น ความต้านทาน ความเป็นฉนวน การลามไฟ ความต้านทาน แรงดึงตั้งฉากกับผิวหน้า	1) ชุมชนเห็นคุณค่าของวัสดุเศษเหลือใช้จาก ทางจาก และเกิดกลุ่มชุมชนใหม่ คือกลุ่ม แม่บ้านหมู่ที่ 3 และกลุ่มอาชีพเดิมในพื้นที่ “กลุ่มจักสานก้านจาก” ร่วมพัฒนา โคมไฟเส้น ใยธรรมชาติจากเศษใยจาก 2) เกิดกระบวนการเรียนรู้ทรัพยากรที่มีในพื้นที่ เรียนรู้ในการสร้างเครือข่ายหรือกลุ่มในการ สร้างนวัตกรรมจากเศษวัสดุเหลือใช้ชุมชน 3) เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์โดยการบูรณาการร่วมกับระหว่าง ผู้วิจัยและชุมชน 4) เกิดการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดตรัง และชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	1) โรงเรียนในพื้นที่ ม.3 นำเยาวชนและคน ในชุมชนร่วมกันสร้างพื้นบล็อกทางเท้าเส้นใยจาก เพื่อใช้งานในโรงเรียน 2) กลุ่มจักสานก้านจาก นำองค์ความรู้ด้านการ ผลิต โคมไฟเส้นใยธรรมชาติจากเศษใยจาก ดำเนินการผลิตเพื่อนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่ตลาด ช่วยพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสตรีและ เยาวชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน
3.4 โครงการสร้าง มูลค่าวัสดุเศษเหลือจาก การแปรรูปของชุมชน เพื่อ สนับสนุนผลิตภัณฑ์ หัวหน้าโครงการวิจัย: นางสาวสุพัตรา เพ็งเกลี้ยง วิทยาลัยรัษฎามิ	1) ได้เครื่องมือแปรร รูปวัสดุเศษเหลือใช้ ผลิตภัณฑ์ 2) ได้ผลิตภัณฑ์ 2 ชนิด คือ ปุ๋ยหมัก ชีวภาพ และกระถาง ประดับ 3) จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ เผยแพร่ให้แก่ชุมชน	1) เครื่องมือแปรรูปวัสดุเศษเหลือใช้ ผลิตภัณฑ์ 2) ผลิตภัณฑ์ 2 ชนิด คือ ปุ๋ยหมักชีวภาพ และกระถางประดับ (กระถางปลูกต้นไม้) 3) สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ให้แก่ชุมชนและ ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าวัสดุเศษ เหลือจากการแปรรูปของชุมชน	1) เกิดการรวมกลุ่มเพื่อผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ และกระถางประดับจากวัสดุเศษเหลือในชุมชน 2) เกิดการตระหนักรู้ถึงการนำวัสดุเศษเหลือ จากการแปรรูปภายในชุมชน มาเพื่อสร้าง ประโยชน์และก่อให้เกิดรายได้ในพื้นที่	1) จัดทำคู่มือ/แผ่นพับ ในการรวบรวมแนวทางการ สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่วัสดุเศษเหลือ และ สร้างผลิตภัณฑ์ 2) จัดการเผยแพร่องค์ความรู้ในการผลิตให้แก่ คนในชุมชน

ประเด็นการวิจัย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์/ การเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบ/ การนำไปใช้ประโยชน์
3.5 โครงการพัฒนา ตู้อบแสงอาทิตย์สำหรับ อบแห้งใบจากสู่ชุมชนลุ่ม น้ำปะเหลียน หัวหน้าโครงการวิจัย: นายณพดล โพชกำเนิด คณะศิลปศาสตร์	1) ได้ตู้อบ แสง อาทิตย์ที่มีความ ค ุ้ ม ค ่า ท ่า ง เศรษฐศาสตร์ 2) ได้เครือข่ายการ ผลิตผลิตภัณฑ์จาก วัสดุเหลือใช้จาก ต้นจากในลุ่มน้ำ ปะเหลียน	1) ตู้อบแสงอาทิตย์ที่สามารถผลิตดีหมา และใบยาสูบที่มีประสิทธิภาพ 2) เกิดเครือข่ายการผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุ เหลือใช้จากต้นจากในลุ่มน้ำปะเหลียน	1) ชุมชนมีความพึงพอใจและเชื่อมั่น ในเทคโนโลยีการตู้อบใบจากทำให้เมื่อจัด กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการอบใบจาก ต้นแบบและขยายผลสามารถดำเนินลุล่วง ด้วยดี 2) เกิดเครือข่ายการผลิตผลิตภัณฑ์ใบจาก อย่างเป็นระบบ 3) เมื่อรวมรายได้จากเครือข่ายผู้รับเทคโนโลยี ตู้อบใบจากจนกระทั่งปัจจุบัน (เดือนเมษายน 2561) สามารถเกิดรายได้ในชุมชนได้กว่า 1,600,000 บาท ซึ่งนับว่าคุ้มค่ากับการลงทุน ติดตั้งเทคโนโลยีตู้อบใบจากที่มีต้นทุนในการ ติดตั้ง (ไม่รวมค่าขนส่ง) ประมาณ 40,000 บาท/ตู้ และสามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลา 1-2 เดือน	1) ชุมชนต้นแบบและชุมชนขยายผล สามารถนำ เทคโนโลยีที่ได้จากโครงการวิจัยไปใช้ในการ ประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) กลุ่มจักสานยักจากบ้านนายยอดทอง กลุ่มแปรรูป ใบจากเป็นผลิตภัณฑ์วงวน และกลุ่มสัมมาชีพ บ้านท่าเรือ ร่วมมือในการผลิตผลิตภัณฑ์ใบจาก ในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1.ผลการดำเนินงาน

1.1 ด้านการบริหารจัดการการวิจัย

ผลการดำเนินงานด้านบวก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ดำเนินการบริหารจัดการโครงการวิจัยการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง โดยได้มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยจุดเริ่มต้นในการพัฒนาระบบงานวิจัยของมหาวิทยาลัยร่วมกับชุมชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่มีการสร้างระบบและกระบวนการบริหารจัดการงานวิจัย มีระบบสนับสนุนการพัฒนา นักวิจัยรุ่นใหม่ เริ่มพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ด้วยการทำงานวิจัยร่วมกับชุมชนและใช้โจทย์วิจัยที่มาจากชุมชน มีกลไกการสนับสนุนนักวิจัยพี่เลี้ยง และกลไกอื่นๆซึ่งจะได้พัฒนาขึ้นจากการทำโครงการวิจัยดังกล่าวร่วมกับผู้ให้การสนับสนุนและหน่วยงานพี่เลี้ยง งานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีการค้นหาโจทย์วิจัยจากชุมชน นำมากำหนดเพื่อเป็นกรอบการวิจัยให้แก่ักวิจัยในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักวิจัย หน่วยงานจากทั้งภาครัฐและเอกชน คนในท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาท้องถิ่น กระตุ้นการสร้างนักวิจัยในท้องถิ่นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรท้องถิ่น และการอนุรักษ์ให้เกิดความยั่งยืน โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่โดยเฉพาะเพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด อีกทั้งเป็นศูนย์กลางในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโครงการวิจัยทำให้เกิดความตื่นตัวของงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคม เห็นได้จากเมื่อมีการรายงานความคืบหน้าของการดำเนินโครงการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากประชาสัมพันธ์งานวิจัยแล้ว สามารถช่วยสร้างเครือข่ายงานวิจัยอื่นให้สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการบริหารจัดการร่วมกัน และช่วยกระตุ้นให้ผู้ที่ได้รับข่าวสารเล็งเห็นความสำคัญของทรัพยากรในท้องถิ่นของตนผ่านการดำเนินงานวิจัยเพื่อการจัดการและการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

นอกจากนี้การดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ช่วยเพิ่มโอกาสในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่มหาวิทยาลัยด้านการบริการวิชาการเพื่อชุมชน ทำให้ชุมชนทราบถึงแนวทางการดำเนินงาน อันเกิดเป็นผลกระทบแง่บวกอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากกิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อค้นหาโจทย์จากชุมชน ไปจนถึงการลงพื้นที่เพื่อดำเนินงานวิจัย และมีการเชิญให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิจัย เรียนรู้แนวทางการทำวิจัยในการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยนักวิจัย กระตุ้นให้เกิดสำนึกรักบ้านเกิดและตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นของชุมชน เกิดการสร้างอาชีพและกระจายองค์ความรู้ในการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน รวมถึงมีการจัดเวทีชุมชน รวมถึงมีการลงพื้นที่เพื่อทำการสอบถามความคิดเห็นของคนในชุมชนถึงผลลัพธ์หรือแนวทางในการดำเนินงานเป็นระยะ อย่างไรก็ตามหน่วยวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่พบว่า เมื่อนักวิจัยลง

พื้นที่จะได้รับกระแสดอรับที่ดี มีการสร้างสายสัมพันธ์อันดีที่เกิดจากการลงพื้นที่ร่วมดำเนินงานวิจัยร่วมกันระหว่างนักวิจัย และคนในชุมชนในช่วงระยะเวลาอันสั้น

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานพบว่าอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการจัดทำเอกสารบางประการไม่ได้มีกฎเกณฑ์ระบุไว้คือนักวิจัย เกิดเป็นช่องว่างที่ไม่ปรากฏแนวทางในการดำเนินงาน ทำให้นักวิจัยมีความสับสนในการดำเนินงาน ทั้งนี้ทีมบริหารของหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ทำการตรวจสอบกับคือนักวิจัย และปรับเอาแนวทางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นพื้นฐานควบคู่กับคือนักวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.2 ด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ และแผนการทำงานในระยะต่อไป

โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง มุ่งเน้นการพัฒนางานวิจัยเพื่อรับใช้สังคม โดยกำหนดกรอบงานวิจัยจากโจทย์ปัญหาจากคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาจากการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของคนในชุมชน การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงความต้องการด้านเทคโนโลยีเพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน และจัดการวัสดุเศษเหลือที่สร้างปัญหาในชุมชน อย่างไรก็ตามโครงการวิจัยทั้ง 11 โครงการได้มีการตอบรับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งในขณะนี้นักวิจัยได้ทำการลงพื้นที่เพื่อดำเนินงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ได้ทำการลงพื้นที่เพื่อช่วยประสานงานในพื้นที่และเก็บรวบรวมภาพการลงพื้นที่เพื่อทำการประชาสัมพันธ์โครงการ และติดตามความก้าวหน้าของโครงการเป็นระยะ อย่างไรก็ตามพบว่าโครงการวิจัยทั้ง 11 โครงการมีความก้าวหน้าเป็นอย่างดี นักวิจัยมีความตื่นตัวในการดำเนินงาน ชุมชนให้ความสนใจในการดำเนินงานวิจัย และคนในชุมชนบางส่วนได้เข้าร่วมเป็นผู้ช่วยนักวิจัยในโครงการ ในอนาคตหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่คาดหวังว่า ผลจากโครงการวิจัยจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของคนในชุมชนได้อย่างแท้จริง

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 การวิเคราะห์ปัจจัยเงื่อนไขของความก้าวหน้า

1) ด้านบริหารจัดการการวิจัย

มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการที่นักวิจัยภายใต้โครงการมีการลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และมีการรายงานการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอผ่านฝ่ายประสานงานหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ ทั้งนี้เมื่อมีปัญหาด้านระบบการดำเนินงาน หรือการจัดการของโครงการนักวิจัยจะสะท้อนกลับข้อคำถามเหล่านั้นกลับมายังหน่วยบริหารจัดการฯ เพื่อจะได้ค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาจากพี่เลี้ยง สกว. ลดข้อผิดพลาดด้านการดำเนินงาน และช่วยในการสะท้อนกลับปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงาน และระบบการจัดการงานวิจัยซึ่งแต่ละโครงการวิจัยมีรายละเอียดในการดำเนินงานโครงการวิจัย

ที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามหน่วยวิจัยฯ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหา และค้นหาแนวทางในการแก้ไข มีการเก็บรวบรวมเพื่อทำการปรับปรุงแนวทางการจัดการบริหารและระบบการจัดการงานวิจัยในครั้งต่อไป

2) ด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่

งานวิจัยเพื่อสังคมเป็นงานวิจัยที่ช่วยตอบโจทย์ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นโดยกำหนดพื้นที่นำร่องในการจัดการงานวิจัย โดยเลือกพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของทรัพยากรท้องถิ่น ทรัพยากรมีความสมบูรณ์ อย่างไรก็ตามด้านการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาตินั้นยังขาดระบบการจัดการที่เป็นระบบซึ่งอาจส่งผลในอนาคต สิ่งเหล่านี้เป็นหนึ่งในปัญหาที่เกิดขึ้นที่โครงการได้รับการจัดเวทีชุมชนเพื่อค้นหาโจทย์ความต้องการเพื่อเข้าสู่การดำเนินวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น กล่าวได้ว่าโครงการวิจัยที่เกิดขึ้นตอบโจทย์ตามความต้องการของคนในชุมชน โดยคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนของการสะท้อนปัญหาในชุมชน รวมถึงคนในชุมชนบางส่วนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานวิจัยของแต่ละโครงการ อย่างไรก็ตามหน่วยวิจัยฯ คาดหวังให้ผลการวิจัยที่ได้จากการดำเนินโครงการวิจัยทั้ง 11 โครงการสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของคนในท้องถิ่นได้แท้จริง แก้ไขปัญหาและเกิดระบบการจัดการในชุมชนอย่างยั่งยืน

2.2 จุดเด่น จุดอ่อน และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

1) จุดเด่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีพันธกิจที่มุ่งเน้นการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ และให้ความสำคัญกับการสร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมที่สามารถถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่ม อีกทั้งสนับสนุนการให้บริการสังคมเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน การสร้างองค์ความรู้ที่สะท้อนบริบทของพื้นที่ และการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชุมชน ถือเป็นเครื่องมือในการยกระดับความเข้มแข็งของชุมชน และแก้ปัญหาความยากจน ดังนั้นกระบวนการวิจัยและการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดการเรียนรู้และมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งแนวทางการบริหารจัดการงานวิจัยนี้ช่วยในการสนับสนุนงานด้านวิจัยเพื่อสังคม ตอบโจทย์ความต้องการแก้ปัญหาในท้องถิ่น และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยงบประมาณวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนในครั้งนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคน สร้างอาชีพและสร้างจิตสำนึกแก่คนในชุมชนให้รักและเห็นคุณค่าฐานทรัพยากรท้องถิ่นที่ตนเองมี เห็นความสำคัญขององค์ความรู้ในท้องถิ่นนำมาปรับใช้ในการสร้างรายได้ในครัวเรือน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรในชุมชนให้ดำรงอยู่ต่อไปในอนาคต ซึ่งสิ่งที่ได้รับการจากการดำเนินงานในครั้งนี้สามารถนำมาพัฒนาเป็น คู่มือ/ระบบการพัฒนานักวิจัยรับใช้สังคมได้ต่อไปในอนาคต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยมีระบบการบริหารจัดการงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนงานวิจัยและการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านวิชาการและด้านงานวิจัยให้แก่บุคลากรของสถาบันทั้ง 11 คณะ 3 วิทยาลัย นอกจากนี้

ภายใต้โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง มีการจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (ABC-RMUTSV) ขึ้นเป็นศูนย์ประสานงานโครงการเพื่องานวิจัยเชิงพื้นที่โดยเฉพาะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการโครงการวิจัย และเป็นฝ่ายสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยให้นักวิจัยให้งานวิจัยเกิดประสบความสำเร็จได้ตรงตามเป้าหมายของโครงการที่ได้กำหนดไว้

2) จุดที่ควรพัฒนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ถูกจำแนกอยู่ในกลุ่มสถาบันการศึกษาระดับกลาง และระดับเล็ก มีนักวิจัยทั้งที่มีประสบการณ์และนักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีความสนใจในการทำวิจัยเพื่อสังคม อย่างไรก็ตาม นักวิจัยบางส่วนขาดประสบการณ์ในการทำงานวิจัยภาคสนาม และหลายรายเป็นนักวิจัยที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการทำงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคม และมีระยะเวลาในการดำเนินการประชาสัมพันธ์การรับข้อเสนอโครงการวิจัยในระยะสั้น

2.3 ผลกระทบของโครงการต่อการตื่นตัวของคณาจารย์ ผู้บริหารชุมชนที่ได้รับประโยชน์ การปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน การใช้ประโยชน์งานวิจัย

การดำเนินโครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ได้กระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในการทำงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคมแก่นักวิจัยในสังกัด ให้พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยให้มีประสิทธิภาพตรงตามกรอบวิจัย ส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพตรงตามโจทย์ความต้องการของคนในสังคม อย่างไรก็ตามจากโครงการในครั้งนี้สร้างแนวทางในการดำเนินงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคมให้แก่บุคลากรทางด้านการวิจัยของสถาบัน และได้รับการสนับสนุนจากทีมผู้บริหารตลอดระยะเวลาในการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ผู้บริหารบางท่านมีความสนใจในพื้นที่เป้าหมายได้ให้คำแนะนำในการดำเนินโครงการแก่ทีมงานหน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ และเข้าร่วมโครงการทัศนศึกษาฐานทรัพยากรท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรังอีกด้วย

สำหรับชุมชนที่ได้รับประโยชน์ในการวิจัย นอกจากได้รับประโยชน์จากผลงานวิจัยที่จะสำเร็จต่อไปในอนาคตแล้ว การดำเนินงานวิจัยของนักวิจัยช่วยกระตุ้นให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรในท้องถิ่น ทราบและเล็งเห็นโอกาสในการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาเพื่อใช้ในการสร้างอาชีพ และรับรู้ถึงแนวทางในการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ท้องถิ่นของตนเองมีให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

กล่าวได้ว่า โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง สร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่ระบบการดำเนินงานวิจัยของสถาบัน สร้างระบบคิดในการอนุรักษ์และการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของชุมชน และกระตุ้นการทำงานเพื่อรับใช้สังคมให้นักวิจัยเพื่อเปิดโอกาสในการสร้างและพัฒนาระบบงานวิจัยให้มีความเข้มแข็งต่อไปในอนาคต อีกทั้งเป็นตัวอย่างของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนลุ่มน้ำซึ่งสามารถนำแนวทางการดำเนินงานจัดทำคู่มือสำหรับผู้บริหารจัดการทุนวิจัยไปปรับใช้หรือขยายผลต่อไปในพื้นที่อื่นได้ และนำมาปรับใช้กับระบบการสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยต่อไป

3. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาแนวทางการทำงานในระยะต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะต่อสถาบัน

1) ต้องการพัฒนางานวิจัยเชิงพื้นที่ ในส่วนท้องถิ่นและระดับจังหวัดของพื้นที่ตั้งใน 3 วิทยาเขต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ต้องการขยายขอบเขตของกรอบการวิจัยเพื่อให้ได้งานวิจัยพื้นที่ กว้าง และตอบสนองความต้องการของพื้นที่ที่วิทยาเขตตั้งอยู่

2) พัฒนานักวิจัยในงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ให้มีคุณภาพ และมีจำนวนที่เพิ่มขึ้น ในปีต่อๆ ไป

3.2 ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

1) ต้องการให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย และกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักบริหารงานวิจัยเชิงพื้นที่ให้มากขึ้น

2) ต้องการให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยเป็นศูนย์กลางของสร้างเครือข่ายงานวิจัย ด้านภาควิชาการเพื่อรับใช้สังคม ในระดับภูมิภาคเพิ่มขึ้น

3.3 สิ่งประทับใจและข้อเรียนรู้

1) สิ่งประทับใจจากการดำเนินงานร่วมกันกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะด้านการบริหารงานวิจัย เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จากผู้ทรงคุณวุฒิ พี่เลี้ยงโครงการ และเจ้าหน้าที่ของสกว. อีกทั้งมีการให้คำแนะนำ อย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการดำเนินงาน แนวทางแก้ไขปัญหา การพัฒนาทักษะของนักวิจัย และการดึงเอา ศักยภาพการทำวิจัยของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยออกมาเพื่อรับใช้สังคม

2) สิ่งประทับใจจากการดำเนินงานกับผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ ประทับใจการให้การสนับสนุน การทำงานวิจัยเชิงพื้นที่จากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานวิจัยเพื่อ พัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่ และการนำข้อมูลการดำเนินงานของโครงการวิจัยไปขยายในการประชุมระดับจังหวัด ให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ด้านการดำเนินงาน อีกทั้งเป็นตัวกลางในการประสานการติดต่อกับหน่วยงานระดับ จังหวัดกลุ่มอื่น แก่หน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

3) สิ่งประทับใจในการประสานงานกับนักวิจัยในโครงการ จากการร่วมดำเนินงานวิจัย เชิงพื้นที่กับนักวิจัยในโครงการ พบความมุ่งมั่นในการดำเนินงานของนักวิจัยที่เข้าร่วมโครงการที่ไม่ย่อท้อ เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน โดยมีการประสานงานหน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อค้นหาแนวทางในการ แก้ไข อีกทั้งร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานวิจัยในท้องถิ่นร่วมกัน และค้นพบว่านักวิจัยมีความต้องการ ในการทำงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคมอยู่แล้วแต่ไม่มีโอกาสในการเรียนรู้ และไม่มีหน่วยงานที่ช่วยประสานงาน ช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะในการทำงานรับใช้สังคมให้

4) สิ่งประทับใจต่อชุมชน พบว่าคนในชุมชนมีความตื่นตัวในการพัฒนาศักยภาพของชุมชน ผ่านการให้ความร่วมมือแก่นักวิจัยในโครงการ แม้หลายโครงการช่วงแรกจะมีความระแวงระวัง แต่เมื่อเห็น แนวทางการดำเนินงานที่เน้นให้ประโยชน์ของงานวิจัยเป็นไปในแนวทางรับใช้สังคม ก็มีการปรับตัว และตอบรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นไปในทิศทางบวก

5) ข้อเรียนรู้ภายนอกที่ได้รับจากการดำเนินงานวิจัยรับใช้สังคม สอนให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยเรียนรู้ตัวตนจุดแข็งและจุดเด่นที่เรามี และแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของตนเองโดยการมุ่งเน้นการคงไว้ซึ่งตัวตน วัฒนธรรมและทรัพยากรที่มี รวมถึงกระบวนการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ และเรียนรู้แนวคิดต่างๆ ผ่านวัฒนธรรมท้องถิ่นจากคนในชุมชน

6) ข้อเรียนรู้ภายในที่ได้รับจากการดำเนินงานวิจัยรับใช้สังคม ได้รับกระบวนการปรับเปลี่ยนวิธีคิดของนักวิจัยในการทำงานด้านรับใช้สังคม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการพัฒนาชุมชน และการดึงศักยภาพของทรัพยากรในท้องถิ่นออกมา รวมถึงแนวทางในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่ไปควบคู่กับการใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ เพื่อให้การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในท้องถิ่นเกิดความยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

- UNESCO. 1993. Principal Regional Office for Asia and the Pacific: APPEAL training materials for continuing education personnel (ATLP-CE); Vol. iv – Income-generating programmers. Bangkok; 1993.
- กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. 2559. แผนยุทธศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย 2551-2565. กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. แหล่งที่มา: <http://plan.rmuts.ac.th/content/2016/08/4-215>, 14 มิถุนายน 2560.
- จิรพงษ์ บำรุงพันธ์ สุนทร พูนเอียด และสมคิด รัตนพันธุ์. 2558. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา ตำบลอปีน อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี: วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2558), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ชุมพร ฉ่ำแสง และคณะ. 2555. ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากรฝ่ายการพยาบาล ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดนครนายก. รายงานการวิจัย. ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิรมล กุลศรีสมบัติ และพรสรวง วิเชียรประดิษฐ์. 2556. กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการชุมชน ประเทศญี่ปุ่น, ศูนย์ออกแบบและพัฒนาเมือง.
- ปรางทิพย์ ภักดีศรีไพรวัลย์. 2559. การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนบ้านแสนตอ หมู่ 11 ตำบลท่าผา อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง, สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปิยะวัตร บุญ-หลง. 2559. Socially engaged scholarship concept & method งานวิชาการเพื่อสังคม: หลักการและวิธีการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ปิยะวัตร บุญ-หลง. ม.ป.ป., จุดเริ่มต้นของงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. 1 ทศวรรษงานวิจัย ABC: งานวิจัยเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่และสังคม. หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พัชริน ดำรงกิตติกุล. 2556. รูปแบบใหม่ของการวิจัย...เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพัฒนาพื้นที่. แหล่งที่มา: เว็บไซต์ research-thailand การวิจัยประเทศไทย. เข้าถึงเมื่อวันที่ 28 พ.ค. 2561, ที่มา http://research-thailand.blogspot.com/2013/07/blog-post_24.html
- วิจารณ์ พานิช. 2553. การบริหารงานวิจัยแนวคิดจากประสบการณ์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ศรีวรรณ ทาวงศ์มา และ น้ำเพชร ศิริมังขศิริ. 2551. กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนชาวเขาเผ่ามูเซอ ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าวกะทิ จังหวัดเชียงใหม่, ศูนย์พัฒนามาตรฐานพื้นที่สูง.

สภาพพัฒนาการเมือง. 2557. **แผนพัฒนาจังหวัดตรัง พ.ศ. 2557 – 2560**. สำนักงานสภาพพัฒนาการเมือง.

แหล่งที่มา: <http://www.pdc.go.th/wp-content/uploads/2015/11>, 14 มิถุนายน 2560.

สีลาภรณ์ บัวสาย และ เบญจมาศ ตีระมาศวนิช, ม.ป.ป., **แนวคิด ระบบการจัดการ และภาพรวมของผลการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่**. 1 ทศวรรษงานวิจัย ABC: งานวิจัยเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่และสังคม. หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สีลาภรณ์ บัวสาย. 2552. **พลังท้องถิ่น บทสังเคราะห์งานวิจัยด้านชุมชน**. วารสารสร้างสรรค์ปัญญา: ชุดพรมแดนความรู้ ลำดับที่ 1, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สีลาภรณ์ บัวสาย. 2554. **ABC การวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่**. วารสารสร้างสรรค์ปัญญา: ชุดบริหารการวิจัย ลำดับที่ 16, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อคิน รพีพัฒน์. 2547. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข.

องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน. 2557. **แผนยุทธศาสตร์การบริหารตำบลวังวน 2558-2562**. องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. แหล่งที่มา: <http://www.wangwon.go.th/office.php>, 14 มิถุนายน 2560.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประกาศ ระเบียบ กฎเกณฑ์

1. ประกาศ มทร.ศรีวิชัย เรื่องการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ.2560
2. ประกาศ มทร.ศรีวิชัย เรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและพัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560
3. ประกาศ มทร.ศรีวิชัย เรื่อง ผลการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ.2560

1. ประกาศ มทร. ศรีวิชัย เรื่องการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่
ประจำปี พ.ศ.2560

ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
เรื่อง การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามที่เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบข.) ได้จัดสรรทุนวิจัยมุ่งเป้า ในกลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในลักษณะทุนสมทบ (Matching Fund) และให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นผู้บริหารจัดการทุน โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานใน ๒ ด้านหลัก คือ ๑. การพัฒนาระบบบริหารจัดการวิจัยของมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการงานวิจัยทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ๒. การสนับสนุนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองโจทย์การพัฒนาของพื้นที่ ในการนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จึงได้จัดสรรทุนวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ จากกองทุนส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ตามประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนทุนวิจัยให้บุคลากรในการดำเนินการวิจัยร่วมกับองค์กรอื่น (Matching Fund) พ.ศ.๒๕๕๙ จึงเห็นสมควรประกาศกำหนดรายละเอียดในการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐ ดังนี้

๑. กรอบการวิจัย

กำหนดกรอบการวิจัยเพื่อพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน บนความต้องการของชุมชน ภายใต้โครงการ " การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง" มีเป้าหมายร่วมกันของชุมชน คือ การมีอาชีพที่มั่นคง ซึ่งการมีอาชีพที่มั่นคงนั้น จะต้องมีความรู้ที่สมบูรณ์ คุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ และช่วยให้ระบบนิเวศมีความสมบูรณ์ รวมถึงชุมชนสามารถสร้างอาชีพที่มีรายได้พอเพียง ทั้งนี้ได้กำหนดพื้นที่และกรอบการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ดังคำอธิบายแนบท้ายประกาศ

๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัย

๒.๑ ผู้เสนอขอรับทุนเป็นบุคลากรสายวิชาการในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๒.๒ ผู้เสนอขอโครงการวิจัยไม่สามารถเป็นคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและติดตามความก้าวหน้าโครงการวิจัย ของทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๓ ข้อเสนอโครงการวิจัยต้องมีลักษณะครบถ้วนทุกข้อ ดังต่อไปนี้

๒.๓.๑ ต้องมีประเด็นวิจัยตามพื้นที่และกรอบการวิจัยดังเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๒.๓.๒ ข้อเสนอโครงการวิจัย ต้องไม่ใช่งานวิทยานิพนธ์และ/หรือต้องไม่อยู่ในข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยอื่น (กรณีมีการต่อยอดจากงานวิจัยเดิมต้องแสดงขอบเขตการดำเนินงานเดิมและงานใหม่)

๒.๓.๓ ผู้เสนอขอรับทุนจะต้องมีแผนการวิจัยที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ หรือระบุกลุ่มเป้าหมายที่พร้อมใช้ผลงานวิจัย และมีแผนการนำเสนอผลงานวิจัย บทความวิจัย และ/หรือแผนการผลักดันให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

๒.๓.๔ ผู้เสนอขอรับทุนสามารถส่งแบบเสนอโครงการวิจัยในฐานะหัวหน้าโครงการได้เพียง ๑ โครงการเท่านั้น และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและแนวทางปฏิบัติของการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

- ๒ -

๒.๓.๕ ด้วยเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ผู้เสนอขอรับทุนต้องให้ความสำคัญกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวิจัยและการสร้างนักวิจัยให้กับชุมชน ดังนั้นข้อเสนอโครงการวิจัยต้องให้มีภาคีหน่วยงานหรือชุมชนร่วมในโครงการวิจัยอย่างน้อย ๑ คน

๒.๓.๖ ลักษณะของข้อเสนอโครงการวิจัยที่ส่งเพื่อขอรับการสนับสนุน เป็นโครงการวิจัยเดี่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและพื้นที่ ซึ่งผู้ขอรับทุนต้องระบุหน่วยงานภาคีเครือข่าย ไม่น้อยกว่า ๑ หน่วยงาน พร้อมอธิบายบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน

๒.๔ คุณสมบัติของหัวหน้าโครงการวิจัย

๒.๔.๑ เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ปฏิบัติหน้าที่สายงานวิชาการ กรณีเป็นอาจารย์อัตราจ้างให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงาน โดยแนบหนังสือรับรองจากหัวหน้าหน่วยงาน

๒.๔.๒ มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดีในวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยที่เสนอขอรับทุน มีศักยภาพความพร้อมจะดำเนินงานวิจัยให้สำเร็จ

๒.๔.๓ สามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับทุน และดำเนินงานวิจัยให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๒.๔.๔ ไม่อยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ หรือลาฝึกอบรมเกินกว่า ๖ เดือน

๒.๔.๕ ผู้เสนอขอรับทุนจะต้องไม่เป็นผู้ติดค้างการส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ไม่เป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หรือหัวหน้าโครงการวิจัย/ หัวหน้าโครงการย่อยภายใต้แผนงานวิจัย ที่ผิดสัญญารับทุน กล่าวคือ การค้างส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำหรับโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยทุกประเภท ซึ่งสิ้นสุดระยะเวลาทำวิจัยไปแล้ว ตามประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่อง การติดตามและการประเมินผลโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนเพื่อการวิจัย พ.ศ. ๒๕๕๓ และประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เรื่อง การติดตามประเมินผล การส่งรายงานฉบับสมบูรณ์และผลผลิตจากงานวิจัย พ.ศ. ๒๕๕๔

๒.๔.๖ กรณีหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นนักวิจัยรุ่นใหม่ (ไม่เคยเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยทุนอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน หรือแหล่งทุนภายนอก) หรือเป็นอาจารย์อัตราจ้าง ควรจัดหาให้มีพี่เลี้ยงนักวิจัยไว้ด้วย ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีการระบุนักวิจัยพี่เลี้ยงไว้เป็นที่ปรึกษาจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

๒.๔.๗ ไม่เป็นผู้ที่เคยผิดจรรยาบรรณนักวิจัย

๒.๕ งบประมาณที่ให้การสนับสนุน

๒.๕.๑ กำหนดวงเงินสนับสนุนโครงการวิจัยละไม่เกิน ๓๕๐,๐๐๐ บาท

๒.๕.๒ ค่าตอบแทนนักวิจัย ไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของวงเงินสนับสนุนโครงการวิจัย

๒.๕.๓ เนื่องจากเป็นทุนเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการวิจัยที่ช่วยยกระดับชุมชนท้องถิ่น ดังนั้นโครงการวิจัยจะไม่มีค่าตอบแทนหน่วยงานหรือค่าสาธารณูปโภค

๒.๖ มีระยะเวลาในการดำเนินโครงการวิจัยไม่เกิน ๑๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่มีการลงนามในสัญญารับทุนอุดหนุนวิจัย และสามารถทำได้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด (ระบุแผนงานวิจัยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๐ - เดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๖๑)

๒.๗ ทั้งนี้ผู้รับทุนต้องใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยและเข้าร่วมกิจกรรม/เวที ด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่ทางสถาบันวิจัยและพัฒนาจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ การนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย การรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย และรายงานฉบับสมบูรณ์ หัวหน้าโครงการวิจัยต้องนำเสนอด้วย

ตนเอง ในกรณีที่มีเหตุอันควรที่ไม่สามารถเข้าร่วมได้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและคณะกรรมการติดตามโครงการวิจัย

๒.๘ กรณีโครงการวิจัยที่มีการใช้สัตว์ทดลอง ให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณการใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ สภาวิจัยแห่งชาติ ผู้เสนอขอรับทุนจะต้องจัดทำเอกสารขออนุญาตใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ และแบบฟอร์มขออนุญาตใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ตามที่สถาบันวิจัยและพัฒนาได้กำหนด จำนวน ๑ ชุด แนบมาพร้อมด้วย

๒.๙ กรณีโครงการวิจัยกรณีโครงการวิจัยที่มีการดำเนินการวิจัยด้านความปลอดภัยทางชีวภาพให้ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ ผู้เสนอขอรับทุนจะต้องจัดทำเอกสารขอรับการพิจารณารับรองความปลอดภัยทางชีวภาพ แบบขอรับการพิจารณารับรองความปลอดภัยทางชีวภาพ ระดับห้องปฏิบัติการ และ/หรือ แบบขอรับการพิจารณารับรองความปลอดภัยทางชีวภาพ ระดับภาคสนาม ตามที่สถาบันวิจัยและพัฒนาได้กำหนด จำนวน ๑ ชุด แนบมาพร้อมด้วย

๒.๑๐ การส่งแบบเสนอโครงการวิจัย

๒.๑๐.๑ จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยและแบบสรุปข้อเสนอโครงการวิจัย (ตามแบบฟอร์ม ABC-RMUTSV-01, 02 สามารถ Download ได้ที่ <http://rdi.rmuts.ac.th/abc>)

๒.๑๐.๒ ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย จำนวน ๗ ชุด พร้อม CD ไฟล์ข้อเสนอการวิจัยในรูปแบบ Word (.doc) และ PDF (.PDF) จำนวน ๑ แผ่น ถึงสถาบันวิจัยและพัฒนา ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ภายในเวลา ๑๖.๐๐ น.

๒.๑๐.๓ ต้องมีหนังสือนำเสนอเอกสารข้อเสนอโครงการวิจัย และผ่านความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัด

๒.๑๐.๔ หากพบว่าเอกสารที่นำส่งมีรายละเอียดไม่ครบถ้วนตามเงื่อนไข และนำส่งเกินจากวันเวลาที่กำหนดไว้แล้ว จะถือว่าเป็นโมฆะ ขอสงวนสิทธิ์ไม่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยคืน

๒.๑๑ เป้าหมายของผลผลิต (output)

เพื่อสนับสนุนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองโจทย์การพัฒนาของพื้นที่ และแสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จของโครงการวิจัย ผู้ขอรับทุนจะต้องระบุเป้าหมายของผลผลิตและระยะเวลาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการวิจัยในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๒.๑๑.๑ ผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติที่มีระบบตรวจสอบคุณภาพของต้นฉบับ (peer review) ที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ ๑ หรือ ๒ อย่างน้อย ๑ บทความ

๒.๑๑.๒ ผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารราชบัณฑิตยสภาเพื่อสังคม อย่างน้อย ๑ บทความ

๒.๑๑.๓ ผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติ ที่ปรากฏในฐานข้อมูล ระดับนานาชาติ ตามประกาศ ก.พ.อ. หรือระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๖ อย่างน้อย ๑ บทความ

๒.๑๑.๔ ผลงานสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรม ต้องนำไปจดทรัพย์สินทางปัญญา อย่างน้อย ๑ ผลงาน

ทั้งนี้เนื่องจากการสนับสนุนทุนวิจัยในลักษณะทุนสมทบ (Matching Fund) ผลงานใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย จะต้องเขียนกิตติกรรมประกาศในผลงานวิจัย ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ โดยให้ระบุว่า “ผลงานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.)” ถ้าตีพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศให้ระบุว่า

- ๔ -

“This work was supported by Rajamangala University of Technology Srivijaya Research Fund and National Research Management Organization Network”

๓. ขั้นตอนการพิจารณาข้อเสนอการวิจัย

๓.๑ มหาวิทยาลัยฯ จะดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย และตรวจสอบคุณสมบัติตามลักษณะโครงการในประกาศนี้

๓.๒ ผู้เสนอขอรับทุนจะต้องนำเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวันและเวลาที่กำหนด ข้อเสนอโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจะต้องดำเนินการแก้ไขข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับเต็ม (Full paper) ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในระยะเวลาที่กำหนด และจัดส่งมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา จำนวน ๓ ชุด พร้อมทั้งส่ง CD ไฟล์แนบข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับเต็มใน แบบ Word (.doc) และ PDF (.PDF) จำนวน ๑ แผ่น

๓.๓ สถาบันวิจัยและพัฒนา จะแจ้งผลการสนับสนุนทุนวิจัย รวมทั้งรายละเอียดในการจัดทำ สัญญารับทุนไปยังผู้เสนอขอรับทุนที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกภายในเดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๖๐ และ ประกาศผลการพิจารณาคัดเลือกผ่านทางเว็บไซต์ <http://rdi.rmutsv.ac.th/abc>

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจา ทิพย์วารี)

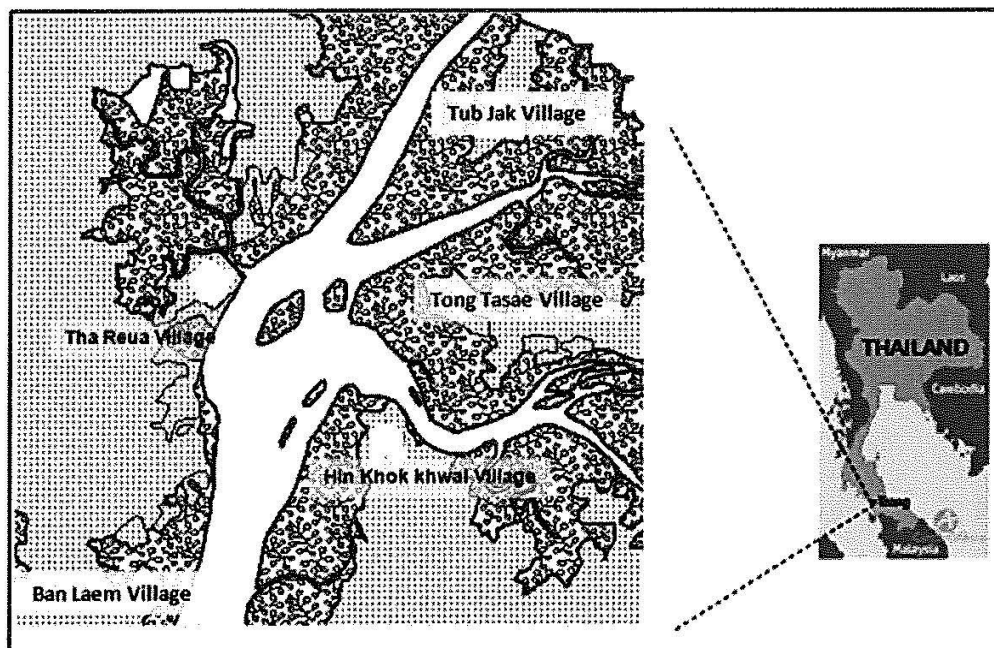
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

คำอธิบายแนบท้ายประกาศ
กรอบการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้กำหนดประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดตรัง พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยในช่วงปี ๒๕๖๐ ได้กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่ต้องให้บรรลุ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกมิติอย่างบูรณาการและเป็นองค์รวม ทั้งนี้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมกับชุมชน/พื้นที่ และมีความยั่งยืน ได้มุ่งเน้นทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาคนและแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ความพร้อมในการบริหารจัดการ ดังนั้นการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ในครั้งนี้ ได้กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของจังหวัดตรังประสบความสำเร็จ และเป็นพื้นที่นำร่องในการพัฒนา โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต มาตรฐานผลผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ชุมชน การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และการสร้างนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนและยกระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในชุมชน อันจะเป็นการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของชุมชน ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

พื้นที่เป้าหมาย

จังหวัดตรัง ดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ครอบคลุมชุมชนที่อยู่อาศัยในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน และชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากร หรือมีฐานอาชีพเกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำปะเหลียน ในเขตพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง เขตพื้นที่ของตำบลทุ่งกระบือและตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว และเขตพื้นที่ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน

ภาพที่ ๑ แสดงพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

บริบทและศักยภาพเชิงพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน

แม่น้ำปะเหลียน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล มีความยาวประมาณ ๕๘ กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ ๗ สาย ได้แก่ คลองปะเหลียน คลองลำแกลง คลองลำลอก คลองห้วยด้วน คลองลำพิกุล คลองโพรงจระเข้ (คลองใหญ่) และคลองลำชาน แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง ๔ อำเภอ คือ อำเภอย่านตาขาว อำเภอปะเหลียน อำเภอกันตัง และอำเภอหาดสำราญ แล้วไหลลงสู่ทะเลอันดามัน ที่ปากแม่น้ำปะเหลียน อำเภอปะเหลียน และอำเภอกันตัง

ลุ่มน้ำปะเหลียน จัดเป็นระบบนิเวศ ๓ น้ำ คือระบบนิเวศน้ำจืด ระบบนิเวศน้ำกร่อย และระบบนิเวศน้ำเค็ม บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนที่เป็นหัวใจสำคัญของชุมชน คือพื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง, ตำบลทุ่งกระบือและตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว และตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน ซึ่งเกิดจากการไหลมารวมกันของคลองต่างๆ ส่งผลให้บริเวณดังกล่าวกลายเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะผืนป่าชายเลนในพื้นที่ลุ่มน้ำน้ำปะเหลียน กว่า ๒๐,๐๐๐ ไร่ ป่าจาก กว่า ๕,๐๐๐ ไร่ กลายเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อนและพันธุ์สัตว์เฉพาะถิ่น สร้างอาชีพให้กับชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนมากกว่า ๒,๐๐๐ครัวเรือน ที่ได้พึ่งพาป่าชายเลน ป่าจาก และทรัพยากรบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน โดยเฉพาะหอยตลับ และหอยนางรมธรรมชาติ ซึ่งเป็นสัตว์น้ำที่มีความโดดเด่นมากที่สุดในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน

ฐานอาชีพของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ทั้ง ๔ ตำบล ส่วนใหญ่จะมีอาชีพหลักและอาชีพรองควบคู่กัน อาชีพที่สำคัญคือการเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (การเลี้ยงกุ้งทะเล การเลี้ยงปลากระชัง) การประมงชายฝั่ง การแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน และรับจ้างทั่วไป โดยมีทรัพยากรที่สำคัญ

พื้นที่ป่าชายเลน และพื้นที่ป่าจาก ซึ่งเป็นแหล่งสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรอื่นๆ นอกจากนี้ในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนพบสัตว์น้ำที่มีความโดดเด่นมากคือหอยตลับ หอยนางรม ปูแสม ปูดำ

ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนมีการสร้างเครือข่ายการทำงานเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกันของกลุ่มน้ำปะเหลียน มานานกว่า ๑๐ ปี โดยการเริ่มต้นขององค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งปัจจุบันกลไกการทำงานของเครือข่ายลุ่มน้ำปะเหลียนยังมีบทบาทในบางประเด็นที่เป็นการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน โดยมีหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาทำงานร่วม อาทิ สำนักงานประมงจังหวัดตรัง, สำนักบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๗, สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง, ชมรมประมงพื้นบ้านจังหวัดตรัง และสมาคมหอยตลับ

ความมุ่งหวังของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน คือต้องการรักษาฐานทรัพยากรสู่ความมั่นคงของเศรษฐกิจและการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้มีความยั่งยืน เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนและกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวสู่ชุมชน การเพิ่มมูลค่าด้านผลผลิตสัตว์น้ำจากการประมงและผลผลิตจากการแปรรูปสัตว์น้ำ

กรอบการวิจัยเพื่อการพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน

กำหนดกรอบการวิจัยเพื่อพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน บนความต้องการของชุมชน ภายใต้โครงการ " การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง" มีเป้าหมายร่วมกันของชุมชนคือ การมีอาชีพที่มั่นคง ซึ่งการมีอาชีพที่มั่นคงนั้น จะต้องมีความรู้ทรัพยากรที่สมบูรณ์ คุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ และช่วยให้ระบบนิเวศมีความสมบูรณ์ รวมถึงชุมชนสามารถสร้างอาชีพที่มีรายได้พอเพียง ทั้งนี้ได้จำแนกกรอบการวิจัยและประเด็นโจทย์วิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ดังนี้

กรอบการวิจัย ที่ ๑ สนับสนุนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : การบริหารจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม การลดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ การศึกษากระบวนการจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม การจัดตั้งและการบริหารจัดการกลุ่มภายในชุมชน

ประเด็นโจทย์วิจัย:

๑. การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน
๒. การวิจัยเพื่อลดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ป่าชายเลน หอยตลับ หอยนางรม ปูแสม ปูดำ หรือสัตว์น้ำอื่น
๓. การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม
๔. การวิจัยเพื่อการจัดตั้งและการบริหารจัดการกลุ่มภายในชุมชน

กรอบการวิจัย ที่ ๒ การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนและระบบนิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน

เป้าหมาย: ศึกษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ การลดปริมาณขยะหรือวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน

ประเด็นโจทย์วิจัย:

๑. การวิจัยเพื่อดำเนินคุณภาพน้ำ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศในบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่
๒. การวิจัยเพื่อเสนอแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบของคุณภาพน้ำทิ้งจากภาคอุตสาหกรรม (โรงงานในพื้นที่) หรือภาคเกษตร หรือครัวเรือน
๓. การวิจัยเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมต่อการจัดการทรัพยากรในพื้นที่
๔. การวิจัยเพื่อลดปริมาณขยะหรือวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เช่น ทางจาก เศษใบจาก เปลือกหอย

กรอบการวิจัย ที่ ๓ การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน

เป้าหมาย: พัฒนาและส่งเสริมอาชีพจากฐานทรัพยากรของชุมชน เพื่อแก้ปัญหาค่าเสื่อมค่าของชุมชน ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของครัวเรือนและชุมชนได้อย่างยั่งยืน ของกลุ่มการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์หอยดิลัก หรือสัตว์น้ำอื่น ผลิตภัณฑ์การแปรรูปของต้นจาก

ประเด็นโจทย์วิจัย:

๑. การวิจัยเพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพจากฐานทรัพยากรของชุมชน
๒. การวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
๓. การวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
๔. การวิจัยเพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน
๕. การวิจัยเพื่อสร้างช่องทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน
๖. การวิจัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน

กรอบการวิจัย ที่ ๔ การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน

เป้าหมาย: การศึกษาศักยภาพของชุมชนและองค์ประกอบเชิงพื้นที่ เพื่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เกิดความยั่งยืน

ประเด็นวิจัยวิจัย:

๑. การวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
๒. การวิจัยเพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน
๓. การวิจัยเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมของชุมชน
๔. การวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กรอบการวิจัย ที่ ๕ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน

เป้าหมาย: สร้างนวัตกรรมระดับชุมชน (Innovative Community) สำหรับสร้างผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อยกระดับศักยภาพการผลิตของชุมชน

ประเด็นวิจัยวิจัย:

๑. การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมในกระบวนการผลิตและการแปรรูปของผลิตภัณฑ์ชุมชน
๒. การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมเพื่อการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชน
๓. การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการใช้ประโยชน์วัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน

ปฏิทินการดำเนินงานการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	ประกาศทุนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐	วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๒	เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย	วันที่ ๖-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๓	ตรวจสอบข้อเสนอโครงการวิจัยเบื้องต้น	วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๔	ประชุมคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย นักวิจัยเข้าชี้แจงข้อเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการ (๑๕ นาทีต่อโครงการ)	วันที่ ๑๐-๑๑ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๕	รวบรวมข้อเสนอแนะส่งคืนให้นักวิจัยดำเนินการแก้ไข	วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๖	นักวิจัยแก้ไขข้อเสนอโครงการวิจัย และส่งกลับมายัง สถาบันวิจัยและพัฒนา	วันที่ ๑๒-๒๐ เมษายน ๒๕๖๐	นักวิจัย
๗	ตรวจสอบการปรับปรุงข้อเสนอโครงการวิจัย	วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๘	แจ้งผลการพิจารณากลับไปให้นักวิจัยเพื่อดำเนินการทำ สัญญารับทุน	วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๙	นักวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยทำสัญญารับทุน	วันที่ ๒๔-๒๕ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๑๐	ดำเนินการจัดสรรทุนวิจัยให้กับนักวิจัย	วันที่ ๒๖-๒๘ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๑๑	นักวิจัย ดำเนินโครงการวิจัยตามแผนงานของโครงการ	วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐	นักวิจัย
๑๒	ประชุมกลุ่มนักวิจัยเพื่อรายงานความก้าวหน้ารอบ ๓ เดือน	วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๑๓	ประชุมคณะกรรมการเพื่อติดตามรายงานความก้าวหน้า รอบ ๖ เดือน (Progress Report)	วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๑๔	ประชุมกลุ่มนักวิจัย เพื่อรายงานความก้าวหน้ารอบ ๙ เดือน	วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๑๕	ประชุมคณะกรรมการเพื่อติดตามร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ รอบ ๑๒ เดือน (Draft Final Report)	วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๑๖	นักวิจัยส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Report)	วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑	นักวิจัย
๑๗	เวทีปิดโครงการและการแสดงผลงานต่อผู้ใช้ประโยชน์	วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย

2. ประกาศ มทร. ศรีวิชัย เรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและพัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560

ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
เรื่อง กฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและพัสดุ
สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามที่เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ได้จัดสรรทุนวิจัยมุ่งเป้า ในกลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในลักษณะทุนสมทบ (Matching Fund) และให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นผู้บริหารจัดการทุน โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานใน ๒ ด้านหลัก คือ ๑. การพัฒนาระบบบริหารจัดการวิจัยของมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการงานวิจัยทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ๒. การสนับสนุนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองโจทย์การพัฒนาของพื้นที่

เพื่อให้การดำเนินงานเบิกจ่ายงบประมาณทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการพัฒนาการบริหารจัดการงานวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จึงประกาศกฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและพัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. กฎเกณฑ์ ระเบียบการเงิน และการบริหารการเงินและพัสดุ สำหรับผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้เป็นไปตามคู่มือนักวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฉบับปรับปรุง กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๒. หมวดค่าตอบแทนให้กับนักวิจัย เหมือนกับระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการวิจัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ คือ ค่าตอบแทนนักวิจัย ให้จ่ายได้ไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ของวงเงินอุดหนุนงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๓. ยกเว้นการเรียกเก็บในหมวดค่าสาธารณูปโภค หรือค่าตอบแทนหน่วยงาน เนื่องจากเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

๔. การเบิกจ่ายงบประมาณแบ่งเป็น ๓ งวด

งวดที่ ๑	๗๐ เปอร์เซ็นต์
งวดที่ ๒	๒๐ เปอร์เซ็นต์
งวดที่ ๓	๑๐ เปอร์เซ็นต์

๕. ระบบบัญชี หัวหน้าโครงการต้องมีความรับผิดชอบที่จะดูแลระบบการเงินและบัญชีให้ถูกต้อง เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา

๖. งบประมาณในหมวดค่าตอบแทนและค่าจ้างตัวจ่ายข้ามหมวดไม่ได้ หมวดค่าวัสดุและค่าใช้สอยสามารถข้ามหมวดได้ แต่ไม่เกิน ๒๐ เปอร์เซ็นต์ และต้องทำบันทึกข้อความแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนา

๗. การจัดซื้อจัดจ้างในวงเงินเกิน ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หัวหน้าโครงการต้องลงนามรับรอง

๘. การจัดซื้อจัดจ้าง...

- ๒ -

๘. การจัดซื้อจัดจ้างในวงเงินเกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ต้องมีคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ๓ คน ลงนามรับรอง

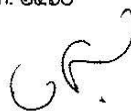
๙. ในกรณีผู้ขายไม่มีใบเสร็จและอยู่ในวงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ให้นักวิจัยใช้ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงินได้

๑๐. สถาบันวิจัยและพัฒนาสามารถกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณในหมวดค่าใช้จ่าย หรือ ค่าจ้าง เพื่อความเหมาะสมได้

๑๑. ใบเสร็จรับเงินต้องเขียนให้ถูกต้อง สำหรับนามผู้ซื้อให้เขียนเป็นสัญญาของนักวิจัย เช่น RDG60A0016/01 เลขที่ ๑๗๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง

๑๒. นักวิจัยต้องส่งใบเสร็จรับเงินและบันทึกการรับ - จ่ายเงินของโครงการมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและคืนกลับให้นักวิจัยเก็บไว้เอง เพื่อรอให้สำนักงานตรวจสอบภายในและสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเรียกตรวจ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี โดยเจ้าหน้าที่จะประทับตราตรวจแล้วและลงวันที่ตรวจ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุกธ หนูเนียม)

รักษาราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

3. ประกาศ มทร.ศรีวิชัย เรื่อง ผลการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่
ประจำปี พ.ศ.2560

ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
เรื่อง ผลการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามที่เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ได้จัดสรรทุนวิจัยมุ่งเป้า ในกลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อสังคมและแหล่งชุมชน (แผนงานต่อเนื่อง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ แก่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในลักษณะทุนสมทบ และให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นผู้บริหารจัดการทุน โดยมีเป้าหมายการดำเนินการดำเนินงานใน ๒ ด้านหลัก คือ ๑. การพัฒนาระบบบริหารจัดการวิจัยของมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการงานวิจัยทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ๒. การสนับสนุนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ที่ตอบสนองต่อโจทย์การพัฒนาของพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัยได้ประกาศรับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐ และได้ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาจัดสรรทุนและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการ เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ นั้น ในการนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ขอแจ้งผลการพิจารณาสนับสนุนและจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยดังนี้

ที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ	ผลการพิจารณา	งบประมาณ (บาท)
๑	เครือข่ายทางสังคมและพลังของข้อมูลและสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรหอยตลับในชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง	รศ.ดร.ณัฐิตา โรจนประศาสน์	สนับสนุน	๓๐๐,๐๐๐
๒	พลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลักและความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน	ดร.วิกิจ ผินรับ	สนับสนุน	๓๐๐,๐๐๐
๓	รูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	อาจารย์นิคม อ่อนสี	สนับสนุน	๓๕๐,๐๐๐
๔	การเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ของชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์	สนับสนุน	๒๐๐,๐๐๐
๕	การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร	ผศ.ชนพูนุช โสมาลัย	สนับสนุน	๓๐๐,๐๐๐
๖	การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	อาจารย์สุธีรา ปานแก้ว	สนับสนุน	๒๐๐,๐๐๐

ที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ	ผลการพิจารณา	งบประมาณ (บาท)
๗	ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	อาจารย์อัมรินทร์ สันตินิยมภักดี	สนับสนุน	๓๕๐,๐๐๐
๘	แนวทางการออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน	ดร.ณัฐนิการ์ น้อยเสงี่ยม	สนับสนุน	๓๐๐,๐๐๐
๙	นวัตกรรมสีเขียววัสดุเหลือใช้จากต้นจากสู่ความยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	อาจารย์พัชญา สังขกุล	สนับสนุน	๒๕๐,๐๐๐
๑๐	การสร้างมูลค่าพิเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์	อาจารย์สุพัตรา เท็งเกลี้ยง	สนับสนุน	๒๕๐,๐๐๐
๑๑	การพัฒนาตู้อบแสงอาทิตย์สำหรับอบแห้งใบจากสู่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	อาจารย์พนต โพธิ์กำเหนิด	สนับสนุน	๔๐๐,๐๐๐

ทั้งนี้ ทางสถาบันวิจัยและพัฒนา จะทำการแจ้งนักวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ดำเนินการทำสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัยในลำดับต่อไป

จึงประกาศมาเพื่อทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยงยุทธ หนูเนียม)

รักษาราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ภาคผนวก ข

กิจกรรม และรายละเอียดการดำเนินงานภาคสนาม

1. กำหนดการจัดเวทีพัฒนารอบและประเด็นการวิจัย
2. รายชื่อการลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการเวทีพัฒนารอบและประเด็นการวิจัย
3. กำหนดการเดินทางโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง
4. .รายชื่อการลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง
5. แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

1. กำหนดการจัดเวทีชุมชนระดมความคิดเห็นคิดเห็นเพื่อพัฒนารอบ
และประเด็นการวิจัย

กำหนดการประชุม
ระดมความคิดเห็นร่วมกับชุมชนในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง
วันอังคาร ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ระหว่างเวลา ๐๙.๓๐-๑๕.๐๐ น.
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

-
- ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น. นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ลงเยี่ยมพื้นที่เบื้องต้น
- ๐๙.๓๐-๑๐.๐๐ น. ผู้เข้าร่วมการประชุมลงทะเบียน
- ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น. ผู้เข้าร่วมการประชุมแนะนำตัว ทำความรู้จักระหว่างกัน
- ๑๐.๓๐-๑๐.๔๕ น. กล่าวต้อนรับและแนะนำพื้นที่ตำบลวังวนและลุ่มน้ำปะเหลียน
 โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน นางประภาพรณ กันตังพันธุ์
- ๑๐.๔๕-๑๑.๑๕ น. นำเสนอเทคนิคและรูปแบบการตั้งโจทย์วิจัยเชิงพื้นที่
 โดย นางสาวเบญจมาศ ตีระมาศวนิช นักวิชาการด้านการวิจัยเชิงพื้นที่
 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- ๑๑.๑๕-๑๒.๑๕ น. กิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความต้องการของชุมชน
 ดำเนินการโดย ผศ.ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์
 นางสาวเบญจมาศ ตีระมาศวนิช
 ดร.สุดะเนิง ณ ระนอง
 นางสาวดาววรรณ สันหลี
- ๑๒.๑๕-๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐-๑๔.๓๐ น. กิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความต้องการของชุมชน (ต่อ)
 ดำเนินการโดย ผศ.ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์
 นางสาวเบญจมาศ ตีระมาศวนิช หน่วย ABC สกว
 ดร.สุดะเนิง ณ ระนอง
 นางสาวดาววรรณ สันหลี
- ๑๔.๓๐-๑๕.๓๐ น. สรุปประเด็นความต้องการของชุมชนและกรอบวิจัยเชิงพื้นที่
 ดำเนินการโดย ผศ.ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์
 นางสาวเบญจมาศ ตีระมาศวนิช
- ๑๕.๓๐ น. เสร็จสิ้นการประชุม

2. รายชื่อการลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการเวทีพัฒนารอบและประเด็นการวิจัย

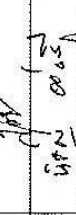
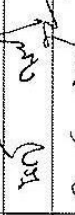
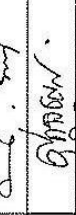
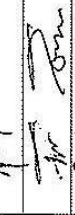
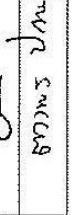
ใบลงทะเบียนผู้เข้าร่วมประชุมเวทีพัฒนารอบและประเด็นการวิจัย
 การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนผู้นำปะเหลียน จังหวัดตรัง
 วันอังคาร ที่ ๒๑ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐
 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน/ที่อยู่	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
1	นาย หงษ์มงคล เฝ้าทอง	ม. 3	หงษ์มงคล	X
2	นาย พงษ์ศักดิ์ โตธนา	33/1 ม. 5 ต. กิ่งคอก อ. กันตัง จ. ตรัง	พงษ์ศักดิ์	X
3	นาย พงษ์ศักดิ์ หงษ์มงคล	๒๘/๒ ม. ๒ ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	พงษ์ศักดิ์	X
4	นาย อภิเดช คงแสง	13๗ ม. 1 ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	อภิเดช	X
5	นาย วัฒนา สิริวัฒน์	214 ม. ๔ ต. วังวน อ. กันตัง จ. ตรัง	วัฒนา	X
6	นาย ศักดิ์สิทธิ์ ทอง	๗๗ ม. ๕ ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	ศักดิ์สิทธิ์	X
7	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	๕๕ ม. ๕ ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
8	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	๗/ ม. 1 ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
9	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	1 ม. 1 ต. วังวน อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
10	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	๗๐ ม. ๒ ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
11	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	33 ม. 3 ต. วังวน อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
12	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	6 ม. 3 ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
13	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	๕๗/๑๒ ม. ๒ ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
14	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	6 ม. 1 ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
15	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	13/5 ม. 1 ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
16	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	๓๓/๑ ม. 5 ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
17	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	๑8 ม. 1 ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X
18	นาย หงษ์มงคล หงษ์มงคล	56/1 ม. 3 ต. อังคบุรี อ. กันตัง จ. ตรัง	หงษ์มงคล	X

ใบลงทะเบียนผู้เข้าร่วมประชุมเวทีพัฒนากรอบและประเด็นการวิจัย
การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนผู้นำปะเหลียน จังหวัดตรัง

วันอังคาร ที่ ๒๑ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน/ที่อยู่	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑	รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิจน์ ธัญรส	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๒	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินุช สุจริต	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๔	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาโนช ขำเจริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๕	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันทา ช้องสาย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๖	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนาวา อันทสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๗	ดร.วิกิจ มินรับ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๘	ดร.สุคคิน ณะ ระนอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๙	อาจารย์นิคม อ่อนสี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๑๐	อาจารย์ณฤทธิ์ กลุ่มพงษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๑๑	ดร.ปฐวิฐา คเชนทร์ภักดิ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๑๒	อาจารย์ศุภิษญาณ์ บุญเกื้อ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๑๓	อาจารย์กรรณิกา บัวทองเรือง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๑๔	อาจารย์นุชนาด ทับครุฑ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๑๕	อาจารย์สุภาพร สอดตระกูล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๑๖	อาจารย์ฟ้าพิไล ทวีสินโสภา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย		
๑๗	นางสมณัญญาภรณ์ ปะรินทร์ เป็สงมา	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)		
๑๘	นางสาวดวงพร ปานอุทัย	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)		

3. กำหนดการเดินทางโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน
จังหวัดตรัง

กำหนดการการเดินทาง

การทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

วันเสาร์ที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐-๑๕.๐๐ น.

ณ บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

-
๐๘.๓๐ น.	เดินทางออกจากตึกเฉลิมพระเกียรติฯ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (มีบริการรถรับ-ส่งจาก สวพ.)
๐๘.๐๐ น.	เดินทางออกจากสถานีรถไฟตรัง เข้าสู่พื้นที่ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง (มีบริการรถรับ-ส่งจาก สวพ.)
๐๘.๓๐ - ๐๘.๕๐ น.	นักวิจัยเดินทางถึงพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อ.กันตัง จ.ตรัง
๐๘.๕๐ - ๑๐.๕๐ น.	นักวิจัยออกเยี่ยมชมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กลุ่มอาชีพต่างๆในชุมชน
- เรียนรู้วิถีจาก ประโยชน์ และการสร้างอาชีพของคนในชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน
- เรียนรู้การจรรสาน สืบค้าผลิตภัณฑ์จากชุมชน
๑๑.๐๐ - ๑๒.๓๐ น.	นักวิจัยเดินทางถึงท่าเรือ
- ชมวิถีชีวิตของชุมชนชายฝั่ง การทำประมงชายฝั่ง
- ฟังบรรยายจากตัวแทนชุมชนเกี่ยวกับระบบนิเวศป่าชายเลนในพื้นที่ และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรในพื้นที่ของชาวบ้านในชุมชน
๑๒.๓๐ - ๑๓.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน (สวพ. รับผิดชอบการจัดเตรียมอาหารกลางวัน)
๑๓.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.	สรุปจากการลงพื้นที่ แนะนำกรอบวิจัยที่จากความคาดหวังของชุมชน
๑๔.๐๐ น.	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

หมายเหตุ: สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้จัดเตรียมเรือ 1 ลำ สำหรับผู้ที่สนใจลงพื้นที่ทางน้ำเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนชายฝั่ง และระบบนิเวศป่าชายเลนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน

4. รายชื่อการลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายพื้นที่ลุ่มน้ำ
ปะเหลียน จังหวัดตรัง

ใบลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้น
การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

วันศุกร์ที่ ๑๗ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๖๐

ณ พื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน/สังกัด/ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์	สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย ตรัง	081-5361286		พ
๒.	ดร.วิกิจ ฉินรับ	สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย ตรัง	081-8934374		ฉ
๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาศรี ศรีชัย	สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย ตรัง	089-6452231		พ
๔.	รองศาสตราจารย์มุกดา สุขสวัสดิ์	คณะศิลปศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย สงขลา	088-3982501		พ
๕.	อาจารย์พนพล โพธิ์กาเหน็ด	คณะศิลปศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย สงขลา	086-6890920		พ
๖.	ดร.สุปรานี วนศรี	คณะศิลปศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย สงขลา	081-5390193		พ
๗.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยาภรณ์ อรุณต์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย สงขลา	088-7823563		พ
๘.	อาจารย์งามเพชร อัมพรวัฒนพงษ์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย สงขลา	089-4634204		พ
๙.	อาจารย์ธรรมจักร เล็กบรรจง	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มทร.ศรีวิชัย ตรัง	089-4711535		ฉ
๑๐.	อาจารย์สุธิรา ปานแก้ว	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มทร.ศรีวิชัย ตรัง	098-6710279		ฉ
๑๑.	อาจารย์สุภาพร สือตระกูล	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มทร.ศรีวิชัย ตรัง	095-4305199		ฉ
๑๒.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระริน เครือวารพันธุ์	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มทร.ศรีวิชัย ตรัง	089-9824767		พ
๑๓.	อาจารย์ฟ้าพิไล ทวีสินโสภา	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว มทร.ศรีวิชัย ตรัง	089-4645023		ฉ
๑๔.	อาจารย์จิราภรณ์ แก้วโชติ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย ตรัง	098-0850196		ฉ
๑๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันทา ช้องสาย	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย ตรัง	081-2739664		พ
๑๖.	อาจารย์ณฤทธิ์ กล่อมพงษ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย ตรัง	089-6596261		พ
๑๗.	ดร.สุตคินี ณ ระนอง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย ตรัง	081-5352829		พ
๑๘.	อาจารย์เดือนรุ่ง ช่วยเรือง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย ตรัง	086-9703821		พ
๑๙.	อาจารย์นิคม อ่อนสี	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย ตรัง	095-0731555		ฉ
๒๐.	อาจารย์รัตนาพร อนันตสุข	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย ตรัง	081-2538812		พ

ในลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรท้องถิ่น
การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนผู้นำปะเหลียน จังหวัดตรัง

วันศุกร์ที่ ๑๗ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๖๐

ณ พื้นที่ชุมชนผู้นำปะเหลียน ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน/สังกัด/ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๒๑.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัฒนา สุข โสมาสัย	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มทร.ศรีวิชัย ตรัง	062-9411856		ฉ
๒๒.	อาจารย์ศุภชัย มะเตือ	วิทยาลัยรัฐคดี มทร.ศรีวิชัย สงขลา			พ
๒๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันดี นวนสร้อย	วิทยาลัยรัฐคดี มทร.ศรีวิชัย สงขลา	086-6927864		พ
๒๔.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวนา พุ่มไสว	วิทยาลัยรัฐคดี มทร.ศรีวิชัย สงขลา	089-9161467		พ
๒๕.	อาจารย์อัมรินทร์ สันตินิยมรักษ์ดี	วิทยาลัยรัฐคดี มทร.ศรีวิชัย สงขลา	089-4666145		พ
๒๖.	ดร.พัชรินทร์ บุญนุ่น	วิทยาลัยรัฐคดี มทร.ศรีวิชัย สงขลา	094-5950009		พ
๒๗.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ชูพล	คณะอุตสาหกรรมเกษตร มทร.ศรีวิชัย ทุ่งใหญ่	062-9698159		พ
๒๘.	อาจารย์วรพงศ์ บุญช่วยแทน	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย สงขลา	081-5697303		พ
๒๙.	นางสาวณัฏฐา ชูพิพย์	สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย ตรัง	099-3128552		ฉ
๓๐.	นางสาวภาณุณีย์ ยี่ถีน	สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย ตรัง	082-4155926		พ

คนที่ 1 – 8 คน

คนที่ 2 – 12 คน

คนที่ 3 – 10 คน

คนที่ตก ฉ – 9 คน

คนที่สถานีรถไฟ – 21 คน

5. แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดโครงการทัศนศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจ
ฐานทรัพยากรเบื้องต้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

แบบสอบถามความคิดเห็น

โครงการศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้น

การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ () ชาย () หญิง
- 1.2 หน่วยงานที่สังกัด ☐ สถาบันวิจัยและพัฒนา ☐ คณะศิลปศาสตร์
- ☐ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ☐ วิทยาลัยรัฐคดี ☐ คณะอุตสาหกรรมเกษตร
- ☐ วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว ☐ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง ☐ คณะวิศวกรรมศาสตร์
- ☐ อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 : ความคาดหวัง ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และมุมมองที่มีต่อโครงการวิจัยเชิงพื้นที่

การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

2.1 ท่านมีความคาดหวังเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาพื้นที่เป้าหมายเพื่อสำรวจฐานทรัพยากรเบื้องต้นบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ ท่านได้รับความรู้ในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย หรือแนวทางการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.3 ข้อเสนอแนะในการจัดโครงการครั้งต่อไป การพัฒนารูปแบบโครงการใด หรือกรอบวิจัยที่ท่านสนใจเพิ่มเติม

.....

.....

.....

2.4 ท่านมีความประสงค์จะส่งข้อเสนอโครงการวิจัยหรือไม่

- ☐ **มี** ความประสงค์จะส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (หากสนใจ ท่านจะส่งข้อเสนอโครงการในกรอบวิจัยประเด็นใด)
- ☐ กรอบการวิจัย ที่ ๑ สนับสนุนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน
- ☐ กรอบการวิจัย ที่ ๒ การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนและระบบนิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน
- ☐ กรอบการวิจัย ที่ ๓ การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน
- ☐ กรอบการวิจัย ที่ ๔ การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน
- ☐ กรอบการวิจัย ที่ ๕ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน

☐ **ไม่มี** ความประสงค์จะส่งข้อเสนอโครงการวิจัย เนื่องจาก

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
สถาบันวิจัยและพัฒนา

ภาคผนวก ค

ข้อเสนอโครงการวิจัย และผลการดำเนินงาน

1. ข้อเสนอโครงการที่เสนอขอทุนสนับสนุนการวิจัย
2. รายชื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในกระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย
3. สรุปงบประมาณเบิกจ่าย
4. ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ผ่านการพิจารณาเพื่อรับงบประมาณสนับสนุนการวิจัย จากงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
5. ชุดคำถามเพื่อเตรียมความพร้อมนักวิจัยในการนำเสนอโครงการวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ
6. สู่จิบัตร การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560
“การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง”
7. ตัวอย่างเอกสารเสนอขออนุมัติจัดซื้อ จัดจ้าง วัสดุทำงานวิจัย และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง และตรวจรับ

1. ข้อเสนอโครงการที่เสนอขอทุนสนับสนุนการวิจัย

1. ข้อเสนอโครงการที่เสนอขอทุนสนับสนุนการวิจัย (20 โครงการ)

ลำดับ ที่	โครงการวิจัย	หัวหน้า โครงการวิจัย	สังกัด	ภาคที่เกี่ยวข้อง
กรอบการวิจัยที่ 1: สนับสนุนการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน				
1.	การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดินและสิ่งปกคลุมดินด้วยแบบจำลองภูมิศาสตร์เชิงพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพสำหรับตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประเทศไทย	นายภฤตวิทย์ บุญชู	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	นายกมล ศรีวิโรจน์ (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน)
2.	แนวทางการพัฒนาชุมชนโดยใช้ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและแก้ปัญหาความยากจน : กรณีศึกษาตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง	ผศ. ผกากรอง เทพรักษ์	คณะศิลปศาสตร์	ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนกลุ่ม/องค์กรในชุมชน ตำบลทุ่งกระบือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
3.	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการบริหารจัดการ ปลาเศรษฐกิจชนิดหลักในชุมชน แบบมีส่วนร่วม อย่างยั่งยืน กรณีศึกษา บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	นางสาวจิราภรณ์ แก้วโชติ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
4.	การจัดการทรัพยากรหอยตลับโดยชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง	รศ.ณัฐทิศา โจนะประศาสน์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	1. แกนนำ/สมาชิกเครือข่าย และผู้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรหอยตลับบ้านทุ่งตะเชะและบ้านหินคอกควาย 2. คณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดตรัง
กรอบการวิจัยที่ 2 : การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนและระบบนิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน				
5.	รูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	นายนิคม อ่อนสี	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	ชาวบ้านพื้นที่ชุมชนวังวน
6.	การสร้างมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน	นางสุพัตรา เพ็งเกลี้ยง	วิทยาลัยรัตภูมิ	ชาวบ้านพื้นที่ชุมชนวังวน
7.	ความสัมพันธ์ของปลาเศรษฐกิจกับปัจจัยสภาพแวดล้อม และพลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจ ชนิดหลัก บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	นายวิกิจ ผินรับ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน

กรอบวิจัยที่ 3: การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน				
8.	การพัฒนากระบวนการผลิตดีมาเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต กลุ่มวิสาหกิจชุมชนก้านจาก ตาบลัววน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง	นางสาวนศพร ธรรมโชติ	คณะเกษตรศาสตร์	วิสาหกิจชุมชนจักสานก้านจาก หมู่ที่ 5 ตาบลัววน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
9.	รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพจากฐานทรัพยากรของชุมชนสู่เยาวชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนอย่างยั่งยืน	นางสาวฉวีผะ หัตถ์	คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	1.โรงเรียนวัดวาริว 2.โรงเรียนบ้านแหลม 3. โรงเรียนปาเตลุ่มน้ำปะเหลียน ตาบลัววน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
10.	การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียนเพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร	ผศ.ชมพูนุช โสมาลย์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง	นางมล ณะสม หมู่ 3 ชุมชนบ้านแหลม ผู้นำชาวบ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
11.	การเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ ของชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว	องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
12.	รูปแบบการพัฒนาระบบศูนย์การค้าออนไลน์โดยชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	นางสาวบุษราคัม ทองเพชร	คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	1. อบต. วังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง 2.อบต.ทุ่งกระบือ และ อบต.ทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง 3.อบต.บ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
กรอบวิจัยที่ 4: การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน				
13.	การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน กรณีศึกษาตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง	นายกรวิทย์ จันทร์พูล	คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	1. องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง 2. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตรัง

ลำดับ ที่	โครงการวิจัย	หัวหน้า โครงการวิจัย	สังกัด	ภาคีที่เกี่ยวข้อง
กรอบวิจัยที่ 4 (ต่อ)				
14.	ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน : กรณีศึกษา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง	ผศ.สาทิณี วัฒนกิจ	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	1. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 3. กลุ่มพัฒนาอาชีพ ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
15.	ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	นาย อัมรินทร์ สันตินิยมภักดี	วิทยาลัยรัฐภูมิ	1.กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ป่าชายเลนและสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำปะเหลียน 2.สถานีวิจัยป่าชายเลนที่ 30 อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
16.	การพัฒนายุทธศาสตร์ชุมชนทุ่งค่ายของกลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรังในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนด้วยการวิจัยแบบมีส่วนร่วม	นางณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	นายพงศ์พัฒน์ พันธุ์ศักดิ์ (ผู้ใหญ่บ้าน) หมู่ 10 ตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
17.	การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมการสร้างมูลค่าทางการท่องเที่ยว	นางสาวสุธิรา ปานแก้ว	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว	องค์การบริหารส่วนตำบลวังวน และชุมชนในพื้นที่ตำบลวังวนทั้ง 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านท่าเรือ หมู่ 2 บ้านห้วยลึก หมู่ 3 บ้านแหลม หมู่ 4 บ้านปาเต และหมู่ 5 บ้านนายอดทอง
18.	การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการที่พักแบบโฮมสเตย์ และร้านอาหารตามวิถีแบบประมงชายฝั่ง พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	นายธรรมจักร เล็กบรรจง	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว	1. ผู้นำหมู่บ้าน ผู้ประกอบการกระชังตามวิถีแบบประมงชายฝั่งพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน

				2.องค์การบริหาร ส่วนตำบล 4 ตำบล คือ ตำบลวังวน อำเภอ กันตัง , ตำบลทุ่งกระปือ และตำบลทุ่งค่าย อำเภอย่านตาขาว และตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน
กรอบวิจัยที่ 5: การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน				
19.	นวัตกรรมนึ่งข้าว และผลิตภัณฑ์สำหรับ การออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่การ พัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาวัสดุเศษ เหลือจากการแปรรูปใบจาก “หมากจาก หรือ ติหมา	นางสาวทัชชญา สังชะกุล	คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์	1. องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 2. สมาชิกสภา องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง 3. กลุ่มพัฒนา อาชีพ ตำบลบ้าน นา อำเภอ ปะเหลียน จังหวัด ตรัง
20.	การพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จาก วัสดุเศษเหลือใช้จากต้นจากสู่ความยั่งยืนของ ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	นายณพดล โพชกำเหนิด	คณะศิลปศาสตร์	กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน จักสาน ก้านจากบ้านนาย ยอดทอง ม.5 ต. วังวน อ.กันตัง จ. ตรัง

2. รายชื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

2. รายชื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

รายชื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง มีดังต่อไปนี้

2.1 เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินงานวิจัยในพื้นที่

- 1) นายชำนาญ รักรนิม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง
- 2) นางชนิษฐา จุลบล เจ้าหน้าที่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยท้องถิ่น
- 3) นายบรรจง นฤพรเมธี นายกสมาคมการโรงแรมและการท่องเที่ยวจังหวัดตรัง
- 4) นางประภาพรพรณ กันตังพันธ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน

2.2 เจ้าหน้าที่สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

- 1) ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย
- 2) นางสาวเบญจมาศ ตีระมาศวนิช
- 3) รศ.ดร.ก้าน จันทร์พรหมมา

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

- 1) รศ.ดร.สุวัจน์ ธัญรส
- 2) ผศ.ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์
- 3) ผศ.ดร.วรพร ธารางกูร
- 4) ผศ.ดร.สมรักษ์ รอดเจริญ

3. สรุปงบประมาณเบิกจ่ายโครงการวิจัย ภายใต้โครงการจัดการทรัพยากร
แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

3. สรุปงบประมาณเบิกจ่ายโครงการวิจัย ภายใต้โครงการจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง

ที่	รหัสโครงการ	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ	งบประมาณ	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3
1	RDG60A0016-01	เครือข่ายทางสังคมและพลังของข้อมูลและสารสนเทศในการจัดการทรัพยากรหอยตลับในชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง	รศ.ดร.ณัฐทิศา โรจนประศาสน์	300,000	210,000	60,000	30,000
2	RDG60A0016-02	พลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลักและความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน	ดร.วิกิจ ผินรับ	300,000	210,000	60,000	30,000
3	RDG60A0016-03	รูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	0	350,000	245,000	70,000	35,000
4	RDG60A0016-04	การเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ของชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์	200,000	140,000	40,000	20,000
5	RDG60A0016-05	การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร	ผศ.ชมพูนุช โสมาลย์	300,000	210,000	60,000	30,000

ที่	รหัสโครงการ	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ	งบประมาณ	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3
6	RDG60A0016-06	การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	อาจารย์สุริรา ปานแก้ว	200,000	140,000	40,000	20,000
7	RDG60A0016-07	ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	อาจารย์อัมรินทร์ สันตินิยมภักดี	350,000	245,000	70,000	35,000
8	RDG60A0016-08	แนวทางการออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน	ดร.ณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม	300,000	210,000	60,000	30,000
9	RDG60A0016-09	นวัตกรรมสีเขียววัสดุเหลือใช้จากต้นจากสู่ความยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	อาจารย์ทัชชญา สังฆะกุล	250,000	175,000	50,000	25,000
10	RDG60A0016-10	การสร้างมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์	อาจารย์สุพัตรา เพ็งเกลี้ยง	250,000	175,000	50,000	25,000
11	RDG60A0016-11	การพัฒนาตู้อบแสงอาทิตย์สำหรับอบแห้งใบจากสู่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	อาจารย์นพดล โพชกำเหนิด	400,000	280,000	80,000	40,000
รวม				3,200,000	2,240,000	640,000	320,000

4. ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ผ่านการพิจารณา เพื่อรับงบประมาณสนับสนุนการวิจัย จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2561

4. ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ผ่านการพิจารณา เพื่อรับงบประมาณสนับสนุนการวิจัย จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2561

ที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ	หน่วยงาน	งบประมาณ
1.	การผลิตถ่านกัมมันต์จากวัสดุเหลือใช้จากต้นจากในแหล่งชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	สุปราณี วุ่นศรี	คณะศิลปศาสตร์	40,000
2.	การศึกษากลไกราคาของจาก พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	จารีพร เพชรชิต	คณะเกษตรศาสตร์	35,000
3.	การพัฒนาการผลิตกระดาษจากวัสดุเหลือใช้จากต้นจากสู่ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	นภดล โพชกำเนิด	คณะศิลปศาสตร์	40,000
4.	การศึกษาห่วงโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์จักสารจากตั้งแต่เกษตรถึงผู้บริโภค กรณีศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจักสารก้านจาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง	นศพร ธรรมโชติ	คณะเกษตรศาสตร์	30,000
5.	การค้นหาลักษณะของชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	สาทิณี วัฒนกิจ	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	30,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น			175,000 บาท	

5. ชุดคำถามเพื่อเตรียมความพร้อมนักวิจัยในการนำเสนอโครงการวิจัย
ต่อคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ

ชุดคำถามสำหรับการเตรียมตัวนักวิจัย

- ทำไมจึงเห็นว่างานวิจัยเรื่องนี้สำคัญ (สำคัญในประเด็นใด และเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาท้องถิ่นอย่างไร)
- บริบทพื้นที่และบริบทของปัญหาเป็นอย่างไร
- ผลที่คาดหวังที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการนี้เมื่อเสร็จสิ้นแล้วคืออะไร และคิดว่าผลนั้นจะช่วยแก้ปัญหาที่กล่าวมาได้อย่างไร
- ใครจะเป็นคนนำผลงานนี้ไปใช้ และเขาควรมีส่วนร่วมเรียนรู้และเข้าใจสิ่งที่นักวิจัยจะทำหรือไม่
- ควร involve user เหล่านั้นเข้ามาในขั้นตอนกระบวนการวิจัยช่วงไหนหรือไม่ อย่างไร
- เรื่องนี้เคยมีใครทำมาก่อนหรือไม่ ข้อค้นพบก่อนหน้านี้คืออะไร และขาดความรู้ที่ตรงไหน
- ปัญหานี้สามารถแก้ไขด้วย approach อื่นที่ไม่ใช่การวิจัยไหม
- คำถามวิจัยคืออะไร
- อะไรคือ concept หลักของงานวิจัย
- ต้องใช้ความรู้ใน discipline อะไรบ้างจึงจะตอบคำถามนี้ได้
- ทำไมถึงเลือกใช้เครื่องมือ/ เทคโนโลยี/ วิธีการนี้ในการทำงานวิจัย
- สรุปจากการรับฟังข้อคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นักวิจัยคิดว่าจะนำไปปรับแก้ข้อเสนอโครงการในจุดไหนบ้าง

6. สุกิบัติร การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. 2560
“การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน
จังหวัดตรัง”

การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
 “การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
 ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง”

RMUTSV
 มทร.ศรีวิชัย

ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐
 ณ ห้องประชุม ๓๑๐๑ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา
 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

กำหนดการ
การประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุม ๓๑๐๑ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๐.๐๐ น.	นักวิจัยลงทะเบียนและเตรียมความพร้อม
เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.	คณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยร่วมประชุม
เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๒.๑๐ น.	นักวิจัยนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย (จำนวน ๔ เรื่อง)
เวลา ๑๒.๑๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๔๕ น.	นักวิจัยนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย (จำนวน ๙ เรื่อง)
เวลา ๑๖.๔๕ – ๑๘.๐๐ น.	คณะกรรมการพิจารณาสรุปผลและรับประทานอาหารเย็น

วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐

เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๑.๕๕ น.	นักวิจัยนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย (จำนวน ๗ เรื่อง)
เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	คณะกรรมการพิจารณาสรุปผล

หมายเหตุ

สอบถามข้อมูลได้ที่ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
 โทรศัพท์ ๐๘๙ – ๘๗๔๑๘๒๓

กำหนดการการนำเสนอ
การประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

เวลา	หัวข้อ
๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐	- ลงทะเบียนหน้าห้อง ๓๐๑ ชั้น ๑ อาคารอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา มทร.ศรีวิชัย ตรัง
๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐	- ผู้นำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยทุกหัวข้อ เตรียมไฟล์การนำเสนอ (ppt) ลงในคอมพิวเตอร์ที่จัดเตรียมไว้ภายในห้องที่นำเสนอ
๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐	- คณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยร่วมประชุม
๑๐.๓๐ – ๑๐.๕๕	ABC05_2 : นวัตกรรมผนังเขียว และผลิตภัณฑ์สำหรับการออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปจาก “หมาจาก หรือ ดิหมา” (อาจารย์ทักษญา สังฆะกุล และอาจารย์สาทิณี วัฒนกิจ)
๑๐.๕๕ – ๑๑.๒๐	ABC04_6 : การพัฒนาศาสตร์ชุมชนทุ่งค่ายของกลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนด้วยการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (ดร.ณัฐนิศรณ์ น้อยเสงี่ยม ผศ.ดร.อรพินท์ เล่าชัย และผศ.ดร.วีระวัฒน์ อุณแสนหา)
๑๑.๒๐ – ๑๑.๔๕	ABC04_3 : ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน : กรณีศึกษา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบ้านนา อำเภอบะเหลียน จังหวัดตรัง (ผศ.สาทิณี วัฒนกิจ และอาจารย์ทักษญา สังฆะกุล)
๑๑.๔๕ – ๑๒.๑๐	ABC04_4 : ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง (อาจารย์อัมรินทร์ สันตนิยมภักดี อาจารย์อารีย์ เตชะหละ อาจารย์สุภาวดี มากอ้น และนายวินัย หลีหวัง)
๑๒.๑๐ – ๑๓.๐๐	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ – ๑๓.๒๕	ABC04_5 : การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน กรณีศึกษาตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง (อาจารย์กรวิทย์ จันทร์พูล และอาจารย์มณฑนรินทร์ วัฒนกุล)
๑๓.๒๕ – ๑๓.๕๐	ABC04_1 : การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมการสร้างมูลค่าทางการท่องเที่ยว (อาจารย์สุธีรา ปานแก้ว อาจารย์ฟ้าพิไล ทวีสินโสภาก และผศ.ระริน เครือวรพันธุ์)
๑๓.๕๐ – ๑๔.๑๕	ABC04_2 : การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการที่พักแบบโฮมสเตย์และร้านอาหาร ตามวิถีแบบประมงชายฝั่ง พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง (อาจารย์ธรรมจักร เล็กบรรจง อาจารย์จิระนาถ รุ่งช่วง และอาจารย์วันวิสาข์ พลอย อินสว่าง)

หมายเหตุ:

- นักวิจัยมีเวลาในการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย ๑๐ นาที และตอบคำถาม ๑๕ นาที
- กำหนดการและลำดับการนำเสนอ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

กำหนดการการนำเสนอ (ต่อ)
การประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุม ๓๑๐๑ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

เวลา	หัวข้อ
๑๔.๑๕ – ๑๔.๔๐	ABC03_1 : การเปรียบเทียบต้นทุน และผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ของชุมชนพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง (ผศ.ระริน เครือวรรณธุ์ และอาจารย์เตือนใจ ปิยะง)
๑๔.๔๐ – ๑๕.๐๕	ABC03_2 : รูปแบบการพัฒนากระบวนทัศน์การค้าออนไลน์ โดยชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง (อาจารย์บุษราคัม ทองเพชร อาจารย์อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล และอาจารย์สมคิด แซ่หลี่)
๑๕.๐๕ – ๑๕.๓๐	ABC03_3 : รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพจากฐานทรัพยากรของชุมชนสู่เยาวชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนอย่างยั่งยืน (อาจารย์ฉวีมาศ หัตถ์)
๑๕.๓๐ – ๑๕.๕๕	ABC03_5 : การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน เพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร (ผศ.ชมพูนุช โสมาลย์ และดร.ศิริวงศ์ เพชรจุล)
๑๕.๕๕ – ๑๖.๒๐	ABC02_2 : การสร้างมูลค่าวัสดุเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน (อาจารย์สุพัตรา เฟื่องเกลี้ยง อาจารย์ภาณุมาศ สุยบางคำ อาจารย์สุทัศน์ นิเซ็ง อาจารย์วันดี นวนสร้อย และอาจารย์ธมลชนก ชุมขวัญ)
๑๖.๒๐ – ๑๖.๔๕	ABC02_1 : รูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน (อาจารย์นิคม อ่อนลี)
๑๖.๔๕ – ๑๘.๐๐	คณะกรรมการพิจารณาสรุปผล และรับประทานอาหารเย็น
ประกาศผลการพิจารณาอย่างเป็นทางการไปยังนักวิจัยเพื่อดำเนินการทำสัญญาเงินทุน วันศุกร์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐	

หมายเหตุ:

- นักวิจัยมีเวลาในการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย ๑๐ นาที และตอบคำถาม ๑๕ นาที
- กำหนดการและลำดับการนำเสนอ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

กำหนดการการนำเสนอ
การประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
วันอังคารที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุม ๓๑๐๑ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

เวลา	หัวข้อ
๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐	- ลงทะเบียนหน้าห้อง ๓๑๐๑ ชั้น ๑ อาคารอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา มท.ศรีวิชัย ตรัง
๐๙.๐๐ – ๐๙.๒๕	ABC01_1 : การจัดการทรัพยากรหอยดัลในชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง (รศ.ดร.ณัฐทิศา โรจนประศาสน์ ผศ.ดร.ชาญยุทธิ์ สุตทองคง และผศ.ดร.ประเสริฐ ทองหนูไย)
๐๙.๒๕ – ๐๙.๕๐	ABC01_2 : ความสัมพันธ์ของปลาเศรษฐกิจกับปัจจัยสภาพแวดล้อม และพฤติประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลัก บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง (ดร.วิกิจ ผินรับ ดร.สุตคณิง ณ ระนอง และผศ.มานะ ชำเจริญ)
๐๙.๕๐ – ๑๐.๑๕	ABC01_3 : การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการบริหารจัดการ ปลาเศรษฐกิจหลักในชุมชนแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษา กลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง (อาจารย์จิราภรณ์ แก้วโชติ ดร.วิกิจ ผินรับ และผศ.กิตติกร ชันแก้ว)
๑๐.๑๕ – ๑๐.๔๐	ABC01_4 : การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดินและสิ่งปกคลุมดินด้วยแบบจำลอง ภูมิศาสตร์เชิงพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ สำหรับตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประเทศไทย (อาจารย์กฤตวิทย์ บุญชู และนายกมล ศรีวีโรจน์)
๑๐.๔๐ – ๑๑.๐๕	ABC01_5 : แนวทางการพัฒนาชุมชนโดยใช้ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และแก้ปัญหาความยากจน : กรณีศึกษาตำบลทุ่งกระเปือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง (ผศ.ผกากรอง เทพรัักษ์ และอาจารย์สมเกียรติ อินทร์รักษ์)
๑๑.๐๕ – ๑๑.๓๐	ABC03_4 : การพัฒนากระบวนการผลิตดินเผาเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกันจาก ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง (อาจารย์ณศพร ธรรมโชติ อาจารย์สาธิต บัวขาว และอาจารย์จารีพร เพชรชิต)
๑๑.๓๐ – ๑๑.๕๕	ABC05_1 : การพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุเศษเหลือใช้จากต้นจากความยั่งยืน ของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน (อาจารย์พนพล โพธิ์ท่าเหินดี อาจารย์สุปราณี วุ่นศรี และนางสุจินต์ ไชริน)
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐	คณะกรรมการพิจารณาสรุปผล
ประกาศผลการพิจารณาอย่างเป็นทางการไปยังนักวิจัยเพื่อดำเนินการทำสัญญาเงินทุน วันศุกร์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐	

หมายเหตุ:

- นักวิจัยมีเวลาในการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย ๑๐ นาที และตอบคำถาม ๑๕ นาที
- กำหนดการและลำดับการนำเสนอ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
 “การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง”
 ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐
 ณ ห้องประชุม ๓๑๑ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา
 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

ข้อเสนอโครงการจำแนกตามกรอบการวิจัยเพื่อการพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน ดังนี้

กรอบที่ ๑ สนับสนุนการบริหารจัดการและประโยชน์จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างยั่งยืน	จำนวน ๕ เรื่อง
กรอบที่ ๒ การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมชุมชนและระบบนิเวศลุ่มน้ำปะเหลียน	จำนวน ๒ เรื่อง
กรอบที่ ๓ การยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน	จำนวน ๕ เรื่อง
กรอบที่ ๔ การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน	จำนวน ๖ เรื่อง
กรอบที่ ๕ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อชุมชน	จำนวน ๒ เรื่อง

รวมข้อเสนอโครงการวิจัยทั้งหมด จำนวน ๒๐ เรื่อง

รายชื่อข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี ๒๕๖๐

“การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง”

หน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ที่	รหัส	ชื่อโครงการภาษาไทย	ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ	หัวหน้าโครงการ	ผู้ร่วมโครงการ	กรอบการวิจัย	หน่วยงาน
1	ABC01_1	การจัดการทรัพยากรหอยดัลในชุมชนบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนจังหวัดตรัง	Community-Based Management of Edible clam Meretrix casta in Palian Watershed, Trang Province	รศ.ดร.ณัฐธิดา ไรจนประศาสน์	ผศ.ดร.ชาญยุทธ์ สุดทองคง ผศ.ดร.ประเสริฐ ทองหนูบุญ	กรอบการวิจัยที่ ๑	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
5	ABC01_2	ความสัมพันธ์ของปลาเศรษฐกิจกับปัจจัยสภาพแวดล้อม และพลวัตประชากรปลาเศรษฐกิจชนิดหลัก บริเวณลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	The Relationship of Economically Fish with Environmental Factors and Population Dynamics of Economically Keystone Fish at Palian Basin, Trang Province	ดร.วิกิจ ผินรับ	ดร.สุดคั้ง ณ ระนอง อาจารย์มาโนช ขำเจริญ	กรอบการวิจัยที่ ๑	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
3	ABC01_3	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการบริหารจัดการ ปลาเศรษฐกิจหลักในชุมชน แบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษา ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	The Application of Information Technology to support Economically Keystone Fish For Sustainable Management : Case Study of Palian Basin, Trang	อาจารย์จิราภรณ์ แก้วโชติ	ดร.วิกิจ ผินรับ ผศ.กิตติกร ชันแก้ว	กรอบการวิจัยที่ ๑	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
2	ABC01_4	การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการใช้ที่ดินและสิ่งปกคลุมดินด้วยแบบจำลองภูมิศาสตร์เชิงพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ สำหรับตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประเทศไทย	Land use and land cover change prediction by optimum geospatial model for Wangwon Sub-district Kantang District Trang Province, Thailand	อาจารย์กฤตวัฏฏ์ บุญชู	นายกมล ศรีวิโรจน์	กรอบการวิจัยที่ ๑	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง

ที่	รหัส	ชื่อโครงการภาษาไทย	ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ	หัวหน้าโครงการ	ผู้ร่วมโครงการ	การบริการวิจัย	หน่วยงาน
4	ABC01_5	แนวทางการพัฒนาชุมชนโดยใช้ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและแก้ปัญหาความยากจน : กรณีศึกษาตำบลทุ่งกระปือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง	-	ผศ.ผกากรอง เพชรภักษ์	อาจารย์สมเกียรติ อินทร์ภักษ์	การบริการวิจัยที่ ๑	คณะศิลปศาสตร์
6	ABC02_2	รูปแบบของกระแสน้ำและอิทธิพลทางกายภาพบางประการเพื่อใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน	The pattern of tides and influence on physical to manage and conserve animal resource in wetland area Palian	อาจารย์นิคม อ่อนสี	-	การบริการวิจัยที่ ๒	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
7	ABC02_3	การสร้างมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากการแปรรูปของชุมชน เพื่อสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน	Value Maximizing of Residues from Community Processing To Support the Community Products	อาจารย์สุพัตรา เพ็งเกลี้ยง	อาจารย์ภาณุมาศ สุธาบงคำ อาจารย์สุทัศน์ นิสงค์ ผศ.วันดี นวนสรั้อย อาจารย์ อัมลชนก ขุมขวัญ	การบริการวิจัยที่ ๒	วิทยาลัยรัฐภูมิ
8	ABC03_1	การเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ ของชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	The Comparison of Cost and Return from Leftovers in Palian Watersheds of Trang Province	ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์	อาจารย์เตือนใจ ปิยะ	การบริการวิจัยที่ ๓	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว
9	ABC03_2	รูปแบบการพัฒนากระบวนการศูนย์การค้าออนไลน์ โดยชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	A Development Model of Online Shopping Mall by Local Participation for Selling Promotion of Community Products in Palian Basin Area, Trang.	อาจารย์บุษราคม ทองเพชร	อาจารย์ฉัตร วังศ์วัฒนา มงคล อาจารย์สมคิด แซ่หลี	การบริการวิจัยที่ ๓	คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

ที่	รหัส	ชื่อโครงการภาษาไทย	ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ	หัวหน้าโครงการ	ผู้ร่วมโครงการ	กรอบการวิจัย	หน่วยงาน
10	ABC03_3	รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพจากฐานทรัพยากรของชุมชน สู่เยาวชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียนอย่างยั่งยืน	Education Management Pattern for Sustainable Career Promotion from Community Resource Base to Youth in Palian Basin	อาจารย์ณัฏฐิยะ หัตถ์ชัย	-	กรอบการวิจัยที่ ๓	คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
11	ABC03_4	การพัฒนากระบวนการผลิตหัตถ์เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจาก ตำบลวังวน อำเภอ กันตัง จังหวัดตรัง	Development of Tima Processing for Increasing the Potentialities of Production of Caksankacak Community Enterprise Group at Wangwon Sub-district, Kantang District, Trang Province	อาจารย์นศพร ธรรมโชติ	อาจารย์ลลิตา บัวขาว อาจารย์จริพร เพชรชิต	กรอบการวิจัยที่ ๓	คณะเกษตรศาสตร์
12	ABC03_5	การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในเขตลุ่มน้ำปะเหลียนเพื่อยกระดับมาตรฐานอาหาร	Development of quality of local fishery products in Palian watershed to upgrade food standards	ผศ.ณพนุช โสมาลย์	ดร.ศิวกัญ เพชรจุล	กรอบการวิจัยที่ ๓	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
13	ABC04_1	การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมการสร้างมูลค่าทางการท่องเที่ยว	An Evaluation of attraction site in Palian Watersheds of Trang Province to create the conservation tourism route and promote the value of tourism	อาจารย์สุธีรา ปานแก้ว	อาจารย์ฟ้าไพไล ทวีสินโสภ ผศ.ระริน เครือวรพันธุ์	กรอบการวิจัยที่ ๔	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว
14	ABC04_2	การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการที่พัฒนาระบบโฮมสเตย์และร้านอาหารตามวิถีแบบประมงชายฝั่งพื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	Participatory Development of Homestay and Restaurant Management due to Coastal Fishery Way of Palian Watershed, Trang Province.	อาจารย์ธรรมจักร เล็กบรรจง	อาจารย์จันทนา รุ่งช่วง อาจารย์วันวิสาข์ พลอย อินสว่าง	กรอบการวิจัยที่ ๔	วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว

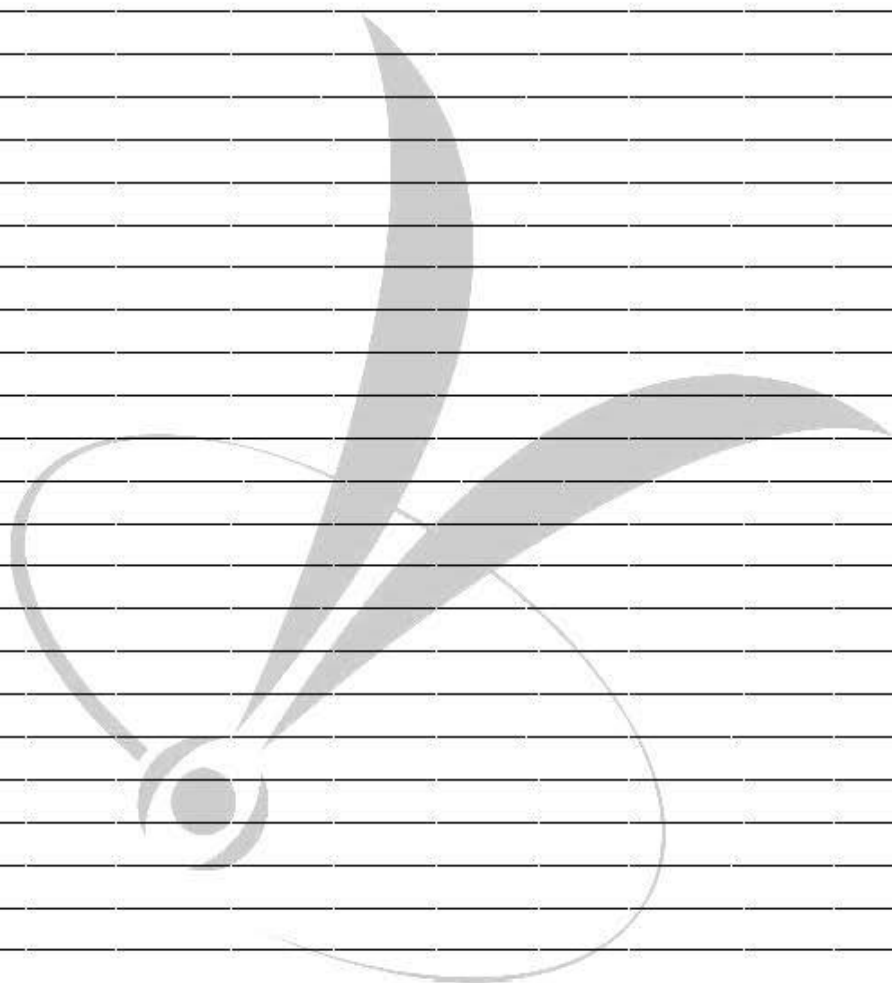
ที่	รหัส	ชื่อโครงการภาษาไทย	ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ	หัวหน้าโครงการ	ผู้ร่วมโครงการ	กรอบการวิจัย	หน่วยงาน
15	ABC04_3	ศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน : กรณีศึกษา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง	Community Based Tourism for Sustainable Local Development : Ecotourism of Tambon Ban Na, Palian District, Trang Province	ผศ.สาทิณี วัฒนกิจ	อาจารย์พิชญา สังขกุล	กรอบการวิจัยที่ ๔	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
16	ABC04_4	ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง	Studying the Tourism Management Model by Community Based on Culture, Local Wisdom and Natural Resources in Palian River Basin, Trang Province	อาจารย์อัมรินทร์ สันตินิยม ภัคคี	อาจารย์อริย์ เตชะหละ อาจารย์สุภาวดี มากอัน นายวินัย หลีหวั่ง	กรอบการวิจัยที่ ๔	วิทยาลัยรัตภูมิ
17	ABC04_5	การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน กรณีศึกษา ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง	The Development of Public Relations Printed Media for Promote Ecotourism Pallen Watershed Community study of Wang Won Sub-district Kantang District, Trang Province	อาจารย์กรวิทย์ จันทร์ฟูเล	อาจารย์ฉัตรพรทรัพย์ วัฒนกุล	กรอบการวิจัยที่ ๔	คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
18	ABC04_6	การพัฒนายุทธศาสตร์ชุมชนทุ่งค่ายของลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรังในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนด้วยการวิจัยแบบมีส่วนร่วม	Strategy Development of Thung Khai Community for Khlong Palian, Trang Province in Ecotourism Management toward Sustainable Development by the Participation Research	ดร.ณัฐนิศารณ น้อยเสียม	อาจารย์อรพินท์ เล่าซี้ อาจารย์วิระวัฒน์ อุ่นเสนาหา	กรอบการวิจัยที่ ๔	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ที่	รหัส	ชื่อโครงการภาษาไทย	ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ	หัวหน้าโครงการ	ผู้ร่วมโครงการ	กรอบการวิจัย	หน่วยงาน
19	ABC05_1	การพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุเศษเหลือใช้จากต้นจากสู่ความยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน	Product development of waste materials from nypa palm for sustainability of Palian river basin	อาจารย์พดล โพธิ์กำเนิด	อาจารย์สุปราณี วนศิริ นางสุจินต์ ไชยริน	กรอบการวิจัยที่ ๕	คณะศิลปศาสตร์
20	ABC05_2	นวัตกรรมผนังเขียว และผลิตภัณฑ์สำหรับกรอกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาวัดสุทธินิคมวัดจาก การแปรรูปใบจาก “หมาจาก หรือ ดิหมา”	Greenovation Wall and Eco friendly Product for Startups Sustainable Community: Timba Nypa Fruticans Waste	อาจารย์พัชชญา สังขะกุล	อาจารย์สำนึก วัฒนกิจ	กรอบการวิจัยที่ ๕	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ปฏิทินการดำเนินงานการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	ประกาศทุนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐	วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๒	เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย	วันที่ ๖-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๓	ตรวจสอบข้อเสนอโครงการวิจัยเบื้องต้น	วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๔	ประชุมคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย นักวิจัยเข้าชี้แจงข้อเสนอโครงการวิจัยต่อ คณะกรรมการ (๑๕ นาทีต่อโครงการ)	วันที่ ๑๐-๑๑ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๕	รวบรวมข้อเสนอแนะส่งคืนให้นักวิจัยดำเนินการแก้ไข	วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๖	นักวิจัยแก้ไขข้อเสนอโครงการวิจัย และส่งกลับมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา	วันที่ ๑๒-๒๐ เมษายน ๒๕๖๐	นักวิจัย
๗	ตรวจสอบการปรับปรุงข้อเสนอโครงการวิจัย	วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๘	แจ้งผลการพิจารณากลับไปให้นักวิจัยเพื่อดำเนินการทำสัญญารับทุน	วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๙	นักวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยทำสัญญารับทุน	วันที่ ๒๔-๒๕ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๑๐	ดำเนินการจัดสรรทุนวิจัยให้กับนักวิจัย	วันที่ ๒๖-๒๘ เมษายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๑๑	นักวิจัย ดำเนินโครงการวิจัยตามแผนงานของโครงการ	วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐	นักวิจัย
๑๒	ประชุมกลุ่มนักวิจัยเพื่อรายงานความก้าวหน้ารอบ ๓ เดือน	วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๑๓	ประชุมคณะกรรมการเพื่อติดตามรายงานความก้าวหน้ารอบ ๖ เดือน (Progress Report)	วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๑๔	ประชุมกลุ่มนักวิจัย เพื่อรายงานความก้าวหน้ารอบ ๙ เดือน	วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๑๕	ประชุมคณะกรรมการเพื่อติดตามร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ รอบ ๑๒ เดือน (Draft Final Report)	วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย
๑๖	นักวิจัยส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Report)	วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑	นักวิจัย
๑๗	เวทีปิดโครงการและการแสดงผลงานต่อผู้ใช้ประโยชน์	วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑	สถาบันวิจัยและพัฒนา/ นักวิจัย

บันทึกเพิ่มเติม

RMUTSV
มทร.ศรีวิชัย

RMUTSV
มทร.ศรีวิชัย

สถาบันวิจัยและพัฒนา
Research and Development Institute

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
179 หมู่ 3 ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง 92150
โทรศัพท์ 0-7520-4070 โทรสาร 0-7520-4071

หน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (ABC)

ฝ่ายบริหาร

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ ธีรุต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประภาศรี ศรีชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพร ธารางกูร

เจ้าหน้าที่หน่วยวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่

ดร.สุดคณิง ณ ระนอง
นางสาวภรณ์ีย ยี่ถีน
นางสาวนฤนาฏ ชูทิพย์
นายอดิศักดิ์ เกลี้ยงตะพงค์